

ƏSƏRLƏRİ

QOŞMALAR

* * *

O şux qəmzələrin, xəncər kirpiyin
Gündə olur yüz min qan qabağında,
Xumar–xumar baxan ala gözlərin
Gərəkdir verəsən can qabağında.

Qaşın qabağında sığallı birçək,
Sayə salmış üzə şölə mübarək,
Amma iki dəstə tər bənövşə tək
Qoymuş al yanağın yan qabağında.

Zülfündən qoxuşar gülü reyhanlar,
Qurban hər muyinə yüz min cavanlar,
Pişvazına gəlir huri qılmanlar,
Mələyik durmuşlar san qabağında.

Vaqif qurban zənəxdanın çahinə,
Şirin gülüşünə, xoş nigahinə,
Qul olasan belə xublar şahinə,
Durasan hər axşam, dan qabağında.

* * *

Xublar arığından yarımaq olmaz,
İgidin həmdəmi gərək çağ ola.
Bəstə boylu gərək, mina gərdənli,
Zülfü siyah, var əndamı ağ ola.

Səhər dura sürmə çəkə gözüne,
Birçəklərin həlqə qoya üzünə,
Cilvələne, sığal verə özünə,
İşi, gücü gülüb–oynamaq ola.

Döşün açıb, əl dəyəndə yaxıya,
Ağ gülün bağına peykan toxuya,
Bədəninədən müşkü ənbər qoxuya,
Zülfü gərdənində bir qucaq ola.

Bir mayabud gərək, baldırı yoğun,
Sərasər ət basa dizin, topuğun,
Əl dəyəndə dura buğunbabuğun
Titrəyə, quyruqdan çox yumşaq ola.

Həyası üzündə, əqli başında,
Öldürə Vaqifi gözü qaşında.
Ya on üç, ya on dörd, on beş yaşında.
Nə ondan böyükrək, nə uşaq ola.

* * *

Bir sənəmin sinəsinə müştəğam,
Çox çəkirəm ahu zarı, şamama!
Mən ha qaldım həsrət, əlim yetişməz,
Sən get, gör canını barı, şamama.

Mətləbidir bir növrəstə – könlümün,
Olmadı dərmanı xəstə könlümün,
Onun üçün bu şikəstə könlümün
Nə səbri var, nə qərarı, şamama!

Yaxa açıb ta ki, sinə göstərdin,
Sərasər bağırimi qana döndərdin,

Mənim dərdimdəndir sən də dərdin,
Rəngindir nə yavuz sarı, şamama!

Mənim yarım bir əcaib dilbərdir,
Üzü təzə güldür, zülfü ənbərdir,
Sanasan ki, iki qəndü şəkərdir
Qoynundakı qoşa narı, şamama!

Qurbanam Vaqifin bu xaməsinə
Ki, yazar dərdini dost naməsinə,
Yetə bilməz yarın şamaməsinə,
Olsa bu dünyanın varı şamama!

* * *

Can verib yüz minnət ilə almışam,
Göndərirəm səni yarə, şamama!
Tazə tağdan üzülübsən, oxşarsan
Yarın qoynundakı narə, şamama.

Cismin nə nazikdir, gül bədən kimi,
Bir xoş qoxun gəlir, yasəmən kimi,
Nədən saralıbsan sən də mən kimi,
Nədir dərdin, ey biçarə şamama?

Haqdır, səndə vardır xeyli nəzakət,
Yarın şamaması bir qeyri babət;
Qorxuram çəkəsən külli xəcalət
Dursan onla bərabərə, şamama.

Yarın şamaməsi oxşar şəkərə,
Heyran olub mələk, əgər göstərə,
Yaraşıqdır ağ sinəsi mərmərə,
Qılıb çox ciyərlər parə, şamama.

Giribandan nagh olandı aşkar,
Dağılır ağılım, huşum – hər nə var,
Xəstə Vaqif tifil kimi qan ağlar,
Neçün qılmazsan bir çarə, şamama?

* * *

Bənəfşə tək ənbər zülfün buy verir,
Hər yuyub sərəndə həvayə, Zeynəb!
Onun ətrin dimağımdan üzməsin,
Əmanət et badi-səbayə, Zeynəb!

Qaşa vəsmə, gözə sürmə çəkəndə,
Siyah zülfü dal gərdənə tökəndə,
Sallanıban kəklik kimi səkəndə,
Oxşarsan yaşılbaş sonayə, Zeynəb!

Səni sevən çox bəlayə tuş olur,
Əql gedir başdan, fəramuş olur,
Avazın gələndə can bihuş olur,
Qurbanam o nazik sədayə, Zeynəb!

Yanağı lələsən, qaməti dalsan,
Ağızı şəkər, dili, dodağı balsan,
Sanasan ki, yorğun, vəhşi maralsan,
Olubsan yaraşıq obayə, Zeynəb!

Sənsən padışahı, xanı Vaqifin,
Əqli, huşu, din-imanı Vaqifin,
Həsərətindən çıxdı canı Vaqifin,
Nolur ki, gələsən burayə, Zeynəb!

* * *

Gəl, ey qələbəyi Məhəmmədxan bəy,
Əgər səyyad isən, bərəni saxla!
Nağaraxananın yolların gözlə,
Boşşalıdan gələn dərəni saxla!

Evlərdə məst, başmaq satanı qoyma,
Çaxır içib sərxoş yatmanı qoyma,
Özünə qardaşlıq tutmanı qoyma,
Qonaq üçün çörək verəni saxla!

Dost dostun yolunda düşər ziyana,
İgid gərək tab gətirə dayana,
Nağaraxanadan bir az bu yana,
Zalım, sən cəhd eylə, oranı saxla!

Sən mənim sözümə heç gətirmə şəh,
Bizim evlərdə də gəl görün tək-tək,
Dirrik-tərəvəzə yaxşı keşik çək,
Kişniş, şüyüt, təzə tərəni saxla!

Ağqız oğlu Piri, sən məni əkmə,
Özgənin yurdunda o damı tikmə,
Qeyri gözəllərdən heç fikir çəkmə,
Sən elə o gözü çərəni saxla!

* * *

Xeyli vaxtdır ayrılmışıq yar ilə,
Gördük, amma tanışmadıq, ayrıldıq,
Qaldı canda gizli-gizli dərdimiz,
Bircə kəlmə danışmadıq, ayrıldıq.

Qərib-qərib durduq biganələr tək,
Soyuq-soyuq baxdıq divanələr tək.
Dönmədik başına pərvanələr tək,

Eşq oduna yanışmadıq, ayrıldıq.

Yarım saat bir arada qalmadıq,
Eşq atəşin canımıza salmadıq.
Yalvarıban yarın könlün almadıq,
Elə getdi, barışmadıq, ayrıldıq.

O zaman ki, aşnalığı tərək etdik,
Cüda düşdük, xeyli ciyər bərkitdik,
Aralıqdan könül ququn ürkütdük,
Bir–birilə qonuşmadıq, ayrıldıq.

Vaqif sevdi bir iqrarsız bivəfa,
Bada getdi tamam çəkdiyi cəfa,
Görüşübən eyləmədik xoş səfa,
Qucaqlaşıb sarışmadıq, ayrıldıq.

* * *

Olmayaydı belə səfərə çıxmaq,
Biz yar ilə danışmadıq, ayrıldıq.
Halallaşıb, hümmətləşib dost ilən,
Təmənnəşib görüşmədik, ayrıldıq.

Bilməm, kimə deyim dərdim neçəsi,
Yarın tər məməsi, sinə haçası.
Yuxu məni aldı gələn gecəsi,
Gül üzündən öpüşmədik, ayrıldıq.

Biz doymadıq yarın şirin dilindən,
Şəkər parçasından, ləbi–balından,
Mina gərdənindən, incə belindən,
Hayıf oldu, sarışmadıq, ayrıldıq.

Vaqifəm, üstümə gəlməz xas əli,

Silinmədi heç könlümün pas əli.
Nə müddətdir, canan bizdən kəsəli,
Könlün alıb barışmadıq, ayrıldıq.

* * *

Bir cavan təzədən gəlib ərsəyə,
Əcayib oğlandır, adı Məhəmməd.
Zahirən özü tək pak imiş əsli,
Ola bilməz heç evladi–Məhəmməd.

Yeni gəlib xətti, tər bənəfşə tək,
Qaşı, gözü elə baxdıqca göyçək,
Danəndə, fəhmidə, qabilü zirək.
Sahibcamal, söz ustadı Məhəmməd.

Sərxoş oturanda əlində sazı,
Bənd edir quşları göydə avazı,
Yeni yetən igidlərin şahbazı,
Sanasan ki, bir sonadı Məhəmməd.

Qələmdə, qılıncda, sazda sədadə
Bərabəri yoxdur dari–fənədə,
Mehrü məhəbbəti həddən ziyadə,
Göstərir çox etiqadı Məhəmməd.

Məşhər hekayəti müşkül hekayət,
Ya həzrəti–rəsul, eylə inayət,
Vaqifəm – qulami–şahi–vilayət,
Eylə mənə bir imdadı, Məhəmməd.

* * *

Duruban eşqilə güzar eylədim,

Bir pərinin oldum mehman evində.
Zərrəcə görmədim hörmət, izzətin,
Qaldım elə, peşman-peşman evində.

Ta ki, məni gördü ol qəlbi qara,
Çəkdi yaşmağını o gül rüxsara,
Döndərdi üzünü, tutdu divara,
Sanasan ki, yoxdur insan evində.

Dodağı şəkərdir, göftarı şərbət,
Nə fayda, eyləməz şirin məhəbbət.
Məxləsi ki, yoxdur onda bir ləzzət,
Boldur elə acı qəlyan evində.

Keçmə o dilbərin sən otağından,
Tər bənəfşə qoxar hər bucağından,
Sanki bir guşədir cənnət bağından,
Açılıbdır güli-əlvan evində.

Vaqif, bir kimsə ki, bizdən yaşına,
Yəqin bil ki, bizlən olmaz aşına,
Gəldiyimiz heç gəlmədi xoşuna,
Tapdım mən halını ürfan evində.

* * *

Siyahtel görmədim Kür qırağında,
Məgər heç yaşılbaş olmaz bu yerdə?
Tərhan Könlüm yenə uca dağlara
Havalanıb, hərgiz qonmaz bu yerdə.

Bu diyarda kalağay yox, katan yox,
Sinəm buta, mücgan oxun atan yox,
Sərxoş durub bir nəzakət satan yox,
Heç sövdagar fayda bulmaz bu yerdə.

Bəzək bilməz bu diyarın göyçəyi,
Tanımaz al çarqat, zərrin ləçəyi,
Ağ buxaq altından həlqə birçəyi
Tər məmə üstündən salmaz bu yerdə.

Yarın xəyalilə bu gün mən şadəm,
Qəribliyə düşsəm, qan ağlar didəm.
Pərisi yanında olmayan adəm
Nə yaxşı sağ qalır, ölməz bu yerdə.

Desələr ki, Vaqif, nə oldu sənə,
Rəngi–ruyin dönüb heyvaya genə,
Əli tər məmədən üzən kimsənə
Saraliban necə solmaz bu yerdə.

* * *

Bu gün bir əcaib gözəl sevmişəm,
Beləsi olammaz heç vilayətdə,
Sanasan ki, cəmalından nur yağır,
Yaranıbdır, yarəb, nə xoş saətdə.

Al çarqatdan yaşmaq tutub çənəyə,
Simin yaraşdırıb zər nimtənəyə,
Deyildir bərabər heç kimsənəyə,
Xubların şahıdır şanü şövkətdə.

Gülabilən zülfün cığasın əyər,
Üzünə baxanda qan olur ciyər,
Göydən yerə enmiş mələkdir mægər,
Yoxsa insan olmaz belə surətdə.

Biləyi, bazusu, hər bəndi gözəl,
Gərdəndə zülfünün kəməndi gözəl,

Ayna tutdu, durdu bəzəndi, gözəl,
Sallandı, görəsən, nə qiyamətdə.

Sona cığası tək sərində teli,
Ağ gül yarpağı tək ayağı, əli,
Cismi dolu, nazik bədəni, beli,
Görməmişəm dilbər bu nəzakətdə.

Ayıraydın obasından, elindən,
Bir xəlvətdə tuta idin əlindən,
Əməydin ağzından, şirin ləbindən,
Görəydin necədir dadda, ləzzətdə.

Novcavanlar qoy həmişə var olsun,
Amma ki, bizlərdən xəbərdar olsun.
Vaqifin duası sənə yar olsun!
Səni haqq saxlasın ömrü dövlətdə.

* * *

Bir xəlvət yer ola, əğyar olmaya,
Onda söhbət edək ikimiz belə.
Əl-ələ tutuşub deyək, gülüşək,
Tutuq bir xoş ülfət ikimiz belə.

Qoy-boyun oturaq, sürtək üz-üzə,
Baxaq bir-birimizə göz süzə-süzə,
Gah-gah qucaqlaşıb Köyüs-köyüsə
Görək ləbdən ləzzət ikimiz belə.

Sürmələnsin ala gözlər şux olsun,
Siyah kirpik ucu almaz ox olsun,
Səg rəqiblər aralıqdan yox olsun,
Gəzək bir fərağət ikimiz belə.

Doyunca zövq alaq nazü qəmzədən,
Əndişə çəkməyək heç bir kimsədən,
Hər gecələr, şirin-şirin, sübhətən
Eyləyək hekayət ikimiz belə.

Vaqif, yardan eşit gələn cavabı,
Açaq üzdən, gözdən tamam niqabı,
Gəh-gəh içib sərxoş olaq şərabı,
Gündə sürək vəhdət ikimiz belə.

* * *

Ağla gözüm, ayrılırsan canandan,
Hər kəsi ki, görsən, şikayət eylə!
Öldün getdin, bəlkə yarı görmədin,
Kəbəyi-kuyini ziyarət eylə!

Sən mənim cananım, ruhi-rəvanım,
Ləbləri şirinim, qönçə dəhanım,
Bir saat görməsəm, tuti zəbanım,
Qoracaq başıma qiyamət eylə!

Vaqif bir şeydadır, dolanır bağı,
Xəstədir, dərmanı – dilbər dodağı.
O alma yanağı, büllur buxağı,
Allah, bədnəzərdən səlamət eylə!

* * *

Ey süsən sünbülüm, al zənəxdanlım,
Qurban olsun lalə, gül ilən sənə.
Bu neçə gündür ki, səndən ayırıyam,
Sanasan həsrətəm il ilən sənə!

Deməli çox gizlin dərdi–dilim var,
Qorxuram ki, deyim, eşidə əğyar,
İstərəm ki, yazam göndərəm, ey yar,
Səhər oğrun əsən yel ilə sənə!

Ağzı piyaləsən, gərdəni mina,
Nazik əllərinədə innabı həna,
Səni görən deyər, yaşılbaş sona,
Ucu həlqə, siyah tel ilə sənə!

Çoxlar sənə iyma ilə baş əyər,
Mum tək ərir, olsa bağı daş əyər,
Tuba görsə, ikram eylər, baş əyər,
Bu gözəl boy ilə, bel ilə sənə!

Yadıma düşəndə zülfün ənbəri,
Qüllab girər ciyərimdən içəri,
Mən şaham, ey gözəllərin sərvəri,
Qurbanam Vaqif tək qul ilə sənə!

* * *

Sərv boylum, bir çıx, görüm boyunu,
Onda qurban edim canı mən sənə.
Qaşlarının tağı qibləgahımdır,
Fəda qılım din–imanı mən sənə.

Adam gərək görsün həqqi aradı,
Hanı sənini kimi bir pərizada,
Mələkdən də səni billəm ziyada,
Tay etməyəm heç insanı mən sənə.

Baxmaq ilə doymaq olmaz üzündən,
Danışanda şirin–şirin sözündən,
Onun üçün göz kəsmərəm gözündən

Müştağam, ey şəkər kanı, mən sənə.

Qaşa, gözə sürmə nə gözəl çəkdin,
Cilvələnib zülfə həm seyqəl çəkdin,
Sən nə üçün axır məndən əl çəkdin?
Eyləməzdim bu gümanı mən sənə.

Gözəl sən tək belə şuxü şən gərək,
Həmdəmi də həm özünə tən gərək,
Sənə Vaqif kimi dərd bilən gərək,
Layiq görməm hər nadanı mən sənə.

* * *

Sənsən, ey nazənin, gözəllər şahı,
Ola bilməz kimsə bərabər sənə.
Sərxoş durub sallananda hər yana,
Mat qalır, ey sərv, sənubər sənə.

Baxdıqca baxışın şirin, gözün şux,
Bir əcəb cavansan nəzakətin çox,
Kamalında, camalında eyib yox,
Pərvərdigar vermiş hər hünər sənə.

Söz yox zənəxdana, zülfə, yanağa,
Qamətə, gərdənə, qaşa qabağa,
Bir şirin dilbərsən başdan ayağa,
Nə nabat bənzəyir, nə şəkər sənə.

Ya bədrələnmiş bir mahi–tabansan,
Ya cənnət bağında güli–xəndansan,
Ya mələksən, ya da huri qılmansan
Ey sevdiyim, insan kim deyər sənə?

Çoxlar getdi iltimasa, gəlməzdin,

Üzüm üstə qədəm basa gəlmədin,
Vaqif öldü, neçün yasa gəlmədin?
Ya zahir olmadı bu xəbər sənə?

* * *

Doldu dimağıma zülfün ənbəri,
Valeh oldu könül həvadən sənə.
Əlim yetməz – namə yazıb dərdimi
Göndərirəm badi–səbadən sənə.

Oturuşun gözəl, duruşun gözəl,
Sallanışın gözəl, yerişin gözəl,
Xoyun, xülqün gözəl, hər işin gözəl,
Bəxş olub bu xubluq xudadən sənə.

Dodaqların oxşar ləli–Yəmənə,
Yada düşdü, bağrım qan oldu yenə,
Siyah tel düzürsən bəyaz gərdənə,
Düşübdür bu qayda sonadən sənə.

Fikrü xəyalındır könlüm ziynəti,
Şirin sözlərindir ağzım ləzzəti,
Sənsən mənim ömrüm, günüm vəhdəti,
Yetişməsin, ya rəb, bəladən sənə.

Qəm evində saldın küncə Vaqifi,
Eylədin muyindən incə Vaqifi,
Neçün incidirsən munca Vaqifi,
Nə hasil bu cövrü cəfadən sənə?

* * *

Sığallanıb–sığallanıb siyah zülf,

Nə gözəl düşübdür üzə, Fatimə!
Can alırsan yenə, bu nə sürmədir
Çəkibsən ol xumar gözə, Fatimə?

Mən mayiləm sənin zənəxdanına,
Həlqə-həlqə zülfi-pərişanına,
Cəvahirilər xərc eylərəm şanına,
Əgər müştəq olsan sözə, Fatimə!

Can mülkünə verməm saçının dəngin,
At canıma kirpiklərin xədəngin,
Ta ki, gördüm yanağının mən rəngin,
Düşmüşəm bir oda, közə, Fatimə!

Yay kimi nə gözəl çəkibsən qaş,ı,
Ona söz yox, hər nə desəm yaraş,ı,
Sənə peşkəş etmənəmmi can-baş,ı;
Neçün bir gəlməzsən bizə, Fatimə?

Eşqin atəşidir mənə əridən,
Can üzüldü baxa-baxa geridən,
Dönmüşəm mələkdən, tamam pəridən,
Vaqifəm, sevmişəm təzə Fatimə!

* * *

Saçın zəncirinə könül bağladım,
Məcnun kimi düşdüm dağa, Fatimə!
Neçün məni görcək sərxoş ötürsən,
Bir baxmazsan sola-sağa, Fatimə!

Özün pəri, xülqü xoyun fəriştə,
Harda olsan ora dönər behiştə,
Sən gərəkdir gündə çıxasan gəştə,
Gül düzəsən gül buxağa, Fatimə!

Haçanacan canım odlara yaxım,
Hər tərəfə daşqın sellər tək axım.
Çox müştəqəm aç üzünü, qoy baxım
Ənbər zülfə, gül yanağa, Fatimə!

Layiq deyil sənə nakəsü biqəm,
Adam gərək ola adama həmdəm.
Canım çıxar səni görməsəm bir dəm,
Getmə məndən sən uzağa, Fatimə!

Vaqif səni sevdi xublar içində,
Bir təzə qönçəsən gülzar içində,
Söz danışmaq olmaz əğyar içində,
Gəl çəkilək bir qırağa, Fatimə!

* * *

Bir üzü gül, rəngi lalə, zülfü tər,
Gəştə çıxıb, dərər taza bənəfşə.
Dəstə–dəstə sancıb buxaq yanına,
Yaraşıbdır o şahbaza bənəfşə.

Cismi mərmər, həlqə zülfləri qara.
Onu görən məcnun olur –avara,
Hörüb saçlarını, salıb qatara,
Düzüb telə, həm qotaza bənəfşə.

Yaşı on səkkizə yenicə yetmiş,
Gözəllikdə tamam xəlqi mat etmiş,
Gəştə çıxmış – yar gəldiyin eşitmiş,
Dağa salıb bir avaza bənəfşə.

Göysün açıb, ağ qolların çırməsın,
Elə gəzsin, onu rəqib görməsın,

Əğyar ilən çıxıb seyrə, dərməsin,
Layiq olmaz anlamaza bənəfşə.

Sən sallanıb qabağımdan gedəndə,
Hərgiz qalmaz səbrü ixtiyar məndə.
Vaqif zülflərini tərif edəndə,
Gərəkdir ki, əvvəl yazı: bənəfşə.

* * *

Bir gözəl ki, şirin ola binadan,
Yüz il getsə onun dadı əksilməz.
Təzəliyi, köhnəliyi bir olur,
Gövhər tək qiymətdə adı əksilməz.

Gözəllikdən düşməz heç əsilzadə,
Günbəgün qaməti dönər şümşada,
Mehrü məhəbbəti olur ziyada,
Etibarı, etiqadı əksilməz.

Nə qədər ki, yüzə yetirsə yaşı,
Ta ki, həkdən düşsə, titrəyə başı,
Genə can almağa cəlladı əksilməz.

Cövhəri pak olur təzə cavandan,
Hərgiz əl götürməz şövkətü şandan,
Mücgan xədənglərin keçirir candan,
Peykanının heç poladı əksilməz.

Vaqif, istər isən görəsən ləzzət,
Gəl sev bir dərd bilən, əhli-məhəbbət,
Novcavanlar sevən heç olmaz rahət,
Gecə – gündüz heç fəryadı əksilməz.

* * *

Sərasər bir yerə yığılsa xublar,
Sənin bir muyinə tay ola bilməz.
Günəş tək şölə verir camalın,
Belə gözəllikdə ay ola bilməz.

Heç gözəli sən tək şux görməmişəm,
Nə fayda, hüsnünü çox görməmişəm.
Uzun kirpiyin tək ox görməmişəm,
Qaşların tərzində yay ola bilməz.

Həsərətindən bağrım qan ilə dolub,
Heyva tək rəngim saralıb–solub,
Bu xubluc ki, həqdən bəxş olub,
Heç kimsəyə belə pay ola bilməz.

Qəddin şahbaz, ağ bədənin səmən tək.
Yanağın lələdən ziyada göyçək.
Ustad səni çəkib manəndi–mələk,
Bundan artıq həqqü say ola bilməz.

Vaqifəm, mən sənə heyran olmuşam,
Qaşların yayına qurban olmuşam,
Dərdindən didəsi giryan olmuşam,
Qanlı yaşım kimi çay ola bilməz.

* * *

Dəhanın sədəfdir, dişlərin inci,
Sanasan ağızın püstədir, ay qız!
Xumar gözlərini sevəndən bəri,
Dərdə düşüb canım xəstədir, ay qız!

Sərasər əndamın təzə qar kimi,

Zülfün gərdənində şahimar kimi,
Rəngi bəyaz, özü xırda nar kimi,
Qoynundakı əcəb nəstədir, ay qız!

Niqab çəkib məndən yaşınma, zalım,
Pərişan olubdur mənim əhvalım,
Əqlü huşum mənim, fikrü xəyalım
Şux gözdə, qəmzədə bəstədir, ay qız!

Cəmalın günəşdir, qəmərdir üzün,
Şəkərdir dəhanın, şirinidir sözün,
Yağdır mücganın, cadudur gözün,
Cəllad kimi qəmzən qəsdədir, ay qız!

Vaqifəm, mən Məcnun, sən mənim Leylim,
Baxdıqca, gözümdən tökürəm seylim,
Mən sənə mailəm, səndədir meylim,
Demə, səndən qeyri kəsdədir, ay qız!

* * *

Çoxdan bəri yarın fərağındayəm,
Nə olaydı bir burayə gələydi,
Çəkəydi könlümü künci-zülmətdən.
Döndərəydi üzün ayə, gələydi.

Görməyə-görməyə gülüzarımı.
Bülbül tək artırdım ahü zarımı,
Təbibim oluban bu azarımı
Yetirəydi bir dəvayə, gələydi.

Gedibən kuyində qıllam şivəni,
Yığaram başıma dostu, düşməni,
O ha billəm gəlməz görməyə məni,
Barı, gəndən tamaşayə gələydi.

Ünümdən titrədi tamam vilayət,
Elə sandılar ki, qopdu qiyamət,
Nə qalım durubdur ol sərvî-qamət,
Tərpənəydi, bir lərzayə gələydi.

Cəm olsa yanımda tamam sənəmlər,
Dağılmaz könlümdən fikrü ələmlər
Ayağa salıbdır Vaqifi qəmlər,
Baş çəkəydi binəvayə gələydi.

* * *

Bədənini gül yaradan ilahi,
Sərasər ətrini ənbər eylədi,
Gözəllikdə kimdir sənə tay ola,
Hüsnün mələkləri çəkər eylədi.

Surətini çəkdi ol gün ki, nəqqaş,
Cəmalını qıldı hər gözəldən baş.
Cəbininə qoydu bir müqəvvəs qaş.
Siyah kirpiyini xəncər eylədi.

Zülfünü bənzətədi müşkin kəməndə,
Ucun həlqə qoydu sibi-zəğəndə,
Ləbiyin ləzzətin bənzətədi qəndə,
Dəhanını şəhdü şəkkər eylədi.

Səni xəlq eylədi gül dəstəsi tək,
Pəridən əlasan, mələkdən göyçək,
Cismindir münəvvər ağü nazikrək,
Ol səmən sinəni mərmər eylədi.

Ey gözəllər şahı, kərəm, kərəm et mana,
Baxmagilən hərgiz əğyardan yana,

Şükür olsun allaha – Vaqifi sana
Qapında qülami-kəmtər eylədi.

* * *

Badi-səba, bir xəbər ver könlümə,
Ol güli-xəndanım neçün gəlmədi?
Xəyalım şəhrini qoydu viranə,
Sərvərim, sultanım neçün gəlmədi?

Sərxoş yerişinə qurban olduğum.
Görməyəndə dəli-devran olduğum,
Mina gərdəninə heyran olduğum,
Sərvi-xuramanım neçün gəlmədi?

Qaşı kaman, kirpikləri qəməlim,
Ağzı şəkkər, dodaqları yəməlim,
Əlvən kələğaylı, bəyaz məməlim,
Sinəsi meydanım neçün gəlmədi?

Mehrabü mənbərim, Kəbeyi-ülyam,
Əqlim, huşum, canım, həm dinim, dünyam,
Elim, günüm, obam, Misrü Züleyxam,
Yusif-i-Kənanım neçün gəlmədi?

Nəsrin binaguşlum, bənəfşə muylum,
Pərilər tələtlim, mələik xoylum,
Büllur lətafətlim, sənubər boylum,
Huriyü qılmanım neçün gəlmədi?

Ağzı xeyir sözlüm, dili diləklim,
Tər qollum, ağ əllim, gümüş biləklim,
Qarıçqay cilvəlim, tavus bəzəklim,
Libası əlvənəm neçün gəlmədi?

Vaqif, ilə döndü bir saətimiz,
Nə səbrimiz qaldı, nə taqətimiz.
Bu gündən belədir qayamətimiz:
Gəlmədi cananım, neçün gəlmədi?

* * *

Siyah telli bir sənəmin ucundan
Badə getdi din–imanlar, əfəndi!
Ol oda ki, mən düşmüşəm yanırım,
Düşməsin heç müsəlmanlar, əfəndi!

Könül deyil sən gördüyün havada,
Dərdim olur gündən–günə ziyada,
Hər zaman düşəndə ləbləri yada,
Tökülür gözümdən qanlar, əfəndi!

Mənim meylim yoxdur sultandan, xandan,
Yarımların arzusunu saxlamam candan.
Xalq da bilir, mənim könlümdür ondan
Olsa yüz min novcavanlar, əfəndi!

Molla odur hər nə görsə kitabda,
Onu şərh eyləyə haqda–hesabda,
Vaqif deyir sənə, mənə bu babda,
Hələ azdır bu divanlar, əfəndi!

* * *

Boyun surahıdır, bədənin büllur,
Gərdənin çəkilməmiş minadan, Pəri!
Sən ha bir sonasan, cüda düşübsən
Bir bölük yaşılbaş sonadan, Pəri!

İxtilatın şirin, sözün məzəli,
Şəkər gülüşündən canlar təzəli,
Ellər yaraşığı, ölkə gözəli,
Nə gözəl doğubsan anadan, Pəri!

Üz yanında tökülübdür tel nazik,
Sinə meydan, zülf pərişan, bel nazik,
Ağız nazik, dodaq nazik, dil nazik,
Ağ əllərin əlvan hənadan, Pəri!

Avçısı olmuşam sən tək maralın,
Xəyalımdan çıxmaz hərgiz xəyalın,
Ənliyi, kirşanı neylər camalın,
Sən elə gözəlsən binadan, Pəri!

Günəş təki hər çıxanda səhərdən
Alırsan Vaqifin əqlini sərdən.
Duaçınam, salma məni nəzərdən,
Əksik olmayasan sənadan, Pəri!

* * *

Cəmalın gözümdən nihan olalı,
İstərəm baxmayın dünyayə, Pəri!
Xəyal eylədikcə o sərvi qəddin,
Dönər qanlı yaşıım dəryayə, Pəri!

Olsalar yüz mələk, yüz huri qılman,
Yüz mina gərdənli, zülfü pərişan,
Yüz lalə yanaqlı, ləbləri mərcan,
Könül dönməz səndən kimsəyə, Pəri!

Sən gedəli, mən ziyadə ağılaram,
Vermişəm ömrümü bada, ağılaram,
Hər düşəndə qəddin yada, ağılaram,

Ünüm çıxar ərşi-əlayə Pəri!

Səndən ayrı bağrım kababa dönmüş,
Yıxılmış dil şəhri xəraba dönmüş,
Firqətin damu tək əzaba dönmüş,
Didarın cənnətül-məvayə, Pəri!

Bir görəydim sənin gül cəmalını,
Cadu gözlərini, yay hilalını,
Müənbər saçını, hindu xalını,
Yetərdi hər dərdim dəvayə, Pəri!

Peyvəstə qurulsun qaşın kamanı,
Oxların sinəmdən keçsin nihanı,
Gül bədənin heç görməsin yamanı,
Lütf eylə Vaqifi-şeydayə, Pəri!

* * *

Ey huri liqalım, mələk simalım,
Gözəllikdə olmaz kimsə sən kimi!
Al yanağın həlqə-həlqə yanında
Bənəfşə zülflərin -yasəmən kimi.

Gərdəmində tellər nə gözəl teldi,
Onların məskəni o nazik beldi,
Nə səngi-mərmərdi, nə bərgi-güldi,
Bu ağ əndam kimi, bu bədən kimi.

Qamətin tək heç bir qamət biçilməz
Dodaqların tər qönçədən seçilməz,
Bülbül cəh-cəh vurub güllər açılmaz,
Belə şirin - şirin sən gülən kimi.

Nə xoş sitəmkarsan zalimü xunxar,

Onun üçün səndən çox gileyim var,
Bilmənəm ki, sənə nə demiş əğyar,
Xəyalındır məndən genə gen kimi.

Vaqifi möhnətü fərağa salma,
Əğyarın sözünü qalağa salma,
Məni öz dərindən qırağa salma,
Heç aşıq tapılmaz sənə mən kimi.

* * *

Badi – səba, bir xəbər ver könlümə,
Görüm o yanağı lalə gəlirmi?
Həsərətindən könül dönübdür qana,
Baş çəkməyə bizim halə gəlirmi?

Sallananda eylər nazü qəmzələr,
Üz döşər payinə görən kimsələr,
Qaşa–gözə çəkmiş siyah sürmələr,
Sıgal verib xətti xalə, gəlirmi?

Allah muradını versin o yarın,
Rəqibi kuyindən sürsün o yarın,
Mübarək guşuna, görsün o yarın,
Mən çəkdiyim ahu nalə gəlirmi?

Ox kirpiyin ucu a yaşa dönmüş,
Gözlərin cəlladı tamaşa dönmüş,
Səg rəqibin canı nə daşa dönmüş,
Bir zəvalə gör həvalə gəlirmi?

Vaqifəm, yarıdım dosta, düşməne,
Ta ki, cünun oldum yetişdim sənə,
Sənin təkə gözəl sevən kimsənə
Dəxi əqli, bir kəmalə gəlirmi?

* * *

Bu necə zülmdür mənə eylərsən,
Adam məgər bir insafa gəlməzmi?
Bir gün görərsən ki, vallah, ölmüşəm
Bu qədər dərd çəkən axır ölməzmi?

Xubların bəzisi necə zad olur,
Yarın qəmgin qoyar, özü şad olur.
Bir sevgi ki, sevgisindən yad olur,
Məgər onun yaxşılığın bilməzmi?

Xublarda adətdir, nəzakət satar,
Genə xəyalını xəyala qatar,
Gözəl olan məgər başın dik tutar
Aşiqinə doğru heç əyilməzmi?

Eşq oluna yandı canım sərbəsər,
Allaha bax, ey zalimü sitəmkar,
Aşiqinə qanlar ağladan dilbər
Rəhmə gəlib göz yaşını silməzmi?

Bir pəri olaydı bu dəmdən ötrü,
Özün öldürəydi adəmdən ötrü,
Qədr bilən yaxşı həmdəmdən ötrü
Vaqif, can üzülür, bəs üzülməzmi?

* * *

Nədən kəsüb təbi nazik olan yar,
Bilmənəm ki, buna nə çarə gərək?
Nə deməkdir dost–dostundan əyilmək,
Gərəkdir düzələ yol, ara gərək.

Görəsən, nə demiş rəqibi–bipir,
Yar olubdur məndən habelə dilgir,
Mən ondan etməyəm canımı təqsir,
Amma ki, özündən işarə gərək.

Ətəkliyi altun, qəsabəsi zər,
Çəhrayı çarqatı qəddə bərabər,
Başında bərq vurur gün kimi zivər,
Onu görən düşə odlara gərək.

Əşrəfidən üzlük üzündə göyçək,
Boğazı altında sığallı birçək,
Qabaq belə bəyaz yanaq lalə tək,
Göz ala gərəkdir, qaş qara gərək.

Oxuyub Vaqifin həm əzzəlindən,
Şirin qafyəsindən şux qəzəlindən
Durub öpüb ayağından, əlindən,
Barışmaq yalvara–yalvara gərək.

* * *

Açıqbaşda əgər olsa bir dilbər,
Onda bu nişanlar müəyyən gərək.
Əndamı ayinə, qəddi mötədil,
Siyah zülfü qamətinə tən gərək.

Yanağı laleyi–bahari kimi,
Ləbləri yaqutun kənari kimi,
Bir danə nasüftə mirvari kimi,
Başdan ayağadək ağbədən gərək.

Təmizlikdə ola meylü həvəsi,
Olmaya aşiqə nazü qəmzəsi,

Gül tək qoxuya nitqü nəfəsi,
Zülfü ya bənəfşə, ya səmən gərək.

Əl-ayağı qaidədə, disturda,
Saqi fərbeh, topuqları çuxurda,
Bir qat ət içində, sümüyü xırda,
Ağzı-burnu nazik, üzü gen gərək.

Növrəsində, on dörd, on beş yaşında
Eyb olmaya kirpiyində, qaşında,
Həyası üzündə, əqli başında,
Qulluqda, söhbətdə müstəhsən gərək.

Tovus kimi cilvələnə hər səhər,
Bəzək verə camalına sərbəsər,
Dindirməmiş verə könüldən xəbər,
İşarə anlayıb hal bilən gərək.

Yaşadıqca cavanlana, enlənə,
Bir hicabda, bir pərdədə əylənə,
Nitqü nəfəsindən canlar dinlənə,
Şirin danışiban xoş gülən gərək.

Qövli sadıq ola, hər feli həlal
Bilməyə kim, fitnə nədir, məkrü al,
Şam kimi qabaqda dura nitqi lal,
Kəsilsə də başı, dinməyən gərək.

Vaqif, yaxşı canan gərək can üçün,
Nədir çox çalışmaq bu cahan üçün,
Bir gözəl lazımdır bizim xan üçün,
Vali qulluğunda ərz edən gərək.

* * *

Bulud zülfü, ay qabaqlı gözəlin,
Duruban başına dolanmaq gərək,
Bir evdə ki, belə gözəl olmaya,
O ev bərbad olub talanmaq gərək.

Əndamı ağ gərək, sinəsi mərmər,
Siyah zülfü qamətinə bərabər,
Qoynu içi guya müşklə ənbər,
Basdığı torpağı yalanmaq gərək.

Sərxoş durub sarayından baxanda,
Ağ gərdənə həmayillər taxanda,
Gözə sürmə, qaşa vəsmə yaxanda,
Canım eşq oduna qalanmaq gərək.

Çıxa sarayından canlar alan tək,
Xişmə gələ gəh–gəh qəhri olan tək,
Şahmar zülfü dal gərdəndə ilan tək,
Hərdəm tərənəndə bulanmaq gərək.

Vaqif, sənin işin müdam ah olsun,
Səg rəqibin ömrü qoy kütah olsun.
Həmdəmsiz kimsənə əgər şah olsun,
Gədədir o kimsə dilanmaq gərək.

* * *

Getdim ala gözlü yarla danışam,
Dedi oğlan, dur get, söz vaxtı deyil.
Arif çoxdur, etmək olmaz işarət,
Oynatma qaşını, göz vaxtı deyil.

Cadu qəmzələrin mənən yağıdır,
Bad əsir, zülfünü üzdən dağıdır,
Bundan sonra öpür, qucmaq çağıdır,

İxtilat keçibdir, söz vaxtı deyil.

Vaqif deyir, yalvar yara, könlün al,
Bir busə diləyib, boynuna qol sal,
Ara xəlvət ikən, etmə qilü qal,
Tez ol, çıxdı canım, naz vaxtı deyil.

* * *

Bivəfasan, səndən üz döndərmişəm,
Yalançıya, biiqrara baxmaram.
Səni ox kirpiyə həsrət qoyaram,
Bağrın olsa para–para, baxmaram.

Harda görsən bir sevgili kimsənə,
İstər ki, xəyalın tez ona dönə, –
Mənim yarım gərək baxa bir mənə;
Qeyri üzə baxan yara baxmaram.

Niqab çəkib üzə, xalı gizlərəm,
Siyah zülfü, rəngi – alı gizlərəm,
Qönçə tək gülcamalı gizlərəm,
Sallam səni ahü zara, baxmaram.

Yanımda etibar sata bilməzsən,
Boynundan günahın ata bilməzsən,
Bizimlə ixtilat qata bilməzsən,
Danışma ki, o göftara baxmaram.

Vaqifi derlərdi çox gözəlsevən,
Elə bildim sən də onun kimisən.
Bildim indi, vallah, səndəkini mən:
Bivəfasan, biiqrara baxmaram.

Mən yenə xublارın padişahından
Özümə dost bir nigarı tutmuşam.
Səyyad olub qurub məhəbbət torun,
Laçın gözlü xub şikarı tutmuşam.

Dal gərdəndən düşüb tutub dalı zülf,
Xoş göstərir zənəxdanı, xalı zülf,
Görməmişəm belə bir səfalı zülf,
Çox sünbülü-ənbərbarı tutmuşam.

Ağ üzündə siyah saçı bürməyi,
Dal gərdəndən düşüb baş endirməyi,
Miyasında saçın ucun hörməyi,
Bütün dünyada bu yarı tutmuşam.

Vaqifəm, görmüşəm bir türfə didar,
Çəkərəm görməyə bir də intizar,
Hər kəsin dünyada bir qibləsi var,
Mən də yönüm sənə sarı tutmuşam.

* * *

Harda görsəm bir şux, kaman qaşlını,
İstərəm canımı qurban eyləyəm.
Tutam zülfün ucun, dönəm başına,
Bağrımı oduna büryan eyləyəm.

Mən bilirəm qədrin sərxoş cavanın,
Həlqə-həlqə zülfün, tər zənəxdanın,
Bu gül əndamlının, sərvi-rəvanın
Duram yerişinə seyran eyləyəm.

Mən onun dərdinə oldum mübtəla,

Şəmi-xiyalıma o verir ziya,
Xublardan ki, mənə gəlsə hər bəla,
İstəməm ona mən dərman eyləyəm.

Xublara vermişəm din-imanımı,
Şövkətü şanıma, adü sanımı,
Cəllad tək gözləri alsa canımı,
Namərdəm, mən əgər aman eyləyəm.

Vaqifə rəhm eylə, bari ilahi,
Ağah et dərdimdən ol üzü mahi,
Qədəm basıb bizə gəlsin nagahi,
Bir gecə mən onu mehman eyləyəm.

Bir əndamı nəsrin, dodağı qönçə,
Bir qaməti gülbün yara aşiqəm.
Olsa yüz üzü gül, girməz eynimə,
Mən ancaq bir gülüzara aşiqəm.

Gecələr sübhədək eylərəm nalə,
Hərgiz düşməz könlüm özgə xəyalə,
Bir gərdəni mina, ağzı piyalə,
Bir ləhcəsi şirinkara aşiqəm.

Bir buxağı turunc, sinəsi meydan,
Bir sözü cəvahir, mirvari dəndan,
Bir maral baxışlı, kirpiyi peykan,
Bir qaşları zülfüqara aşiqəm.

Bir güləndə ləblərindən bal axan,
Bir bəzənib sərxoş tovus tək çıxan,
Bir niqab altından pünhani baxan,
Bir əcayib xoşgöftərə aşiqəm.

Vaqifəm, bədəndən canım dağılır,
Məcnun kimi xanimanım dağılır,

Görməyəndə din–imanım dağılır;
Gecə–gündüz mən didara aşiqəm.

* * *

Bəhanə tutuban, bizdən gen gəzmə;
Sirr sözün yadlara deyən deyiləm.
Könül rəva görməz səni yad görə,
Səni özgəsinə qıyan deyiləm.

Arzum budur, gözüm tikəm gözüne,
Danışasan, qulaq verəm sözüne,
Ta ölüncə baxım günəş üzünə,
Arzum canda qılıb, doyan deyiləm.

Vaqif deyir, doymaz sevən sevəndən,
Ta ölüncə əl götürməyəm səndən,
Əbəs–əbəs neçün qaçırsan məndən,
Mən ki, zalım, adam yeyən deyiləm.

* * *

Yenə məni yanar–yanar odlara
Dağılmış ayrılıq saldı, sevdiyim!
Mən ha getdim möhnət ilə, dərd ilə,
Can sənin yanında qaldı, sevdiyim!

Siyah zülfün buxaq altda qayrılır,
Ala gözlər can almağa sayrılır,
Canandan ayrılan candan ayrılır,
Xalq içində bir misaldı, sevdiyim!

Sərv qəddin sənubərə tən deyil,
Tamam sənin təkin gülbədən deyil,

Dəxi əzəlki tək sən görən deyil,
İndi halı yaman haldı, sevdiyim!

Qaşların qurulu yay tək çəkilir,
Kirpiklərin deyir, ciyər sökülür,
Danışanda qəndü şəkkər tökülür,
Dilin, dodaqların baldı, sevdiyim!

Ol Xədicə haqqı, Səkinə haqqı,
Xeyrənnisə haqqı, Əminə haqqı,
Kəbə, Məkkə haqqı, Mədinə haqqı,
Dərdin bu Vaqifi aldı, sevdiyim!

* * *

Ey cavan qız, məndən belə gəzmə gen,
Mən sənün üzündə xalı sevmişəm.
Bənd olmuşam şirin-şirin sözüne,
Şəkkər dodağında balı sevmişəm.

Üzün ağ, dəyirmi gözün məstana,
Baxışın bağrımı döndərdi qana,
Ağzın sədəf, dişlərin dir dürdana,
Əcayib cəvahir, ləli sevmişəm.

Qaşların çəkili yaylara dönür,
Ağlaram, göz yaşım çaylara dönür,
Bəzənir, illərə, aylara dönür,
Canlar alan bir maralı sevmişəm.

Həlqələnir zülfün buxaq yanında,
Yay qaşların ucu qulaq yanında,
Zənəxdan içində, yanaq yanında,
Qara telli bir xətalı sevmişəm.

Çox gözəlsən, amma xoyundur yaman,
Baxmazsan üzümə mənim çox zaman,
Vaqif deyir, sənin əlindən aman!
Mən biçarə nə həvalı sevmişəm!

* * *

Ey üzü gül, qəddi tuba Safiyə,
Həsrətindən mən şeydaya dönmüşəm.
Qaşların əyrisin yad eylədikcə,
Qamətim əyilib yaya dönmüşəm.

Sözün heç ayrılmaz mənim sözümdən,
Odlara yanmışam özüm-özümdən.
Ol qədər yaş tökdüm iki gözümdən,
Dərya tək axıban çaya dönmüşəm.

Sən gözəlsən, gəşt edirsən bağ ilən,
Ağ gülə oxşarsan əl-ayağ ilən,
Günəş camallısan gül yanağ ilən,
Mən incəlib yengi aya dönmüşəm.

Gözün şuxdur sənin – bənzər cəllada,
Məni tərkləyib, uyma gəl yada,
Sən gər mənim olsan fəna dünyada,
Elə billəm, padişaha dönmüşəm.

Ləhcən, sözün bir əcayib ləhcədir,
İşin tamam şivə, nazü qəmzədir,
Mən Vaqifəm, kuyin mənə Kəbədir,
Şükrilillah, müsəllaya dönmüşəm.

* * *

İndən belə ölsəm, arzu çəkmənəm,
Şükr allaha, arzumana yetişdim.
Dostun camalına nəzər eylədim,
Sanasan, tazədən cana yetişdim.

Siyah vəsmə zivər çəkibdir qaşa,
Onu görən gözlər istər qamaşa,
Bir ləhzə hüsnünə etdim tamaşa,
Behəmdülla, din–imana yetişdim.

Gözəllikdə bənzəyir Züleyxaya,
Yanaqları oxşar güli–həmraya,
Könül pərvaz etdi qalxdı havaya,
Yer üzündən asimana yetişdim.

Cari olub xublar gəlsə bittəmə,
Olmaz belə gözəl, belə xoşəndəm,
Qan ağlayıb, həsrət çəkən sübhü şam,
Bülbül kimi gülüstana yetişdim.

Hər dəm oynadanda gözü qaşını,
Gətirər firəngin tər savaşını,
Nə fayda vermədim tez şabaşını,
Vaqif deyir, çox peşmana yetişdim.

* * *

Çox zamandır, yarın həsrətindəyəm,
Gələydi, bir onu barı görədim,
Bülbül tək fəryadım çıxdı fələkə,
Cənnət iyli gülüzarı görədim.

Basaydı üzümə gül ayağını,
Öpəydim üzünü, həm dodağını,
Gah açaydım ağ sinənin bağını,

Qoynundakı qoşa narı görəydim.

Gah alaydım gərdənini qucağa,
Gah üzüm sürtəydim zülfə, buxağa,
Gah da oturaydım qabaq–qabağa,
Danışaydı, xoş göftarı görəydim.

Bilirmola bağırdakı yaranı,
Necə yaxmış tən tək günü qaranı,
Yar məndən kəsmədi belə aranı,
Bu qoymayan kimdir, barı, görəydim.

Vaqifəm, hicrandır mənim məhşərim,
Gecə–gündüz canan olmuş əzbərim,
Kərəm eyləyibən gəlsə dilbərim,
Kəsilirmi ahu zarı görəydim?

* * *

Sevdiyim alaydı üzündən niqab,
Bir də baxıb o cəmalı görəydim.
Tamaşa edəydim qaşa, qabağa,
Həlqə zülfü, xətti, xalı görəydim.

Olmuşam mən ona aşiqi–didir,
Tapılmaz bir belə gözləri xumar,
Ləbindən nuş etmək xəyalımda var,
Yar bilirmi bu xəyalı, görəydim.

O xublar sərvəri, sərxoş səlätin,
Açaydı sərəsər gözəl süfatın,
Qoyaydı əməydim qəndin, nəbatın,
Ağzındakı şəkər, balı görəydim.

Gah narın dərəydim, gah güllərini,

Gah siyah zülfünün sünbüllərini,
Gah da bir tutaydım ağ əllərini,
Vaqif der, nə mülkü malı görəydim.

* * *

Əldə ayna, gözə sürmə çəkəndə,
Ala gözün bulağından öpəydim.
Zənəxdanın çevrəsindən, xalından,
Qələm qaşın qabağından öpəydim.

Zülf ilə bəzənib gələndə üzün,
Qəsd edir yenə can almağa gözün,
Vəsfizəbanından çıxanda sözlün,
Dilin, dişin, dodağından öpəydim.

Alaydım yaşmağın, açıb kəmərin,
Çıxarıb əynindən zərbafın, zərin,
İyləyib – iyləyib zülfi-ənbərin,
Üzdən sonra buxağından öpəydim.

Gecə-gündüz duam budur tarıma,
Nola səni sala bir güzarıma,
İyləyib-iyələyib zülfi-ənbərin,
İki gülgəz yanağından öpəydim.

Vaqifin bağırını döndərdin közə,
Yar odur ki, yarın cövrünə dözə,
Yarım sallanıban gələndə bizə,
Düşübən əl-ayağından öpəydim.

* * *

Sənin təkisiyah telli, gül üzlü,

Bu cümlə cahanda mən görməmişəm.
Ağzı nazik, qaşığı uzun, qəddi düz,
Bir belə sinəsi gen görməmişəm.

Bir mah üzlü sevdim keçən sənədə,
Xırda xallar zənəxdanda, çənədə,
Vilayəti gəzdim, heç kimsədə
Bir belə şövkətü şan görməmişəm.

Gözəllər içində türfə, ali şan,
Deyib, gülüb şirin-şirin danışan,
Çox görmüşəm siyah zülfü pərişan,
Amma ki qəddinə tən görməmişəm.

Xəncər kirpiyindən saçılır qanlar,
Sənə qurban yüz min qaşığı kamanlar,
Durub sallananda üzülür canlar,
Vaqif dəyər belə xan görməmişəm.

* * *

Baxıb cəmalına qürur eyləmə,
Sən də bir yol-ərkan gözət, sevdigim!
Yarın dili şirin gərək, üzün xoş,
Edə aşıqinə izzət, sevdigim!

Gözəl çoxdur, mələk, pərişad da var,
Gəlsin görüm, hansı sən süfatda var.
Nə şəhdi-şəkkərdə, nə nəbatda var
Ləblərində olan ləzzət, sevdigim!

Həlqə qoy üzünə zülfi-pürtabı,
Görənlər bəyənsin, desin hesabı,
Altdan gülgəz, üstədən yaşıl türabı,
Bu rəng ilən özün bəzət, sevdigim!

Əndamın güldür, ey sənəm, sərəsər,
İstərəm başına dönəm sərəsər,
Dəlik-dəlik oldu sinəm sərəsər,
Qəmzə oxun mənə az at, sevdigim!

Vaqif tək dərdimənd az düşər ələ,
Nə fayda, qədrini bilmədin hələ.
Üzünü bürüyüb örtmə gəl belə,
Mənimlə özünü düzəlt, sevdigim!

* * *

Sallana-sallana dövlətxanadan
Bir çıxıx boyinə qurban olduğum.
Göydə mələk, yerdə insan gözəli
Sənsən, xoş xoyinə qurban olduğum.

Hüsnün kitabını bülbüllər oxur,
Yay qaşın bağıma xədəngin toxur,
Həlqə birçəyindən yasəmən qoxur,
Bənəfşə muyinə qurban olduğum.

Ləblərin şirindir şərbətdən artıq,
Üzünü görməkdir dövlətdən artıq,
Eşiyindir sənin cənnətdən artıq,
Kəbəyi-kuyinə qurban olduğum.

* * *

Ey mələk xoylu, ey tuba boylu yar,
Kuyindir cənnəti-rizvanım mənim.
Huri qılman olsa, girməz gözümə,
Sənsən candan əziz cananım mənim.

Pərim, sənubərim, gülbərgi-tərim,
Gövhərim, yaqutum, ləli-əhmərim,
Hekayətim, fikrim, zikrim, əzbərim,
Xəyalımda şirin nihanım mənim.

Xurşidi-rüxsarəm, qəmər cəbinim,
Baharım, gülzarım, xüldi-bərinim,
Yarım, qəmküsarım, xoş nazəninim.
Gözəl, göyçəyim, cavanım mənim.

Vəhdətim, xoşgünüm, söhbətim, dəmim,
Fəğfurum, qeysərim, Cəmşidim, Cənim,
Xosrovum, xaqanım, şahı-əzənim,
Padşahım, həm əla sultanım mənim.

Zövqüm, səfam, seyrim, bağım, çəmən,im,
Süsən,im, sünbülüm, laləm, səmənim,
Xətavü Xütənim, Çinim, Yəmən,im
Hindustanım, Rumum, İranım mənim.

Sözüm, ixtilatım, hər qalü qilim,
Mətləbim, muradım, xatirim, meylim,
Şəkkərim, Şirin, Gülşahım, Leylim
Züleyxam, Yusifi-Kənanım mənim.

Həblülmətin zülfün, Kəbə üzündür,
Mehrabım, mənbərim qaşın, gözümdür.
Vaqifəm, ey sənəm, sən,im sözündür
Gecə-gündüz fikrü xəyalım mənim.

* * *

Bədənin sərəsər gül xərmənidir,
Qamətin gözəldir, gözəl, sevdigim!

Heç nə istəmənəm iki dünyada,
Sənsən mənim axır-əzəl, sevdigim!

Qul vermişəm bu canımı canına,
Harda olsam, könlüm gələr yanına,
Nə qədər söyləsəm sənin şanına,
Yaraşar müxəmməs, qəzəl, sevdigim!

İraq durma, məndən cüdayı gəzmə!
Sevirsən, ey nazlım, xudayı gəzmə!
Əyri otrub, belə kinayı gəzmə,
Gəl indi mənimlə düzəl, sevdigim!

Ahımı göylərə hər səhər çəkdim,
Kəm çəkmədim, amma mötəbər çəkdim,
Qoynunda nar dərdi ol qədər çəkdim,
Oldu rəngim axır xəzəl, sevdigim!

Xumar gözlərini oyaq qoymasan,
Yıxılan könlümə dayaq qoymasın,
Dərman eyləməyə ayaq qoymasan,
Şikəstə Vaqifdən üz əl, sevdigim!

* * *

Onun üçün üymaz qeyriyə könlüm,
Bir əcəb zibadır mənim sevdigim.
Huri nədir, qılman nədir, mələk nə,
Hamıdan əladır mənim sevdigim.

Zülfləri sünbüldür, yanağı lalə,
Baxışı tən edər vəhşi qəzalə,
Gözləri məstanə, ağzı piyalə,
Gərdəni minadır mənim sevdigim.

Ayna tutar, zənəxdana gül düzər,
Hər muyinə yüz min fitnə–fel düzər,
Bəyaz gərdəninə siyah tel düzər,
Sanasan sonadır mənim sevdigim.

Vaqifəm, zülflərin bəndivaniyəm,
O kaman qaşların mən qurbaniyəm,
Mənə qədr elə kim, gövhər kaniyəm,
Demə ki, molladır mənim sevdigim.

* * *

Səfalar gətirib, təşrif buyurdun,
Qədəm basdın bizə, qurban olduğum.
Az qala ki, sənin həsrətin bizi–
İncəltmişdi – üzə, qurban olduğum.

Sən gəldin, nur doldu evə–otağa,
Gəldiyin yollara canım sadağa,
Durub qurban olmaq sən tək qonağa
Nuşdur canımıza, qurban olduğum.

Mən mayiləm, səndən düşmənəm çaşa,
Bulut zülfə, ağ qabağa, ay qaşa,
Qoy doyunca baxsın, etsin tamaşa,
Heyrandı göz–gözə, qurban olduğum.

Sən qəddinə yaşıl–allar geyici,
Vaqif dəxi sənə qəzəl deyici,
Şükr allaha, deyil adamyeyici,
Nolur gəlsən bizə, qurban olduğum.

* * *

Mənim yarım sıgallanıb gələndə,
Sanasan qan süzür dodaqlarından.
Şölə verir zənəxdanın çevrəsi,
Nur tökülür göyçək yanaqlarından.

Gərdən çəkib, tənə qılar qulara,
Həsətindən bağrım dönər sulara,
Pərilər evladı derlər bulara,
Bular da gözəldir ocaqlarından.

Ağ sinən gözəldir, gərdən gözəldir,
Sərasər əndamın birdən gözəldir,
Sərv qəddin sənubərdən gözəldir,
Qolların, topuğun, buxaqlarından.

Dəhanın sədəfdir, dişlərin inci,
Sən mənə eylədin ellər gülüncü,
Libasın əlvandır, çarqat narıncı,
Saçaqlar yaraşır qıraqlarından.

Vaqifin dərini biləydi yarı,
Dərdinə bir dərman qılaydı yarı,
Qədəm basıb müdam gələydi yarı,
Öpəydim əlindən, ayaqlarından.

* * *

Zülfün başı taxtalanıb qabaqda,
Qıraq verir qəsabənin altından.
İlan quyruğu tək qoşa qıvrılmış.
Ucu çıxmış zənəxdanın altından.

Qaşın işarəsi, gözün xumarı,
Hər birisi yüz min fil kəməndarı;
Tər sinədə ağ məmənin kənarı

Şölə verir giribanın altından.

Sənin hüsnün mat eyləyib fələyi,
Cənnətdə hurini, göydə mələyi,
Qızıl qolbaqları, yanar biləyi
Qucaqlayıb kəhrübanın altından.

Vaqifəm, canana göndərdim peyğam,
Gözüm yollarında qaldı sübhü şam,
Gəlmədi ol sərvi qəddi güləndam
Bir çıxaydıq bu hicranın altından.

* * *

Ey zülmü çox, qəlbi qara biiqrar,
Utanmazsan, amma heç utanmazsan!
Nə anlağın vardır, nə bir kəmalın,
Onun üçün hərgiz sözü qanmazsan!

Nə hürkürsən məndən, dönüb ovlara,
Dad eylərəm, yetişməzsən hovlara,
Sən də mənim kimi bu alovlara
Axır yanacaqsan, demə yanmazsan!

Görüm, sənin nədən oldu əyərini,
Məndənmidir, ya qeyridən çəkərin,
Ay bimürvət, məgər daşdır ciyərin,
Müdam sızıldaram, heç usanmazsan!

Lənət gəlsin o hüsnünün bağına,
Salmanam gözünü bağına yağına,
Dözürsən döz bu ayrılıq dağına.
Mən dayannam, amma sən dayanmazsan!

Vaqif, lənət gəlsin yarın canına,

Nə dərdinə meyl et, nə dərmanına,
Onun tək bivəfanın yanına,
Əgər igid olsan, heç dolanmazsan!

* * *

Gülgün sərəndazın tazə gül kimi,
Əfşan etmiş ay qabağın üstündən.
Yanağın yanında zülfə tov vermiş,
Ucun salmış tər buxağın üstündən.

Gəh zaman başına tirmə şal bağlar,
Gah olur ki, zülf gizləyib, xal bağlar.
Kalağayın qabağına al bağlar,
Yaşılın altından, ağın üstündən.

Nə gözəl adamsan, ay qaşları yay,
Heç novcəvan gələ bilməz sənə tay,
Gülabatın qıydır, yoxsa yengi ay,
Öpər, qucar gül yanağın üstündən.

Bizim ilə olub haçaqdan aşna,
Genə hər görəndə istər yaşına,
Hicab eylər, kətan salır başına,
Oğrun baxar o yaşmağın üstündən.

Vardır şirin-şirin xoş ixtilatın,
Nə fayda, Vaqifə yox iltifatın,
Tovus qanadı tək ucu çarqatın,
Pərvaz eylər solu-sağın üstündən.

* * *

Namə, gedər olsan yarın kuyinə,

Dərdi–dilim o canana degilən!
Bülbülüyəm qönçə gülündən ayrı,
Bağrım dönüb qızıl qana, degilən!

Qurban olum kirpiyinə qaşına,
Sel oluban qarış axan yaşına,
Pərvanələr kimi dolan başına,
Atəş tutub yana–yana, degilən!

Din –imanım düz ilqara bağlıdır,
Həsret canım bir cüt nara bağladır,
Mürği–ruhim zülfi–yara bağladır,
Çox çəkməsin zülfə şana, degilən!

Qılmış hüsnün şövqü dərdimi əfzun,
Ayrılıq qəmində göz yaşım Ceyhun,
Ağlım başdan getmiş, olmuşam Məcnun,
Bu Vaqifə sən divana degilən!

* * *

Bir fitnə–fellinin, üzü xallının,
Bir şirin dillinin qurbanıyam mən.
Bir qənd məqallının, ləb zülallının,
Bir ağzı ballının qurbanıyam mən.

Bir süsən muylunun, səmən buylunun,
Fəriştə xoylunun, mələk soylunun,
Bir cənnət kuylunun, tuba boylunun,
Bir şümşad qollunun qurbanıyam mən.

Bir gözü şərlinin, cəng nəzərlinin,
Zülfü ənbərlinin, müşk tərlinin,
Bir səmənbərlinin, zər kəmərlinin,
Bir incə bellinin qurbanıyam mən.

Bir çox ülfətlinin, məhəbbətlinin,
Bir mərhəmətlinin, şəfəqqətlinin,
Bir pəri tellinin, gün tələtlinin
Bir məhcəmallının qurbanıyam mən.

* * *

Ey kirpiyi xəncər, qaşı zülfüqar,
Nöşün məndən xəyalını kəsibsən?
Qoymazsan baxmağa xəttü xalına,
Tamaşayi-cəmalını kəsibsən!

Səg rəqibin fitnəsinə uyubsan,
Neyləmişəm, məndən nə tez doyubsan,
Gecə-gündüz məni təşnə qoyubsan,
Şirin ləbdən zülalını kəsibsən.

Yaşınıbsan, tamam durubsan gendə,
Zülfün yaşmaq altda, saçın gərdəndə,
Görünməz, hər yerin salıbsan bəndə,
Bu qalını, o qalını kəsibsən.

Bu boyda, qamətdə, şövkətdə, şanda
Sən tək gözəl yoxdur cümlə cahanda,
Sərasər bağırimi, keçən zamanda
Göstəribсэн hilalını, kəsibsən.

Məgər ki, aşıqin qəmin yeməzsən,
Bu cövrü cəfadan sən inciməzsən,
Xəstə Vaqif, halın nədir? – deməzsən
Cavabını, sualını kəsibsən.

* * *

Öyünməsin kimsə, gözələm, deyib
Ayrı təhər olur halı gözəlin.
Güləş üzlü, şirin sözlü xoşqılıq,
Ləblərindən axar balı gözəlin.

Qaşı tağ–tağ gərək, qabağı nazik,
Ağzı, burnu, dili, dodağı nazik,
Baldırları yoğun, ayağı nazik,
Var əndamı olur dolu gözəlin.

Yanağı gül, zülfü yasəmən gərək,
Məməsi dik, ağ sinəsi gen gərək,
Haldan xəbər verən, dərdbilən gərək,
Heç olmaya məkrü alı gözəlin.

Yumrola buxağı, gen ola üzü,
Çox dərdmənd ola, dərd bilə özü,
Gündə sürmələnə məstanə gözü,
Əli ola al hənəli gözəlin.

Özgə ilən hərgiz olmaya işi,
Qafiyə, qəzəldən həm çıxa başı,
Bulaq tək qaynaya həm gözü qaşı,
Artıq ola həm kamalı gözəlin!

Gözəl gərək əl götürə cəfadən,
Ləzzət görə hər dəm zövqü səfadən,
Vaqifəm, qaçaram mən bivəfadən,
Qurbanıyam bir vəfalı gözəlin.

* * *

Qədəm basdın, sən səfalar gətirdin,
Gözüm üstə, ey məstanə, xoş gəldin!

Başü canım sənin payəndazındır,
Peşkəşindir bu qəmxanə, xoş gəldin!

Təşrif ki, buyurdun götürdün qədəm,
Gərəkdir payinə üz nisar edəm,
Dolanam başına, dönəm dəmbədəm,
Nə ki, qulluğundu – sana, xoş gəldin!

Mən qurbanam zülfündəki gülaba,
Qoxusu tən edir ol mişki–naba,
Məni dərdin döndərmişdi kəbaba,
Qalmış idim yana–yana, xoş gəldin!

Oxlar vurdun mənə gözü qaş ilən,
Namələr yazardım qanlı yaş ilən.
Buyur, ta bəndəlik edim baş ilən,
Hər nə qulluğundur, cana, xoş gəldin.

Mən Vaqifəm, şükür, yetdim murada,
Dəxi arzum yoxdur fani dünyada.
Çox–çox kərəm etdin, ey hurizada,
Yetirdin dərdi dərmana, xoş gəldin!

* * *

Dərdin məni heyvalara döndərdi,
Ey saçları siyah, üzü ağ gəlin!
Ta ki, gördüm camalının şöləsin,
Əridi bağrımda tamam yağ, gəlin!

Sənin həsrətini vilayət çəkər,
Qəmzən yayı dəyər, məlalət çəkər,
Cəmalından mələk xəcalət çəkər,
Hüsnün eylər aya, günə lağ, gəlin!

Nə olur, üzündən niqab alasan,
Bir ləhzə halıma nəzər salasan,
Səhərdən açılmış təzə lalasan,
Sənin seyrangahın olur dağ, gəlin!

Qəddin tək nə ər-ər, nə şümşad olur,
Onu görcək, qəmdən can azad olur,
Mənim könlüm sənin ilən şad olur,
Sən eylərsən damağımı çağ, gəlin!

Bəlalərdən səni saxlasın xuda,
Sən tək gözəl eldən olmasın cüda,
Xəstə Vaqif ölsə, başına fəda,
Təki olsun sənin canın sağ, gəlin!

* * *

Düyün oldu, bütün xublar yığıldı,
Gəlmədi bir bizim gülbədən gəlin.
Sən gəlmədin deyin, yasa batmışam,
Gələ gör, ey zülfü yasəmən gəlin.

Bir qədəm bas ki, toy sənin toyundur,
Toylar yaraşığı sənin boyundur,
Mollalar məskəni səri-kuyundur,
Onu görən dönər Kəbədən, gəlin!

Cam içmişəm mən, məstanə gəlmişəm,
Eyləyib bağrımı şənə gəlmişəm,
Sənin həsrətindən canə gəlmişəm,
Əl götür bu nazü qəmzədən, gəlin!

Saz tutulub yüz min sənəm oynasa,
Cəm oluban rumü əcəm oynasa,
Göydə mələk, yerdə adəm oynasa,

Həzzim olmaz hərgiz özgədən, gəlin!

Gəl oyna, əlinə kələğay dola,
Buyur, şabaş versin, Vaqif tək qula!
Mat qalıb desinlər: kimindir ola
Kəklik kimi səkib, bu süzən gəlin!

* * *

Siyah zülfün qəddin ilən bərabər,
Nazik ağ əndamın bəyaz qar, gəlin!
Sallanışın tamam cahana dəyər,
Sənin tək bir gözəl harda var, gəlin!

Məlayiklər gəlir səni salama,
Qəməzən məni çapdı, gəl bax yarama.
Şəkkər qübbəsidir, yoxsa şamama,
Qoynun içindəki qoşa nar, gəlin?

Səni sevən əqli, kamalı neylər,
Dəxi görmüş özgə cəmalı neylər,
Bu dünyada mülkü o, malı neylər,
Hər kim olsa sənin ilən yar, gəlin?

Geyibsən əyninə gül pirəhəni,
Cəmalın şöləsi tutmuş dövrəni,
Nagəhdən gözlərim görəndə səni,
Qalmaqda canımda ixtiyar, gəlin!

Həsərətdən Vaqif düşdü dərdə, gəl,
Heç əylənmə irəlidə, gərdə, gəl,
Bir gəlibəsən, kərəm eylə, bir də gəl,
Könlüm çəkir sənə intizar, gəlin!

Xumar gözlərini sevəndən bəri,
Dəxi özgəsinə uymanam, gəlin!
Xoryat ilə belə can–can olmusan,
Məgər ki, mən onu duymanam, gəlin!

Cəfridar sürməni çəkibdir gözə,
Havalanıb dəxi endirməz bizə,
Mən ha billəm, qanın qaynar tüksüzə,
Mən tutduğum əldən qoymanam, gəlin!

Başına döndüyüm, suların yolu,
Gedəndə boş gedir, gələndə dolu.
Məmələrin üstədən çatının zolu, –
Sən qiysan mən sənə qiymanam, gəlin!

Başına döndüyüm, telli, toqqalı,
Qaşların canımı haq – nahaqq alı,
Ağarıbdır, qırılmaq olmaz saqqalı.
Vallah, üzün üstə qoymanam, gəlin!

Taxtına çıxmanam, taxtın ucadır,
Qoynuna girmənəm, yarı gecədir,
Deməginən Molla Pənah qocadır
Səni tamam yesəm, doymanam, gəlin!

Bir sən kimi gözəl yoxdur dünyada,
Ağzı şirin, dili–dodağı şirin.
Doymaq olmaz Didarından bir zaman,
Tamaşası, qaş, qabağı şirin.

Siyah zülfü üz yanına dolanmış,

Onun hər muyinə yüz can calanmış,
Sanasan, şəkkərə, qəndə bulanmış
Məməsi, sinəsi, buxağı şirin.

Qərpənəndə hər tərəfə gül qoxar,
Müskü ənbər qoxar, siyah tel qoxar,
Basdığı yerlərdən mixək, hil qoxar,
Nazik əli şirin, ayağı şirin.

Qaşlar vəsmələnir, göz sürmələnin,
Göz tək yanaqları xoş şölələnin,
Baxdıqca üzünə can cilvələnin,
Olur bu Vaqifin damağı şirin.

* * *

Nə gözəl sürmədən cila gətirdi,
Döndü bir afəti–cana gözlərin.
Apardı aqlımı, din–imanımı
Sənin belə bu məstanə gözlərin.

Qəmzə tiğın çəkdi, çaldı canımı,
Bir cəllada döndü, aldı canımı,
Genə yanar ola saldı canımı,
Qoydu məni yana–yana gözlərin.

Ala gözlər xumarlanır, süzülür,
Hər qıya baxanda, canım üzülür.
Mücganların sinəm üstə düzülür,
Meyl edəndə bu məkana gözlərin.

Hüsnün gülə bənzər, boyun minayə,
Canım, qurban olsun belə sonayə,
Kirpiyin xədəngin burdu sinayə,
Etdi bağrım şana–şana gözlərin.

Xəyalın könlümdə, gözümdə gəzər,
Xumar–xumar baxar, canımı üzər,
Şikəstə Vaqifdən kəsməsin nəzər,
Rəhm eyləsin mən mehmana gözlərin.

* * *

Gərdənində, qamətində ayıb yox,
Amma nə gözəldir pərişan zülfün!
Ətrindən dinlənir sərəsər ərvah,
Ya müşki–ənbərdir, ya reyhan zülfün.

Gülab səpilibən dəyəndə şana,
Qorxusu çulğaçır cümlə cahana,
Döndəribdir məni Şeyx Sənana,
Nə din qoyub məndə, nə iman zülfün.

Ağ əlin ki, dəyər o müşki–naba,
Bənzər bulut içrə girən məhtaba,
Həlqələnir, dönür ucu qüllaba,
Asar gündə min–min dilü can zülfün.

Yastılanıb ay qabağın yanında,
Başı çıxır tər buxağın yanında,
Siyah xalın, al yanağın yanında
Əksik olmaz hərgiz, hər zaman zülfün.

Vaqifəm, olmuşam zülfə giriftar,
Könlüm viran, halım xarab, günüm zar,
Bir nəzər qıl mənə, ey çeşmi–xumar,
Eyləyibdir məni sərgərdan zülfün.

* * *

Ey Məkkəni, Mədinəni yaradan,
Bir fikir çək əhvalına Vaqifin.
Ol qaş qıbləyə üz sürtmək istər,
Mədəd eylə iqbalına Vaqifin.

Gözündən irağa düşübdür yarı,
Kəsilib könlünün səbrü qərarı,
Üz çevirmiş yenə Mədinə sarı,
Nə düşübdür xəyalına Vaqifin.

Mənim yarım deyil ol Kəbədən kəm,
Xal həcərül-əsvəd, dəhanı zəm-zəm,
Bir zaman olsaydım onunla həmdəm,
Xət çəkilər vəbalına Vaqifin.

Sərxoş durub mina boylu sağıdan,
Yaralıdır qənzəsi ol yağıdan.
Zülfü ənbər – ağı başdan dağıdan;
Nə sözü var kamalına Vaqifin.

Yüz zülfü pərişan, hindu xal olsa,
Yüz şəkər göftarlı, ləbi bal olsa,
Yüz şirindil, ənbər bu maral olsa.
Yetə bilməz maralına Vaqifin.

* * *

Yenə bayram oldu xublar bəzəndi,
Sanasan, açılıb tazə gül bu gün.
Bənəfşə zülfləri alasan ələ,
Şanə tək gəzəsən telbətəl bu gün.

Kim ölə, kim qala bu bayramadək,
Cəhd eylə, yetəsən gül əndamadək,

Gecələr sübhədək, ta axşamədək,
Yarın gərdənində ola qol bu gün.

Sanasan, üzünü ərəq nəmidir,
Elə bahar fəslı, gül şəbnəmidir,
İxtilat bazarı, söhbət dəmidir,
Gərək düşə dost kuyinə yol bu gün.

Tamaşa qılasan qaşa, qabağa,
Sürtəsən üzünü zülfə, buxağa,
Yar bəzənib gəlir canlar almağa,
Ölməli günündür, Vaqif, öl bu gün.

* * *

Məni qərq eylədin qəm dəryasına,
Ey çeşmi-xumarım, nöşün ağladın?
Ey gözüm, nə dəyib köyrək könlünə?
Ey şirin göftarım, nöşün ağladın?

Gərdənində zülfün tər sünbül kimi,
Sonadan üzülmüş qaratel kimi,
Sən gərək güləsən qızıl gül kimi,
Ey lalə rüxsarım, nöşün ağladın?

Olmaya sən məni biiqrar sandın,
Zarafat eylədim, ona inandın,
Nə dəydi könlünə, nədən bulandın,
Dişləri mirvarım, nöşün ağladın?

Bağrım başın şan-şan eylədin, dəldin,
Dönüb gözlərinə, az ağla - öldün;
Deyərdin, gülərdin, belə deyildin,
Mənim cadugərim, nöşün ağladın?

Hər kəs görən dəmdə öz sirdaşını,
Məgər tökər qabağını–qaşını?!
Oda yaxdın ciyərimin başını,
Vaqif der: dildarım, nöşün ağladın?

* * *

Başına döndüyüm, toy adamları,
Siz də deyın: toya gələn oynasın,
Adını demərəm, eldən ayıbdır,
Filankəsin qızı, filan oynasın.

Nə müddətdi ona güvənən bizik,
Həsərin çəkməkdən canımız üzük,
Hər əlinə alıb bir danə üzük,
Üzüyü dəstinə alan oynasın.

Bir tuba boyludur; boyu novrəstə,
Həsərin çəkməkdən olmuşam xəstə,
İşarət eylərəm anlayan dostu,
Dostunun qədrini bilən oynasın.

Mən Molla Vaqifəm, eylərəm əfğan,
Gözlərim də yaş yerinə tökər qan,
Uzun boylu, yeniyetmə, novcavan, –
Məni bu dərdlərə salan oynasın.

* * *

Oğrun baxa–baxa, ey çeşmi nərgis,
Dərdə saldın məni, xəstəhal etdin,
Həsərinədən öldüm, öldüm, dirildim,
Nə bir yada saldın, nə sual etdin.

Hər məni görəndə, ey çeşmi yağı,
O qədər eylədin canlar almağı,
Gah göstərdin, gah gizlətdin yanağı.
Axır məni dərdə saldın, al etdin.

Uzun illər sənə qaldım mən həsrət,
Zərrəcə görmədim mehrü məhəbbət,
Hər zaman ki, səndən umdum şafəqqət,
Bir dava başladın, qalmaqal etdin.

Əzəldən var idi lütfü kərəmin,
Gahbəgah bəriyə seyrü qədəmin,
Vara–vara artdı zülmü sitəmin,
Bilmədim, sonradan nə xəyal etdin!

Həmişə bu idi fikrü xəyalım,
İkimiz bir yerdə həmdəm olalım.
Neyləmişdi sənə Vaqif, a zalım.
Onu qəm əlində payimal etdin.

* * *

Bir bəyaz gərdənli, mərmər sinəli,
Gərdəninə qurban minalar olsun.
Ucu tər cığalı siyah tellərin.
Sədqəsi yaşılbaş sonalar olsun.

Nə dedim mən sənə, ey üzü mahım,
Sən məndən küsübsən, ey qibləgahım.
Öldür məni, gər var isə günahım,
Al qanım əllərdə hənalar olsun.

Necə ki, görürsən özün filməsəl,
Camalındır cahan içrə bibədəl,
Özün kimi gərək xoyun da gözəl,

Səndə neçün belə ədalar olsun?

Dost dost isə əbəs yerə savaşmaz,
Sevənin sevəndən könlü bulaşmaz,
Bikef olmaq gözəllərə yaraşmaz;
Gözəldə gərək xoş səfalar olsun.

Eşitdim küsübsən, tərpendi dərdim
Yalvarıb könlümü almaq istərdim,
Qulluğuna namə yazıb göndərdim,
Bizdən sənə çox–çox dualar olsun.

Vaqif, canan ilə tər oldu ara,
İmdad sənə qaldı, eylə bir çarə,
Bir qafiyə qayır, göndər ol yara,
Bəlkə dərdimizə dəvalar olsun.

* * *

Ay kənarı qabağında qıy kimi,
Görünür, çulğanır yanağa zülfün.
Sanasan bulutdur, ənvər üzünü
Bədr ayı tək almış qucağa zülfün.

Şahmar təki gərdəmində bulanır,
Gülab ilə sığallanır, sulanır,
Həlqə düşüb, buxaq altda dolanır,
Baş qoyur, sarılır qulağa zülfün.

Ətrin götürübdür müşkü reyhandan,
Ucu cığalanır çıxır dörd yandan,
Açılında çarqat tər zənəxdandan,
Nə əcaib durur qırağa zülfün.

Göz doymaz vəsməli kəman əbrudan,

Can üzölməz səmən iyli geysudan,
Məst edər aləmi ənbərin budan,
Hər gələndə səndəl darağa zölfün.

Xəstə Vaqif onun sərgəştəsidir,
Bağrı qızıl qanın ağuştaşidir,
Hər tari müəttər, can riştəsidir,
Qoyma ki, tökülsün ayağa zölfün.

* * *

Bir mina gərdənli, gül üzlü yarın
Hər axşam, hər səhər yanağından öp.
Durub dolan pərvanə tək başına,
Sıgalla tellərin, qabağından öp.

Bir gözəl görmüşəm bu gələn kəştə,
Fəraqı başında, sevdası başda,
Hər axşam, hər səhər sultanı çaşda,
Qaldırıb çənəsin, buxağından öp.

Nə ola oxuya, həm yaza Vaqif,
Müştaq oldun gələn bu qıza, Vaqif,
Bir beləsi gəlsə gər sizə, Vaqif,
Eylə səcdə, ikram, ayağından öp.

* * *

Ey şahı xublərin, şuxu dilbərin,
Səndən sənubərin xəcaləti var.
Xoş yaraşır sənə diba nimtənə,
Bu bəzəyin genə əlaməti var.

Bu zibü ziynətin, şənü şövkətin.

Meraci–rifətin, babi–dövlətin,
Hüsnü məlahətin, çeşmi–afətin,
Bu qəddü qamətin qiyaməti var.

Məhbubi–müntəxəb, bir ali nəşəb,
Qənzəsində qəzəb, sən saxla, yarəb,
Gül rüxlü, qönçələb, turuncu ğəbğəb,
Lisanında əcəb, hekayəti var.

Olmaz belə adəm, yığılsa aləm,
Mələkdən mükərrəm, əlavü əzəm,
Özü bir şux sənəm, istiğnası kəm,
Bizə əmma hərdəm nəzakəti var.

Qaşu yay, çeşmi şux, mücganları ox
Cümlə kəsdən artıx, bərabəri yox.
Camalı yanında ay və gün mənsux,
Vaqifin ondan çox şikayəti var.

* * *

İntizar çəkməkdən, yol gözləməkdən,
Könlümün nə tabı, nə taqəti var.
Yazan ola ayrılığın dərini,
Fərhadü Şirincə hekayəti var.

Bir kimsə ki, müştəq ola cəməla,
Görənlər bilir ki, düşər nə hala,
Ol qamətin hər gələndə xəyala,
Görəsən ki, necə qiyaməti var.

Eşqin sarır canımıza bir atəş,
Zülfün kimi halımızdır müşəvvəş,
Ey tubiyi–cənnət, mənədir peşkəş
Qarabağın hər nə vilayəti var.

Yüz görsək də əgər özgə hərəmdən,
Qurtulmanix hərgiz fikrü ələmdən,
Sən gəl xilas eylə bizi bu qəmdən,
Sənin qədəminin səadəti var.

Hicranı çəkməyən dərdimənd olmaz,
Sevəni sevməyən dilpəsənd olmaz,
Dost dosta gələndə yolda bənd olmaz.
Eşqin təriqinin bu adəti var.

* * *

Müşki çarqat kənarında xumar göz
Süzülər, süzülər, gahbagah baxar.
Heybətindən lərzə düşər canıma,
Sanasan, quluna padişah baxar.

Sürməli gözlərin xoş xədəngi var,
Bir gün məhəbbətin yüz gün cəngi var,
Özgə baxan gözün qeyri rəngi var,
Bu baxanda amma sim–siyah baxar.

Xoyu mələikdir, özü pərinaz,
Cilvəsi qarıçqay, cıqqası şahbaz,
Çəkilibdir üzünə siyah sərəndaz,
Bulut arasından sanki mah baxar.

Qızıl həna qoymuş əl dırnağına,
Qönçələr düzübdür sol və sağına,
Sıgal verib yay qaşların tağına,
Şükr allaha, bizə qibləgah baxar.

Vaqif candan müştəq olur müştəğa,
Müştəq olmayandan qaçar irağa.

Baxan baxmaq gərək qabaq-qabağa,
Göz ucilə baxan baikrah baxar.

* * *

Göz qaldı yollarda, can intizarda,
Gəlmədi canandan tazə bir xəbər.
Mənim taqətim yox qələm tutmağa,
Kim ola ki, yara yaza bir xəbər.

Nə qədər ki, mən ağılaram dəmadəm,
Əhvalım bilirmi ola o həmdəm.
El tamam yağdır, yoxdur bir adəm,
Verə məndən pərinazə bir xəbər.

Gör hesabın mən çəkdiyim azarın,
Bu dadü fəryadın, bu ahü zarın,
Badi-səba, əgər düşsə güzarın
Söylə xəlvət bu həmrəza bir xəbər.

Əzəldən qaməti belə deyildi,
Bir yay qaş oxundan sonra əyildi.
Bağrım dəlindiyyin hər yetən bildi.
Yetişmədi tirəndaza bir xəbər.

Bülbül qönçeyi-xəndan öldürdü,
Pərvanəni şəmi-suzan öldürdü,
Vaqifi atəşi-hicran öldürdü,
Aman, verin o şahbaza bir xəbər.

* * *

Ey cananım, sən bəzənib gələndə,
Ayü gün qarşına pişvaza gedər.

Kəbəyi–kuyinə gündə min kərə,
Mələklər yığılıb namaza gedər.

Ağ gülə təşbehdir bədənin bütün,
Dərdindən aləmə salmışam bir ün,
Səni sevən cavan olur günbəgün
Qarımaz, başatan tər–tazə gedər.

Sənubər qamətin nə xoş xuramdır,
Həsərətindən sızıldayan yaramdır,
Səndən ayrı dirlik mənə haramdır,
Axır bir gün ömrüm güdaza gedər.

Sinəsi mərmərdir, sərvdir qamət,
Üzünü görməsəm, qopar qiyamət,
Oturub zülfündən etsəm hekayət,
Dərdim artar tuli–diraza gedər.

Sən gülsən, bülbül sev, xarı istəmə,
Hərgiz kamal istə, varı istəmə,
Meyl eylə Vaqifə, sarı istəmə,
Özü şahbaz olan şahbaza gedər.

* * *

Günəş üzlü, xoş qılıqlı canansan,
Qaşların bənzəyir hilalə, Yetər.
Niqab atıb sərxoş–sərxoş gəzəndə,
Oxşayırsan yorğun maralə, Yetər.

Sənsən mənim tubam, sərvim, şümşadım,
Qəmzəsi hərami, çeşmi cəlladım,
Dün gecə fələyə çıxdı fəryadım,
Rişmədi guşinə bu nalə, Yetər?

Nə gözəl yaraşib al, yanağına,
Nazikdir, dəyməsin əl yanağına;
Zülfü buxağına, gül yanağına,
Nə bənəfşə bənzər, nə lalə, Yetər.

Mən bir qulam, canım oda salmışam,
Yaslanıban dost kuyində qalmışam,
Vaqif kimi molladan dərs almışam.
Gəl yetirsin səni kəmalə, Yetər.

Yay qaş bucağında, al yanaq üstə
Nə xoş xumarlanır məstanə gözlər.
Sürməli kirpikdən oxlar çəkilib,
Eyləyib bağrımı nişanə gözlər.

Qəmzə peykanilə tökdü qanımı,
Xətalara saldı din–imanımı,
Əgri durdu, süzgün baxdı, canımı
Aldı o şux gözlər, amma nə gözlər.

Siması şəhlayi, tərhi badami,
Baxışı mehriban, özü hərəmi,
Quldur ona siyah zülfün təmami,
Ola bilməz belə şahanə gözlər.

Səmən iyli, səhabi zülf, ay qabaq,
Qönçə dəhan, dür diş, ərğəvan dodaq,
Münəvvər üz, lalə zənəx, tər buxaq,
Tamam bir yanədir, bir yanə gözlər.

Vaqif ki, düşübdür əqlü kamaldan,
Əksik olmaz başı qovğadan, qaldan,
Nə zülflərdən bilin, nə xəttü xaldan,
Eyləyibdir onu divanə gözlər.

Ey maral baxışlı, sona sığallı,
Nə gözəldir səndə o qara tellər.
Kəmənd kimi tökülübdür gərdənə,
Dönübdür sərəsər şahmara tellər.

Sənə sığal verib, əcəb tər düşüb,
Hörülüb qəddilən bərabər düşüb,
Sanasan mələkdən balü pər düşüb,
Düzülüb dalında qatara tellər.

Bənəfşədən tazə, sünbüldən gözəl,
Ötüb ucu düşüb o beldən gözəl,
Heç tel görməmişəm bu teldən gözəl,
Olmayıbdır belə aşkara tellər.

Sənə heyran olub xalqın çoxusu,
Görənlərin kəsilibdir yuxusu,
Müşkü ənbər kimi gəlir qoxusu,
Dönüb Çindən gələn əttara tellər.

Züflərini çin-çin qoyub üzə sən,
Sallan sərxoş, seyrana çıx düzə sən!
Sən gərəkdir Vaqif ilə gəzəsən,
Görünməyə hərgiz əğyara tellər.

* * *

O tubu baxışın yıxdı aləmi,
Xumar gözlərin nə qiyamət eylər.
Kəbeyi-kuyini görən kimsənə
Nə zaman qibləyi ziyarət eylər?

Durna telli, topğun tərlan cilvəli,

Görməmişəm sən tək nazlı-qəmzəli,
Sərasər yaxası qızıl düyməli,
Baxdıqca özünə fəxarət eylər.

Eyib yoxdur şövkətində, şanında,
Qaşü qabağında, həm dəhanında,
Şərt deyildir, yatıb-duram yanında,
Gəndən baxmaq mənə kifayət eylər.

Vaqif baxar zülfi-pərişanına,
Tərk eylər məscidi, gələr yanına,
Sidqi-dildən canın qatsa canına,
Huriyü qılmana məlamət eylər.

* * *

Yenə qəhri keçib xublar şahinin,
Bizdən lütfü şəfəqqəti kəsibdir.
Əvvəlki tək dəxi baxmaz üzümə,
Üz döndərib iltifatı kəsibdir.

Məndən küsüb yalvarıram barışmaz,
Sinə açıb, qucaqlaşıb sarışmaz,
Gündəki tək gəlməz, deyib danışmaz,
Şirin-şirin hekayəti kəsibdir.

Mənə ümmid verib çəkmə qəm deməz,
Dərdlərinə dərman edərəm deməz,
Təklif edib bir ləbindən əm deməz,
Həm şəkəri, həm nəbatı kəsibdir.

Əyibdir qəddimi yay qaş qabaqda,
Gözüm qaldı zənəxdanda, buxaqda,
Səbrü qərarımı gülgəz yanaqda
Siyah zülfün o zülmatı kəsibdir.

Vaqifəm çox müştəqam bir nigara,
Neyləyim eyləməz dərdimə çara,
Heç bilmirəm nə olubdur bu yara,
Gülər üzü, xoş süfatı kəsibdir.

* * *

Mən sənə olmuşam didir aşiqi
Sən üzünü bürüməyin nədəndir?
Şirin sözlərinin çox müştəqiyəm,
Danışmayıb kırıməyin nədəndir?

Əlin dalda tutub, başın yanında,
Hərgiz tel görünməz qaşın yanında
Mənim kimi bir sirdaşın yanında
Qayım–qayım sarınmağın nədəndir?

Eşqi gərək gözəl olan kimsənin,
Ta qılmaya tərkin nazü qəməzənin,
Yarlıqda ki, yoxdur xəyalın sənin,
Bəs dünyada yaranmağın nədəndir?

Gümüş kəmər bənd eyləmiş miyana,
Qurban olsun canım cana qıyana
Oturub–oturub yönü o yana,
Küsüb durub yeriməyin nədəndir?

Vaqifəm, əzəldən bir gövhər idim,
Saflıqda polada bərabər idim.
Ta ki, səni gördüm, mum tək əridim
Heç deməzsən əriməyin nədəndir?

* * *

Əgər yarsan, gəl sarmaşaq qol–boyun,
Durub daldalardan baxmağın nədir?
Yar deyilsən, çək ayağın, geri dur,
Canımı odlara yaxmağın nədir?

Eşq sevdasına heç kəs pis deməz,
Məhəbbət yolundan ayaq kəs deməz,
Göz görməsə dəli könül istəməz,
Bəzənib qarşıma çıxmağın nədir?

Vaqifin bağrını qana döndərdin,
Səg rəqibi üstümüzə əndərdin,
Mənə gizlin bir nişanə göndərdin,
Aşkara başıma qaxmağın nədir?

* * *

Ey Kəbəm, Kərbəlam, Məkkəm, Mədinəm,
Bir zaman kuyində ziyarətimdir.
Qiblə deyib, qaşlarına baş əymək –
Gecə–gündüz mənim ibadətimdir.

Hər nə desəm, mən incimə sözümdən,
Sərxoşunam, yox xəbərim özümdən,
Şol qamətin yayınanda gözümdən,
Sanasan ki, həşrü qiyamətimdir.

Bağlamışam din–imanı zülfünə,
Mənim kimi heyran hanı zülfünə,
Tapşırıb gedirəm canı zülfünə,
Yaxşı saxla, səndə əmanətimdir.

Sənsən mənim ayım, günüm, hilalım,
Dövlətim, iqbalım, canım, cəlalım,

Gözəl üzün daim fikrü xəyalım,
Sözün dildə şirin hekayətimdir.

Sonalar xəcildir siyah telindən,
Tutilər lal olur şirin dilindən,
Şikəstə Vaqifəm, sənin əlindən
Hər kimə ki, yetsəm, şikayətimdir.

* * *

Xublarda ki, zövqü səfa deyirlər, –
Fərbah gül əndamda, ağ bədəndədir.
Könül asayışı, canın rahəti
Gülgün zənəxdanda, tər zəğəndədir.

Bir yoğun baldırlı, yumuşaq dizli,
Bir sərxoş yerişli, məstanə gözlü,
Bir ayna qabaqlı, bir günəş üzlü
Gözəlin həsrəti, dərdi məndədir.

Əvvəl gözəllərdə gərəkdir çağlıq,
Ondan sonra ola sadəlik, ağılıq;
Nə ağzında yaşmaq, nə üzdə yaylıq, –
Çirkinlik üzünü bürüyəndədir.

Qaşılən, gözilən cigər qan olur,
Zülf sevəndə nə din, nə iman olur.
Can quşu xallarda bəndivan olur,
Dirlik zövqi – ləbdə, həm dəhəndədir.

Eybsiz gözəlin xoş olur xoyu,
Gizləməz cəmalı, qaməti, boyu.
Görəndə Vaqif tək xoş göftguyu,
Məhəbbət eylər ki, bu guyəndədir.

* * *

Al geyinib çıxsan gülşən seyrinə,
Yığılı başına güllər dolanır.
Mahtab hüsnünə bəndə fərmandır,
Qulluğunda aylar, illər dolanır.

Görməmişəm sən tək bir mələkzadə,
Dərdini çəkərəm həddən ziyada,
Kirpiklərin ucu düşəndə yada,
Bağrımın başında millər dolanır.

Mən Fərhadam, sən bir Şirin dəhansan,
Dərdin zahir, amma özün nəhansan,
Gözəllik babında şahı-cəhansan.
Eşiyində yüz min qullar dolanır.

Eyləyibsən məni eşqə giriftar,
Gündüzüm biqərar, gecələr bidar,
Rövzeyi-kuyində gəzəndə əğyar,
Çeşmim girdabında sellər dolanır.

Ləblərin bağrımı pürxun eyləmiş,
Axıtmış göz yaşım Ceyhun eyləmiş,
Həsərin Vaqifi Məcnun eyləmiş,
Onun üçün gəzir çöllər dolanır.

* * *

Bayram oldu, heç bilmirəm neyləyim,
Bizim evdə dolu çuval da yoxdur.
Dügiylə yağ hamı çoxdan tükənmiş,
Ət heç ələ düşməz, motal da yoxdur.

Allaha bizmişik naşükür bəndə,
Bir söz desəm dəxi qoymazlar kəndə.
Xalq batıbdır noğla, şəkərə, qəndə,
Bizim evdə axta zoğal da yoxdur.

Bizim bu dünyada nə malımız var,
Nə də evdə sahibcamalımız var.
Vaqif, öyünmə ki, kamalımız var,
Allaha şükür ki, kamal da yoxdur.

* * *

Kür qırağının əcəb seyrangahı var,
Yaşılbaş sonası, hayıf ki, yoxdur!
Ucu tər cığalı siyah tellərin
Hərdən tamaşası, hayıf ki, yoxdur!

Qış günü qışlağı Qıraqbasanın,
Gözüdür Aranın, cümlə–cahanın,
Belə gözəl yerin, gözəl məkanın
Bir gözəl obası, hayıf ki, yoxdur!

Çoxdur ağ bədənli, büllur buxaqlı,
Lalə zənəxdanlı, qönçə dodaqlı.
Amma şirin dilli, açıq qabaqlı,
Könül aşinası, hayıf ki, yoxdur!

Havasından torpağının, yeninin,
Dadızmaz dəhanın, ləbi–şirinin,
Pəri çoxdur, nə fayda heç birinin
Adamlıq ədası, hayıf ki, yoxdur!

Ucu əşrəfili, bulut kimi saç,
Dal gərdəndə hər hörüyü bir qulac,
Kəlağayı əlvan, qəsabə qıyğac,

Altından cunası, hayıf ki, yoxdur!

Zər haşiyə al nimtənə üstündə,
Xallar üz yanında, çənə üstündə,
Buxağın altında, sinə üstündə,
Zülfün burulması, hayıf ki, yoxdur!

Laçın təki başda ala tomağa,
Yaşmağı tutmaya dişə, dodağa,
Cəllad kimi durub qabaq-qabağa
Baxıb can almağa, hayıf ki, yoxdur!

Çünki yorğunuyam mən bu yolların,
Qaydasını billəm hər üsulların,
Gümüş biləklərin bəyaz qolların,
Sarı kəhrəbası, hayıf ki, yoxdur!

Ayna tutub hərdəm camal görməsi,
Zülfə, zənəxdana sığal verməsi,
Səhər ala gözün siyah sürməsi,
Əlinin hənəsi, hayıf ki, yoxdur!

Vaqif haqdan dilər lütfü kərəmlər,
Belə yerdə qalan, vallah, vərəmlər.
Yenə yada düşdü bizim sənəmlər.
Getməyin binası, hayıf ki, yoxdur!

* * *

Səhər-səhər həsrət ilən gəzirdim,
Cüt qoşa nar gördüm iki sinədə.
Birisi qız idi, birisi gəlin,
Can qurban eylərəm ikisinə də.

Gəlin bulaqda əl, üzünü yuyur,

Qız deyir: gəl gedək, həriflər duyur,
Belə gözəl sevən əldənmi qoyur,
Can qurban eylərəm ikisinə də.

Gəlinin dodağıdır Təbrizin məti,
Əlli–altmış tümən qızın qiyməti,
Belə gözəl sevən neylər cənnəti,
Can qurban eylərəm ikisinə də.

Gəlinin yaxası polad iynəli,
Qızın yaxasıdır çarpaz düyməli.
İkisi də bir–birindən öyməli,
Can qurban eylərəm ikisinə də.

Kababım olaydı, közüm olaydı,
Yar yanında ötkün sözüm olaydı,
Vaqif deyir: iki gözüm olaydı,
Baxaydım bunların ikisinə də.

* * *

Ey canım cəlladı, ömrüm yağısı,
Məgər səndə, zalım, din–iman yoxdur?
Gecə–gündüz həsrətini çəkməkdən
Üzülübdür, məndə dəxi can yoxdur.

Səg rəqibin bir daş düşsün başına,
Qoymaz ki, yar ilən olaq aşına,
Həqdir, yanan çoxdur eşq ataşına,
Mənim tək od tutub alışan yoxdur.

Ey qaşları hilal, yanaqları gül,
Ey zülfləri reyhan, xalları fülful,
Aşığın öldürən birəhmü bidil,
Sənin tək aləmdə ey yıxan yoxdur!

Səni sevən olur həmişə dilşad,
Soyun adəmidir, cinsin pərizad,
Qamətin ər-ərdir, qolların şümşad,
Bu şənü şövkətdə heç insan yoxdur.

Vaqif, halın sitəmkara deməyə,
Yalvarıban vara–vara deməyə,
Bu xəstənin ərzin yara deməyə,
Məgər bu arada müsəlman yoxdur!

* * *

Hər yetən gözəl demənəm,
Gözəldə bir qeyri əlamət olur:
Zülf bir yana düşər, gərdən bir yana,
Özün bilməz, bir özgə babət olur.

Oynayanda pərvaz edər nimtənə,
Zülf dağılar, üzdə dönər xərmənə,
Sərəndazın ucu düşər gərdənə,
Açılsa bel–buxun, qiyamət olur.

Mücgan oxun atar, yay qaşın çəkər,
Dələr bağırim başın, ürəyim sökər,
Sözü duzlu olur, dodağı şəkər,
Hekayəti şirin hekayət olur.

Gərdəninə müşkin tellər düzülür,
Hər qıya baxanda canlar üzülür,
Sürmələnməmiş siyah gözlər süzülür,
Oturub durmağı qiyamət olur.

Gözəl olan belə alişan gəzər,
Niqab çəkər, zülfü pərişan gəzər,

Səhər seydə çıxar gülüşən gəzər,
Sevməyində tamam hərarət olur.

Vaqif qurban olsun qoşa tağına,
Zülfü üz yanında, üzü ağına,
Belə gözəl düşə ay qabağına,
Tamaşa eyləyən bitaqət olur.

* * *

Bənəfşə qoxulu yardan ayrılan,
Gündə yasa batar, günü zar olur,
Canında ixtiyar qalmaz zərrəcə,
Gecə bidar, gündüz biqərar olur.

Ayrılıq bir yanar oddur, qazılar,
Yazılmasın hərgiz belə yazılar.
Ol gümüş biləklər, şümşad bazular
Yada düşər, işim ahü zar olur.

Bahadur deməzlər hərgiz sayana,
Görüm, lənət olsun yardan doyana,
Gözəl sevən kimsə gərək dayana,
Dost yolunda çovğun olur, qar olur.

Baxışı məst olur çeşmi-xumarın,
Cənnətdən artıqdır zövqü didarın,
Ağ sinəli, şəkər məməli yarın,
Cəfasını çəkmək şirin kar olur.

Vaqif, yar yanığı yaman afətdir,
Ayrılıq zülümdür, bir qiyamətdir,
Gözəllərdə belə babət babətdir,
Kimi doğru, kimi biiqrar olur.

* * *

Qaynar gözlərindən, şux baxışından
Əcayib fitnələr, fellər görünür.
Səf-səf duran siyah kirpiklərinə,
Yoxsa ki, gözümə millər görünür?

Ağzı piyaləsən, qəddi minasən,
Neçin oturursan məndən yana sən?
Elə sandım yaşıl başlı sonasan,
Səndə tər cığalı tellər görünür!

Gedən, getmə, bir bəri bax, ay gedən,
Gözüm doymaz mən tək gözəl kimsəndən,
Gah yaxadan şölə verir ağ bədən,
Gah olur ki, nazik əllər görünür.

Qəddin tənə vurur o sərvə-naza,
Can qurban eylərəm mən tək şahbaza,
Üzün kimi, zülfün kimi tər-taza
Nə lalələr, nə sünbüllər görünür.

Vaqif, yad et səni yad eyləyəni,
Doğru sanma hər bir yaram deyəni.
Qoymaz göz önündən sevən sevəni.
Könüldən könülə yollar görünür.

* * *

Həqdir gözəl çoxdur canan içində,
Gözəldə bir nazü qəmzə gərəkdir.
Didarını görmək iman tazələr,
Qaş qiblə, üzü Kəbə gərəkdir.

Boyu mina gərək, sinəsi Mərmər,
Bəyaz ola gül əndamı sərəsər,
Əlində al həna, zülfündə ənbər,
Qaşında, gözündə sürmə gərəkdir.

Barmağında xatəm, guşində tənə,
Gireh–gireh zülfün tökə gərdənə,
Gülabətin köynək, abı nimtənə,
Yaxasında qızıl düymə gərəkdir.

Pərvanə tək özün oda salmağa,
Yaslanıban eşiyində qalmağa,
Bir belə gözələ qurban olmağa,
Vaqif kimi qəllaş kimsə gərəkdir.

* * *

Qasid, tezcə gətir bir xəbər,
Ol güli–xəndanım neçün ağlayır?
Zalımın torundan çıxmış kənara,
Xub tülək tərlanım neçün ağlayıb?

Bənəfşə ətr alır zülfü muyundan,
Baxan doymaz qamətindən, boyundan,
İnsaf deyil, qurban deyəm qoyundan,
Ona qurban canım, neçün ağlayır?

Vaqif, çoxdur dərdin, mən də bilərəm
Bir gün görməyəndə, yəqin ölərəm,
Ağlasan ağlaram, gülsən gülərəm,
Xəstəyəm, dərmanım neçün ağlayır?

* * *

Bir belə cavanın əqli kəm olsa,
Baxırsan ki, sevgisinə naz eylər,
Can qurban edəni qoyar burada,
Gedər özgələri sərəfraz eylər.

Durğuzarsan, üzün divara tutar,
Fikr edib, fikr edib mürgülə yatar,
Dindirərsən, dinməz, ağırlıq satar,
Sinəsində şıq-şıq pul avaz eylər.

Özünün ha bağı olanda kabab,
Gecə eylər adam görəndə hicab,
Naqis-naqis çəkər üzünə niqab,
Yüngül-yüngül qaçar, etiraz eylər.

Sevəni sevirəm canü başınan,
Gözüm düşmənindir qaçıb yaşınan,
Bir yar ki, danışa gözü qaşınan,
Vaqif ona canın payəndaz eylər.

* * *

Ey siması tərlan, sinəsi topğun,
Sona tək tellərin cığalanıbdır.
Başına dönməkdən əlmi götürürəm!
Can mürğü zülfündə yuvalanıbdır.

Yoxdur bərabərin insanda sənin,
Hurisən, pərsən – behişt məskənin,
Şümşad kimi çəkilibdir gərdənin,
Sürahıya dönüb minalanıbdır.

Tutilər söz təhrin danışsa yüz gəz,
Belə şirin-şirin danışa bilməz.
Ağ əllərin olub əcayib gülgəz,

Qana batıb yoxsa hənalanıbdır?

Qaşın cəllad, gözün şuxi–sitəmkar,
Hər baxanda yüz qan eylər aşıkar,
Yenə can almağa xəyalınmı var?
Məstanə gözlərin alalanıbdır.

Vaqifə, ey sənəm, cövrü az eylə,
Xəyalını xəyalıma saz eylə,
Bundan belə bizi sərəfraz eylə,
Canım çox yolunda cəfalanıbdır.

* * *

Bir ala gözlünün, səvi–rəvanın,
Gərək qulluğunda durasan dürüst,
Hənalı əllərin, nazik barmağın
Yetirib dəstindən tutasan dürüst.

Qoymayasan çıxma yarın səsini,
Əynindən soyasan toy libasını,
Öpəsən, qucasan ağ sinəsini,
Müşk–ənbər iyinə batasan dürüst.

Yaxasının bağü bəndin üzəsən,
Çəngələyib ağ məməsin əzəsən,
Əl uzadıb baş bəzəyin pozasan,
Hər birin bir yana atasan dürüst.

Vaqif deyir, gözəl sevmək arəstə,
Öpəsən, qucasan, düşəsən xəstə,
Üzünü qoyasan üzünün üstə,
Məst olub yanında yatasan dürüst.

Bir ayna qabaqlı, tər sinəli yar,
Çox müştəqdir sizin cəməla Vaqif,
Həsərin çəkməkdən yanıb odlara,
Göngünən, düşübdür nə hala Vaqif.

Həsərinədən əlif qəddi dal olub,
Mat qalıbdır, şirin dili lal olub,
Bir dərdə düşübdür xəstəhal olub,
Çox bəlayə olur həvalə Vaqif.

Cəmalın müştəqi ahü zar çəkər,
Dərdini bir çəkməz, səd həzar çəkər,
Üzünü görməyə intizar çəkər,
Nə gül dərmək istər, nə lala Vaqif.

Olsa yüz min tuba boylu gül bədən,
Həzz eyləməz səndən qeyri kimsədən,
Sənin canın üçün, ölən günəcən
Hərgiz düşməz özgə xəyala Vaqif.

Hər kəsin yox isə ağı, kamalı,
Dünyada alıbdır sahib camalı,
Çünki belə imiş dünyanın halı,
Əbəs ki, yetişdin kəməla, Vaqif.

Neyləmişəm, məndən üz döndəribəsən?
Allahı sevirsən, bir gəz bəri bax!
Üç üstün qabağın zər qəsabənin,
Zülfün təxtəsini görkəz, bəri bax!

Ey gözləri cəllad, kirpiyi almas,

Gör nə derəm, bir sözümə qulaq as!
Axır sənə mən eylərəm iltimas,
Burayətək naz istəməz, bəri bax!

Söylə görüm, nə demişəm sənə mən,
Bidəmağ olubsan əbəs yerə sən?
Bu qədər incitməz sevəni sevən,
Dostluq yolu belə olmaz, bəri bax!

Mən sənin vəsfini, ey mahi-kərəm,
Hafizdən, Camidən artıq söylərəm,
Haqq bilir ki, səni necə istərəm,
Ay bivəfa, qədirbilməz, bəri bax!

Bu necə adətdir, necə ərkandır,
Deməzsən filanı bizə mehmandır,
Vaqif öz qulundur, sənə qurbandır,
Öldürsən də, vallah, dinməz, bəri bax!

* * *

Ala gözlü, sərv boylu dilbərim,
Həsrətin çəkdiyim canan, bəri bax!
Gecə-gündüz fikrim-zikrim, əzbərim,
Üzüldü taqətim, aman, bəri bax!

Kim dözər mənim tək belə firqətə,
Rəncü məşəqqətə, bəri-möhnətə,
Haçandır düşmüşəm tari-zülmətə,
Çəkilsin üstümdən duman, bəri bax!

Payibəndəm, qəmi-eşqə giriftar,
Hicran atəşindən can oldu bimar,
Razi-dilim edə bilməm aşikar,
Çəkərəm dərdini pünhan, bəri bax!

Günbägün könlümün artır qubarı,
Pərişandır, tapmaz o qəmküsarı,
Ölsün, itkin olsun belə əğyarı,
Gəzməsi arada yaman, bəri bax!

Çox çəkir hicrini Vaqifi-xəstə,
Leylü nahar, şamü səhər peyvəstə,
Ey yanağı lalə, ləbləri püstə,
Ağzı nabat, şəkkər zəban, bəri bax!

* * *

İki dənə əcəb xosrovi-şahi,
Lütf eyləyib ləbi-şirin göndərmiş,
Gözəllik bağında meyvə yetirmiş,
Onun bizə xoş novbərin göndərmiş.

Evi abad o ləbləri nabatın,
Candır təlafisi bu iltifatın,
Bilir ki, bilirəm qədrin sovqatın,
Barəkallah, tapmış yerin, göndərmiş.

Gedin deyün o ləbləri Yemənə,
Buxağı büllura, sədri səmənə,
Eləcə şad oldum, sanasan mənə
Yerin, göyün simü zərin göndərmiş.

Allaha şükr olsun, o mələkzadə
Adam bilib bizi salıbdır yada,
Şəfqəti var bizə həddən ziyada,
Hələ indi müxtəsərin göndərmiş.

Yarəb, ola, o canana kim demiş,
Flanı xəstədir meyvə istəmiş,

O ki, bizə meyvə ənam eylənmiş,
Vaqif ona peşkəş sərini göndərmiş.

* * *

Nə gözəldir bu cavanın camalı,
Qaş, gözü qabağına yaraşmış.
Siyah kirpiyində cavahir sürmə
Ala gözün qırağına yaraşmış.

Mən aşiq olmuşam o xoş sūfata,
Gərəkdir bizimlə ixtilat qata,
Danışanda ağız dönər nabata,
Dili, dişi dodağına yaraşmış.

Saçın cıǵaları nimtənəsində,
Mərmər məmələri tər sinəsində,
Həlqə-həlqə birçək ağı sənəsində
Çin-çin olmuş buxağına yaraşmış.

Sərasər batıbdır müşkü gülaba,
Həsərətindən bağırim döndü kababa,
Ağı üz çöhrəsində qızıl qullaba
Al çarqatın qırağına yaraşmış.

Vaqif ta ki, dura tamaşasına,
Bilməz baxa bəzəyinin hansına.
Büllur biləkləri kəhrəbasına,
Gül əlində qolbağına yaraşmış.

* * *

Ey yanağı lələ kimi al gözəl,
Siyah zülfün zənəxdanə yaraşmış.

Gül bədənin, gümüş cəmalın sənin,
Bəyaz məmən giribənə yaraşmış.

Söz yox danışanda şirin sözünə,
Nərgiz qurban olsun xumar gözünə,
Buxağına, gərdəninə, üzünə
Xırda xallar danə–danə yaraşmış.

Görməmişəm sən tək gözəl kimsənə,
Ta ki, gördüm heyran oldum mən sənə,
Saçı qucaq ilə düşüb gərdənə
Ucu nə xoş ol miyanə yaraşmış.

Ağ sinəndir təxti–Süleyman kimi,
Sallanırsan sultan kimi, xan kimi,
Pərişan zülf sənə yaraşan kimi,
Nə mələyə, nə insanə yaraşmış.

Belə getməz, dövrən axır–əzəldir,
Bizim ilən aralığı düzəldir.
Vaqif, bunun özü çünki gözəldir,
Hər nə geymiş novcəvanə yaraşmış.

* * *

Yenə səni gördüm, bağrım oxlandı,
Ey əfi baxışlı, havalı sərxoş!
Üzün göyçək, qaşın cəllad, gözün şux,
Görmədim sənin tək maralı sərxoş!

Didirına müştəq olub qalmalı,
Başına dönməli, dərdin almalı,
Bir ayna qabaqlı, əyri çalmalı,
Əlvan kalağaylı, səfalı sərxoş!

Gözləri sürməli, yanağı xallı,
Bir laçın sövdalı, tərlən xəyallı,
Qolları bəzbəndli, boynu heykəlli,
Ağ əlləri əlvən hənalı sərxoş!

Oturuşu Şirin, duruşu Leyli,
Qəmzəsi sitəmli, yarı gileyli,
Gecə–gündüz zövqü səfadə meyli,
Həm özü, həm fikrü xəyalı sərxoş!

Əqlin aldın, yaram, – deyin Vaqifin,
Yanıltmış əlifin, beyin Vaqifin,
Üz göstərdin, yıxdın evin Vaqifin,
Ola bilməz sən tək bəlalı sərxoş!

* * *

Ey camalı günəş, zülfləri dilkeş,
Cana saldın atəş, çıxanda sərxoş!
Qaldım yana–yana misli pərvanə,
Olmuşam divana, getdi əqlü huş.

Çeşmin aldı canı, zülfün imanı,
Kirpiklərin qanı tökər pünhanı.
Ey Yusifi–sani, məlahət kanı,
Sana bənzər hanı dilbər ləbinuş.

Zəhi pəripeykər, qəddi sənubər,
Aləm sənə yeksər qulami–kəmtər,
Sənsən əcəb sərvər, sərdari–təşkər,
Sultani–zəifsər, şahı–dibapuş.

Hicrində bizarın, zəlilü xarın,
Müştaqi–didarın, o xidmətkarın,
Çəkib ahu zarın çox intizarın,

Qövlünə əğyarın gəl eyləmə guş.

Boyun sərvə-cənnət, gülşənə zinət,
Qaşın məddi ayət, qabağın taət,
Vaqifi, pürmöhnət, çox çəkib həsrət,
Ta səninlə xəlvət ola həmağuş.

* * *

Şahmar kimi gördüm saçın ucunu,
Həlqələnmiş miyanına tökülmüş.
Qəndü nəbat, şəkər, şəhdi-müsəffa
Dodağına, dəhanına tökülmüş.

Kuyin gülüstani-behiştə bənzər,
Açılmış dörd yanda güllər sərəsər,
Evin, eşiyindir tamam müəttər,
Müşkü ənbər eyvanına tökülmüş.

Sən çıxanda sərxoş dövlətxanadan,
Qaşların can alır mən divanadan.
Nəmli zülfün tazə çıxmış şanadan,
Bu yanına, o yanına tökülmüş.

Nə gözəl adamsan, ey güli-xəndan,
Sənə qurban olsun huriyi qılman,
Yüz Züleyxa, yüz min Yusifi-Kənan
Qul olmağa meydanına tökülmüş.

Qəddin mövzun, saçın misli-səlasil,
Bir kəz görən olur hüsnünə mayil.
Neçə Vaqif kimi aşiqi-kamil,
Ol atəşi-suzaninə tökülmüş.

Xubların yasəmən qoxulu zülfü
Dəxi məndə dinü iman qoymadı.
Məstanə gözləri, xumar baxışı
Apardı əqlimi, aman... qoymadı.

Valeh olmasaydım yanağa, xala,
Əlbəttə yetərdim əqlü kamala,
Mən ha döndərmədim qəddimi dala,
Neyləyim, bir qaşı kaman qoymadı.

Duydular bağrımın şan olduğunu,
Yanar od içində can olduğunu,
Kim bilərdi ciyər qan olduğunu,
Belə gözlərimdən daman qoymadı.

Vaqif məgər başdan kəmürək idi,
Belə ha deyildi, o, bir bək idi,
Bu gün canan bizə gələcək idi,
Onu yenə rəqib, güman, qoymadı.

* * *

Ay ağalar, sizə bir ərz eyləyim:
Bu gün qar yağıbdir, dizə çıxıbdir.
Bir gözəlin həsrətini çəkərdim,
Təzə-təzə gəlib bizə çıxıbdi.

Baxdım ətvarinə – bir tülək tərlan,
Baxışın görəndə mən Oldum heyran,
Duruşu maraldı, yerışı ceyran,
Ya bir məst ahudur, düzə çıxıbdir.

Bir məlahət kanı, Yusifi-sani,

Görməmişdi gözüm belə insanı,
Şükr təqdirinə kərəmin kanı,
Sanasan bir aydı, təzə çıxıbdır.

Qıya baxdı mənə, qərq oldum qəmə,
Gəlmədi kəməndə, söhbətə, dəmə,
Əl atdım gərdənə, açıldı məmə
Soruşdu Vaqifdən: məzə çıxıbdır?

* * *

Tamam gözəllərdən səni baş bildim,
Onun üçün könlüm sənə bağladı.
Xəyalından üzmək olmaz xəyalı,
Neçə yollar dönə-dönə bağlandı.

Bizə meylin əzəlki tək nədən yox,
Səni ha sonradan bir öyrədən yox,
Xeyli vaxtdır sizdən gəlib-gedən yox;
Aralıq nə yaman yenə bağlandı?!

Əvvəl sığal verdin siyah telə sən
Ağ üzündən ta qoyasan belə sən,
Bir əcayib görünür ki, elə sən,
Gül dəstəsi yasəmənə bağlandı.

Sən ha mənim öldüyümü eşitdin,
Gəlmədin üstümə, nə yana getdin?
Səbəb noldu, birdən məni tərək etdin;
Məgər meylin özgəsinə bağlandı?

Vaqifəm, mən rüxsarını görmənəm,
Bu yana bir güzarını görmənəm,
Neçə gündür didarını görmənəm,
Ruzigarım qara günə bağlandı.

* * *

Bir–birinə həmdəm iki novcavan,
Biri güldür, biri gülgəz yanaqlı,
Biri tər sinəli, ayna əndamli,
Biri nar məməli, nəsrin buxaqlı.

Biri laçın gözlü, tərən qəmzəli,
Biri qırğı başlı, sona cilvəli,
Biri şəkkər sözlü, şirin kəlməli,
Biri qənd ağızlı, qaymaq dodaqlı.

Biri sərasər ağ, həm siyah telli,
Biri buğdayıdır, amma şəkilli;
Biri xoş qılıqlı, mələk misilli,
Biri sərv boylu, şümşad budaqlı.

Biri bəstə boylu, narınc örtüklü,
Biri şux baxışlı, xəncər kirpikli,
Biri dal gərdənli, süzgün sümüklü,
Biri uzun qaşlı, həm gen qabaqlı.

Axır cana yetirərsiz Vaqifi,
Ağlayıban götürərsiz Vaqifi,
Bir gün olur, itirərsiz Vaqifi,
O qədər gəzərsiz əli çıraqlı.

* * *

Əyibdir qəddimi, dəlib bağrımı
Bir kirpiyi oxlu, qaş kamanlı,
Gözləri can alan cəlladi–sərməst,
Baxışı hərami, qəmzəsi qanlı.

Bir nazik kamallı, bir nazik işli,
Şirin gələcəkli, şəkər gülüşlü,
Bir mərcan baxışlı, dürdanə dişli
Bir cəvahir sözlü, sədəf dəhanlı.

Bir sərxoş gəzişli, gizli imalı,
Bir Kəbə ziyarət, qiblə nümalı,
Bir mələk şəkilli, huri simalı,
Bir cənnət eşikli, əla məkanlı.

Bir durna avazlı, bülbül nəvalı,
Bir İsa nəfəsli, Loğman dəvalı,
Bir bənəfsə iyli, ənbər həvalı,
Bir tazə çəmənli, tər gülüstanlı.

Vaqifəm, sevmişəm bir şux dilbəri,
Gözəllər sərdarı, xublar sərvəri,
Ağızlar tərifi dillər əzbəri,
Vilayət içində həm adlı–sanlı.

TƏCNİSLƏR

* * *

Gözlərin cəlladdır, baxışın yağı,
Qanlı qəmzən kimi olmaz bəla, qız,
Nazlı–nazlı danışiban güləndə,
Dönürsən şəkərə, qəndə, bala qız.

Ləblərin süsəndən, güldən əladır,
Seyr ilə gülşəndən, güldən əladır,
Tamam ağ bədənin güldən əladır,
Qamətindir sənubərdən bala, qız.

Ömrünə çox dua-səna demişəm,
Suçumu, dərdimi sana demişəm,
Mən canımı qurban sana demişəm,
Ol zaman ki, oldu qalü bəla, qız.

Qamətin, gərdənin, boyun gözəldir,
Müşkin, ireyhanın, buyun gözəldir,
Səni sevən deyir bu ən gözəldir,
Hərgiz olmaz bu dünyada belə qız.

Vaqifəm, düz danış, əyilmə məndən,
Aparma əqlimi, əkilmə məndən,
Ağlaram ki, əmim, əyil məməndən,
Məni sinən beşiyində bələ, qız.

* * *

Gözəl boylu, gözəl xoylu, gözəl yar,
Nə gözəlsən, geyinibsən alı sən.
Gözəl gözün hərdən qıya baxanda,
Gözəl canı gözəl təndən alısan.

Gözəl qamət, gözəl gərdən, gözəl üz,
Gözəl olmaz sən tək, olsa gözəl yüz,
Gözəl canı munca yetər, gözəl, üz,
Gözəl deyil, etmə, gözəl, alı sən.

Gözəl durub, gözəl gəzib, gözəl bax,
Gözəl kəlbəm, sal boynuma gözəl bağ,
Gözəl seyrü kəşt eyləyib gözəl bağ,
Gözəl, dər budaqdan gözəl alı sən.

Gözəl saqi, gözəl tutub, gözəl kəs,
Gözəl doğra kəbab bağrım, gözəl kəs,
Gözəl canan, gözəl adam, gözəl kəs,

Bir gözəl kimsənin gözəl alısən.

Gözəl qapındadır, gözəl hey dərin,
Gözəl sev demişəm gözəl hey, dərin,
Gözəl, Vaqif qulun, gözəl Heydərin,
Gözəl, yetiş dadə, gözəl Alı sən.

* * *

Səhər–səhər əsən qiblə yelləri,
Heç yolun düşdümü canan dağına?
Ağ sinədən söylə, tər şamamədən,
Görüm, əl dəymişmi canan tağına?

Həsərətindən bağrım gül, şənə bənzər,
Mənə Vərqa, sənə Gülşa nə bənzər?
Yarın qoynu içi gülşənə bənzər,
İstər pərvaz edə canan dağına.

Götür günəş camalından ol ağ yar,
Sən bəri bax, qoy söylənsin ol əğyar,
Rəqib ölsün, biz ikimiz olaq yar,
Nə var ondan qeyri canan dağına.

O cavanın ömrü nurdur, yaşı nur,
Səg rəqibin tök gözündən yaşü nur,
Məni görcək bilməm nöşün yaşınır,
Salır camalını canan dağına

Vaqifəm, könlümü dağın eylərəm,
Yardan ayrı xoş gün daxı neylərəm,
Sinəmdə mən özgə dağı neylərəm,
Qoymuşam canımı canan dağına.

Gözdə cadugərlik, xalda fitnəlik,
 Canım üzdü, zülfi-ənbər bu daqal,
 Zənəxdanın şeyda gördü könlümü,
 Tutdu möhkəm, eyləyibən bu da qal
 Bilməzəm ki, nədir günahım mənim,
 Durubdur qəsdimə cəlladın sənin.

Nə bəyaz gərdəndi, nə sayə sinə,
 Tər saxla dəyməsin nəş ayə sinə,
 Sığındım qüdrətin nə sayəsinə,
 Kərəm eylə, gəl canımdan budəğ al
 Şahım, qibləgahım, pənahım mənim.
 Bəsdir mənə munca bidadın sənin.

Sənubər qamətin demə lalədir,
 Dişin gördü döndü, demə lalədir,
 Açılısın bənəfşə, demə lalədir,
 Qanlı sirişkimdən olmuş budaq al
 Gülüstana çəkər həm ahım mənim,
 Dilər anda qəddi-şimşadın sənin.

Görmədim qəmzən tək sərəsər bədən,
 Sək rəqibi öldür sərəsər bədən,
 Gül bərginə bənzər sərəsər bədən,
 Nə gözəl lalərəng olmuş budaq al
 Qan edibsən məgər, ey mahım mənim,
 Olubdur eşq ara cəhadın sənin.

Ver muradın bu Vaqifin, ya sənəm,
 Ya canım al qıl dərdə əm, ya sənəm
 Qədəm basıb bir gəl bizə, ya sənəm,
 Mehmanımsan qəm ləşkərim buda qal.
 Ta göyə yetişsin kulahım mənim,
 Yayılısın aləmə həm adın sənin.

* * *

Ey dəhani şəkər, ləbləri qəndab,
Tən edər ləzzətdə özər babısan!
Camalına kimsə olmaz bərabər,
Xəttü xal kanısan, özər babısan.

Eşqim olmuş mənim bir belə dərya,
Rəqibin gözünə bir belə dərya,
Tufan oldu doldu bir belə dərya,
Gözümdən ki, tökdün o zərb abı sən.

Vəchindəki bənzər ay olar zayə,
Verdilər ömrümü ay olar zayə,
Salır qəmzən məni ay o lərzayə,
Üz sinəm üzərə o zər babısan.

Çağır Şahi–mərdan o heylər səni
Əm dostun ləbindən hey elər səni.
Görüm, rəqib, vursun həyələr səni,
Çünki sən yamansan öz ərbabı sən.

Vaqif der, şanə çək zülfə, əlayıq,
Sərxoşunam, olmamışam əlayıq,
Çün bərabər qamətinə əlayıq,
Çün bərabər qamətinə əlayıq,
Geyib sallan başdan o zərbabı sən.

* * *

Ey günəş cəmallım, sən nə gözəlsən,
İstərsən ki, tənə aya qılasan.
Ahu gözlüm, hər bir qiya baxanda,

Bir örkü salırsan, ay aqıləsən.

Şanə salır hərdən zülf əra zini,
Demək istər mægər zülfə razini,
Çəkdirə–çəkdirə zülf ərazini,
Döndəribəsən məni, aya, qila sən.

Çəkilir sürmələr, qaralı gözlər,
Alır məndən səbri qaralı gözlər,
Yoluna baxmaqdan qaralı gözlər,
Gəl indi bir quru ayaq ilə sən.

Qəmzən qılinc çəkib budar da məni,
Başın üçün, qoyma bu darda məni,
Yetir mətlubuma bu dərdə məni,
Bir busə ləbindən aya qılasən.

Xoş keçir bizimlə sən həm dəmisən,
Eylə bu dərdimə sən həmdəmi sən,
Şikəstə Vaqifin sən həmdəmisən,
Danışma, sevdiyim, a yağilə sən.

QƏZƏLLƏR

* * *

Hər kimin cananı kim, bir əhli–ürfan almaya,
Şahi–aləm olsa, onda rahəti–can olmaya.

Rəsmi–ülfət bilməyən büt, aşiqin kafər edər,
Ey müsəlmanlar, xoş ol kim, yarı nadan olmaya.

Bir ləbi ləlü lətif əndamü gül–rüksar üçün,
Qətreyi–əşkin nə lütfü var əgər qan olmaya.

Afəti–badi–fənadən dağıla, bərbad ola,
Ol bina ki, onda bir zülfi pərişan olmaya.

Nə səfa ol gül yanaqdan kim, gözə görünməyə,
Nə ləzzət ol qönçə ləbdən kim ki, xəndan olmaya?

Vaqifa, bir məhliqayi–mehribanə meyl qıl,
Ta kəməli–eşqə ondan zərrə nöqsan olmaya.

* * *

Riyayü kibrü kizbü büxl olur nayab igitlərdə,
Təvazödür səfavü sidqilə əsbab igitlərdə.

Özün kişi deyən kimsə sədaqət sənətin işlər,
Nədən kim, olmayıbdır hiç kəs kəzzab, igitlərdə,

Hücumi–ləşkəri–təklifi–yarani–Vəfadarə,
Misali–səddi–İskəndər gərəkdir bab igitlərdə.

İgitlik iddiasın edənə layiq deyil yalan,
Vəfasızlıq nisalərdə, deyildir bab igitlərdə.

Əliyyəlmürtəzadən istə, Vaqif, hər nə istərsən,
Onu qılmış kərəmli həzrəti–vəhhab igitlərdə.

* * *

Vidadidən gələn kağız məni fərxəndəhal etdi,
Bu halı gördü qəm filhal məndən intiqal etdi.

Uçub könlüm quşu pərvaz qılsa övci–əlayə,
Əcəb yox kim, bu məktubu özünə pərrü bal etdi.

Ziyayi-şəms tək yetdi, məni bədr eylədi, hala
Əgərçi qəddimi devrani-filmazi hilal etdi.

Səvadi namənin, ey dil, məgər zülməti-heyvandır,
Ki, ruhum Xızr tək ondan bəsa kəsbi-kamal etdi.

Xəyal etmişdi Vaqif kim, rəvan bir xaş qəzəl yazsın,
Rəvan olmuşdu qasid kim, bunu ançaq xəyal etdi.

* * *

Saçına uymuş xəyalım çünki ənbər bu kimi,
Ol səbəbdən incəlib qəddim olubdur mu kimi.

Ola ki, timsalıma bir baxa şəhla gözlülər,
Ey müsəvvir, çək mənim təsvirimi əbru kimi

Handa kim, bir gərdəni-siminü gül əndam ola,
Bilmənəm kim, nə edim, məndən qaçarlar qu kimi

Öz xoşumla mən əsiri-qəmzə olmazdım, vəli
Sehrə saldı ol xumar gözlər məni cadu kimi.

Vaqifəm, yoxdur mənə çahi-zənəxdandan nicat,
Göstərir əhvalımı aydın üzün güzgülü kimi.

* * *

Salmaq nəzərindən məni cananə düşərmə?
Tərk eyləmək öz qulunu sultanə düşərmə?

Kakil nə rəvadır ki, könüldən edə qeybət,
Şanə gileyi zülfi-pərişanə düşərmə?

Qəmzən ləbini dişləməmiş, qanımlı tökdü,
Qan eyləməyənlə kimsənə heç qanə düşərmimi?

Dil çahi–zənəxdanə düşüb zülfün ucundan,
Əlbəttə, xətasız kişi zindanə düşərmimi?

Derlər ki, dəhanınla edir bəhsi–nəzakət,
Görün, bu söz ol qönçeyi–xəndanə düşərmimi?

Ol sərvə–xuramanə ki, gəzmək olub adət,
Bir yol yolu, gör kim, bizim eyvanə düşərmimi?

Olmazsa əgər Vaqifə bir sədri səmən yar,
Top eyləyibən başını meydanə düşərmimi?

* * *

Kim ki, sevdəyi–səri–zülfü–pərişanə düşər,
Gah zindanə, gəhi çahi–zənəxdanə düşər.

Afəti–dəhr dəyər ol kəsə kim, kamildir,
Mah hər gün ki, kəmalə yetə, nöqsanə düşər.

Mərd igitlər özünə məhbəsi meydan bilir,
Sanma kim, nakəsü namərd bu meydanə düşər.

Eybdən saf çıxar, pakü mübərta görünür,
Hər tilə kim, küreyi–atəşi–suzanə düşər.

Piçü tabə düşənin işi, bəli, üzdə olur,
Zülf bu vəchlə rüxsareyi–tabanə düşər.

Hər yaman yer ki, olur–yaxşılardan mənzilidir,
Ləl daş içrə, xəzinə dəxi viranə düşər.

Şami-qəm şadlıq əyyamına xoş ziyvədir,
Necə kim, xali-siyəh ərizi-cananə düşər.

Ey Vidadi, qəmi-zindanə giriftar olmaq,
Bir sənə, bir mənə, bir Yusifi-Kənanə düşər.

Eşqə düşmək sənə düşməz, qocalıbsan belə dur,
Belə işlər yənə Vaqif kimi oğlanə düşər.

* * *

Qarabağ içrə bir şair kəlimüllah Musadır,
Cavanşir içrə bir mövzun bayati dəsti-beyzadır.

Qələm qədrin əsayi-əcdəhəpeykərcə bilməkdə
Bəni-İsrailə ali-Cavanşir yəni həmtadır.

Dili-rövşən gərək nadan içində sərf edə ömrün,
Çırağın səltənətgahi səvadi-şami-yeldadır.

Ümidim vardır kim, bu qara gün getməyə başə,
Dönər bir özgə rəng ilə bu axır çərxi-xəzradır.

Məkan tutdisə Vaqif, yox əcəb, bu Şişə dağında,
Məqami ləli-gülrəngin miyani-səngi-xaradır.

* * *

Ey güli-xəndan, fəraqından sənin qan ağlaram,
Eylərəm şamü səhər çaki-giriban ağlaram.

Gedəli zülfün əlimdən, piçü tabə düşmüşəm,
Dönmüşəm bir muyə, çox halı pərişan ağlaram.

Gəl kim, ey lalə zənəxdanın, kəbab etdi məni,
Od düşübdür cismimə, hərdəm yanar can, ağlaram.

Yadıma hər bir düşəndə ol siyah kirpiklərin,
Sanasan ki, sancılar bağıma peykan, ağlaram.

Yaxşı həmdəm olmasa şad olmaq olmaz, Vaqifa,
Ağlaram ta ömrüm olduqca firavan, ağlaram.

* * *

Mehribanlıq görməyib bir məhliqadən küsmüşəm,
Gündə yüz al eyləyən qəlbi qəradən küsmüşəm.

Şəninə dedim şirin söz, bir şey ondan dadmadım,
Bu səbəbdən ağzı şəkkər dilrübədən küsmüşəm.

Bir qədəh mey istədim, sındırdı könlüm şişəsin,
Daş bağırlı saqi-yi-sahib-cəfadən küsmüşəm.

Çün «uman yerdən küsərlər» bir məsəldir xalq ara,
Küsdüyüm bica deyildir, aşınadən küsmüşəm.

Gördüm əvvəl ki, binasın yarlıq etmək deyil,
Vaqifa! Əsli budur, mən bu binadan küsmüşəm.

* * *

Həbibim, bu nəzakətdə güli-rənadan artıqsan,
Sərasər nəxli-ərar, tubiyi-zibadan artıqsan.

Sənin bir tari-muyin müşkünü bu aləmə vermən,
Mənim yanımda, billah, sən iki dünyadan artıqsan.

Qaşın taqın qoyub mehrabə hərgiz qılmanam səcdə
Ki, sən yüz mərtəbə ol Kəbeyi-ülyadan artıqsan.

Əgər mən Vaqifəm-Fərhad ilə Məcnundan əlayəm
Əgər sənsən-haman Şirin ilə Leyladan artıqsan.

* * *

Ey Vidadi, gərdişi-devrani-kəcrəftarə bax!
Ruzigarə qıl tamaşa, karə bax, kirdarə bax!

Əhli-zülmü necə bərbad eylədi bir ləhzədə,
Hökmü adil padşahi-qadirü qəhharə bax!

Sübh söndü şəb ki, xəlqə qiblə idi bir çırağ,
Gecəki iqbalı gör, gündüzdəki idbarə bax!

Taci-zərdən ta ki, ayrıldı dimaği-pürqürur,
Payimal oldu təpiklərdə səri-sərdarə bax!

Mən fəqirə əmr qılmışdı siyasət etməyə,
Saxlayan məzlumu zalimdən o dəm qəffarə bax!

Qurtaran əndişədən ahəngəri-biçarəni,
Şah üçün ol midbəri təbdil olan mismarə bax!

İbrət et Ağa Məhəmməd xandan, ey kəmtər gəda,
Ta həyatın var ikən nə şahə, nə xunxarə bax!

Baş götür bu əhli-dünyadan ayaq tutduqca qaç,
Nə qıza, nə oğula, na dusta, nə yarə bax!

Vaqifa, göz yum, cahanın baxma xubü ziştinə,
Üz çevir ali-əbayə, Əhmədi-Muxtarə bax!

* * *

Hər gedən gəlmiş, mənim ol qəmgüsarım gəlməmiş,
Ey gözüm, qan ağla kim, çeşmi xumarım gəlməmiş.

Getmiş idi ixtiyarım biləsinçə yarımın,
Çünki yarım gəlməmiş, həm ixtiyarım gəlməmiş,

Mən bu dərd ilə əgər ölsəm, məzarə qoymayın,
Üstümə ol tuti dilli şux nigarım gəlməmiş.

Həsərətindən zəfəranə dönsə ruyim, yox əcəb,
Qoymuş hicranda məni, bir gülüzarım gəlməmiş.

Deməsin, Vaqif, əcəl kim, gəlsə məndən can alır,
Kimdir ona can verən, fərmani–yarım gəlməmiş?

* * *

Aydın olsun gözlərim kim, gəldi yarın kağızı,
Könlümü şad eylədi gözəl nigarın kağızı.

Oxudum, öpdüm, gözə sürtdüm, dedim: səd mərhəba!
Gözüm üstə var yerin, ey gülüzarın kağızı!

Səndən ayrı ol qədər qan ağladım kim, dəmbədəm
Yaşə batıb, islanıb səbrü qərarın kağızı.

Çox çəkirdim intizarın, gözlərim yolda idi,
Şükr–lillah gəldi ol çeşmi–xumarın kağızı.

Qeyri yarı, ey gözəl, qılma bədəl sən Vaqifə,
Yadigar saxla, bu olsun etibarın kağızı.

* * *

Şəhabəddin bəyin iqbalü bəxti müstədam olsun,
Ani hifz eyləyən daim xudayi-layənam olsun.

Gülüstani-səfadə qönçeyi-ümmidi açılısın,
Vücudi dəhr bağında həmişə xoşxüram olsun.

Cahanın ümdə eyşü işrəti çün vəsli-dilbərdir,
Əlində bir səmənruxsar zülfü sübhü şam olsun.

İgidlərdə gərəkdir yaxşı ad aləmdə söylənsin,
Həyatı baqıdır ol kimsənin ki, nikinam olsun.

Bizə səndən hədiyyə, nuri-çəşmim, bir məhəbbətdir.
Sənə Vaqifdən amma çox dua ilə salam olsun!

* * *

Yazıb bir namə göz yaşilə ol dildarə göndərdim,
Sərirə-hüsnə, yəni şah olan sərdarə göndərdim.

Könül tiflinə dərs verdim kitabı-hüsnünü, billah,
Səri-kuyində xəlvət etməyə təkrarə göndərdim.

Nə hacət halimi yazmaq ki, qayət də pərişandır,
Onu şərh etməyə yarə dili-sədpərə göndərdim.

Sirişki-laləgunun danəsin damanimə yıxdım,
Bunu bir töhfə bildim, gözləri xumarə göndərdim.

Bəhəmdülla ki, Vaqif həsrətindən öldü qurtuldu,
Uçurdum can quşun, ey gül, sizin gülzarə göndərdim.

* * *

Çıxıb başmaq seyriyə, edib seyri-çəmən gəldim,
Ayaq üstədən Qazağa bir gedib, gördüm vətən, gəldim.

Qızıl gül açılan günlərdə gülzari-Qarabağa,
Sənin olsun, əzizim, böylə məlumun ki, mən gəldim.

Mən idim abi-yari bu gülüstanın əzəl gündən,
Yetirdim tazəcə güllər gənə mən tazədən gəldim.

Xəyalın mühlik azəri məni az qaldı öldürsün.
Qayıtdım rəhgüzari-qəbrdən, yırtmış kəfən, gəldim.

Ver ağca, al qarabaşı, gedəndə söylə, ey Vaqif,
Sənin üçün gətirdim bir büti-siminbədən, gəldim.

* * *

Simi-ğəzənin zülfi-pərişan arasında,
Guya ki, bitib ağ gülü reyhan arasında.

Sübhün işığıdır mı və ya şöleyi-sinə,
Ol kim, ağarır çaki-giriban arasında.

Ey müğ, sənə döndüm, mənə bir qədr elə, barı,
Etmə məni bədnam müsəlman arasında.

Ya qismət edər Vaqifə hüsnün səmərin həq,
Yainki qoyar başını meydan arasında.

* * *

Əzəldən biz də bir şəkkər ləbi sevdik sevənlər tək.
Olub risva ağızdan–ağıza düşdük süxənlər tək.

Nolurdu kim, alaydım qasidin qoynundakı kağız
Ki, mən də Qələyə bir yol gedəydim bu gedənlər tək.

Gül əndamlar səfayi–söhbətin yad eylərik hərdəm,
Batar əzamıza ta sübhədək tüklər tikənlər tək.

Kərəm qılmış, bizə ol lalərüx bir namə göndərmiş,
Açıb onu tamaşa eylərik bərgi–səmənələr tək.

Nə xoş nəqqaşımış bu naməni (yarəb), yazan katib,
Hünər izhar edib, surətdə möcüz göstərənlər tək,

Səfərdə yar yanından gələn kağızları bir–bir
Öpər Vaqif, basar bağına hərdəm gülbədənlər tək.

* * *

Vətən xoşdur deyər, Vaqif, bizi çəkdiñ Salahlıya
Sələh bilməm nədir yanında yarı–canfəza yoxdur.
Şəkərləblər olurlarmış əzəldən Sarıqamışda,
Gəlib şimdi sorağın sordum onlardan səda yoxdur.

MÜXƏMMƏSLƏR

* * *

Nə xoşdur baş qoymaq bir güləndamın qucağında,
Tamaşa eyləmək ol həlqə zülfə ağ buxağında,
Durub ondan, tutub nazik əlin gəzmək otağında,
Qucub–qucub oturmaq gah solunda, gah sağında,
Sinəsində sinə, boynunda qol, dodaq dodağında.

Üzündən, eyləyib kustahlıq, dəstari–zər açmaq,
Yenindən düymə, ondan sonra belindən kəmər açmaq,
Çəkib yaşmağın ağzından rəvan, ləlü gövhər açmaq,
Çıxarıb cümlə əsvabın, vücudun sərbəsər açmaq,
Həmin bir incisin qoymaq qara zülfün qırağında.

Uzun saçın qucaqlayıb, töküb qəddi–büləndindən,
Töküb misli–bənəfşə iyləmək hər bir kəməndindən
Yaxasın çak edib, köksün çıxarıb bağı bəndindən,
Əmib doyunca şirin ağ məmənin şəhdi–qəndindən,
Qoyub bir ləhzə baş, yatmaq giribanın bucağında.

Səmən cismə sarılmaq, eyləmək bir qədr rahatlar,
Aralıqda olub bir–birinə lütfü inayətlər,
Yuxudan tez durub sərf eyləyib dürlü zərafətlər,
Yuyub əl, oturubən dizbədiz etmək hekayətlər,
Demək bir–birinə başdan keçən halı fərağında.

Edib bir müxtəsər söhbət, xəbərdar olmamış əğyar,
Yenidən and içib, şərt eyləyib, əhdü, iman, iqrar,
Alıb bir bu üzündən, o üzündən buseyi–təkrar,
O zülfi–yasəməndən həsrət ilə ayrılıb naçar,
Gənə Vaqif kimi bir dəxi olmaq iştiyaqında.

* * *

Gədə, mən qurban olum qaşları kaman bacına,
Belə bir şux baxan kirpiyi peykan bacına,
Məməsi misli–şəkər, gözləri ceyran bacına,
Dişi dür, ağzı sədəf, ləbləri mərcan bacına,
Məst damənkəşü xəndanü xuraman bacına.

Maşallah ki, əcəb hüsnü cəmal sahibidir,
Qəbqəbü zülfü zənəxdan, xətü xal sahibidir,

Özü bir afəti–can, qəmzəsi qal sahibidir,
Gün kimi neməti–xubluqda kamal sahibidir,
Bizi bir çaştə qonaq etsə, nə nöqsan bacına?

Görmüşəm gözlərini–nərgisi–məstanə kimi,
Gecə–gündüz gəzərəm çölləri divanə kimi,
Ələ düşsə, dönərəm başına pərvanə kimi,
Parə–parə ciyərim eyləmişəm şanə kimi,
İstərəm sarmaşam ol zülfü pərişan bacına.

İltimas et ki, ona bəsdir, a zalim, bu qədər,
Bir əzizəm, məni incitməsin, allahı sevər,
Qorxuram, ahə düşə; eyləsin, əlbəttə, həzər,
Bitəkəllüf sizə çox–çox gəlibən getsəm əgər,
Məni mən eyləmə kim, aşıqəm, oğlan, bacına.

Gedibən əqlü huşum, namusu arım kəsilib,
Olmuşam maili–mey rahi–güzarım kəsilib,
Xubların rözeyi–kuyində mədarım kəsilib,
Vaqifəm, onun üçün səbrü qərarım kəsilib,
Olmuşam, ərz eləyim, valehü heyran bacına.

* * *

Bilmənəm məndən neçün ol sevgili canan küsüb,
Üzümə baxmaz dəxi, bir gözləri məstan küsüb,
Ağladır qanlar mənə, rüxsarəsi xəndan küsüb,
Qara günlərdə qoyub məni, məhi–taban küsüb,
Könlümün şəhrin sərəsər eyləyib viran, küsüb.

Bağrımı vermiş kəsər kirpiklərin əlmasına,
Ağlamaqdan gözlərim dönmüş iki qan tasına,
Gecə–gündüz düşmüşəm dərdi qəmin dəryasına,
Rəhm qılmaz, ah kim, öz aşıqi–şeydasına,
Dərdi öldürdü məni, bir eyləməz dərman, küsüb.

Eylə ki, görər məni, yaylıq çəkər rüxsarinə,
Bir zaman qoymaz tamaşa eyləyim didarinə,
Danışar qeyrilə, baxmaz mən qədimi–yarinə,
Nə demiş məndən rəqib ol xubların sərdarinə?
Gəlmişəm ərzə, nəhayət, eyləməz divan, küsüb.

Bu qədər kim, söylərəm, tutmaz mənə qulağını,
Yoluna üz qoymuşam, basmaz gözəl ayağına,
Neylərəm canımın olmaq dəxi sağ qalmağını,
Döndərib üzün, yağıbdır qaşını, qabağını,
Ey könül, gəl olalım bu dilbərə qurban, küsüb.

Danışıb gülməz üzünə ol pərivəş Vaqifin,
Sındırıb könlün, yaxıb canın müşəvvəş Vaqifin
Ol səbəbdən canına düşmüş bir atəş Vaqifin,
Cürmü təqsiri nədir, yarəb, bəlakeş Vaqifin,
Söylərəm munca, eşitməz dad, əlaman küsüb.

* * *

Bərq urub gün tək çıxar bir huripeykər hər sabah,
Şərm edər onun üzündən mahi–ənvər hər sabah,
Zülfi–şəbrəngi tökər qəddə bərabər hər sabah,
Müşkbudən aləmi eylər müəttər hər sabah,
Sübhi–sadiq tək açar sədrin müqərrər hər sabah.

Xabdən açar gözün ta nərgisi–fəttan kimi,
Əl çəkər, mücganın eylər tiri–xunəfşan kimi,
Tərh edər üz yanına geysuləri reyhan kimi,
Qəddinə yaşıll geyər ol qönçeyi–xəndan kimi,
Başa üstündən çalar dəstari–əhmər hər sabah.

Bir mina gərdən, səfid əndam, fərbəh sim–saq,
Lalə rüx, mərmər sinə, nərmin bədən, şirin buxaq.

Tubi qamət, mahi-tələt, xoş əlamət, ay qabaq,
Oldu məsciddən hamam dəm əhli-qiblə ittifaq,
Qaşdır onun məgər mehrabü mənəbər hər sabah.

Əylənər narın, danışar naz ilə, narin gülər,
Tərzi-köftarinə eylər tutilər təhsin, gülər,
Qaş gülər, həm göz gülər, ariz dəxi rəngin gülər,
Dünyada çoxdur gülən, amma bu çox şirin gülər,
Böylə də insan olur, ağzında şəkkər hər sabah.

Bilmişəm kuyin gözəl firdovsü gülşəndən onun,
Ta ölüncə oxların qoymam çıxma təndən onun,
Gəzdiyi yeri sevər gözümlə gəndən onun,
Vaqifəm, heç kimsə kəsməz zikrini məndən onun,
Eylərəm sidq ilə adın dildə əzbər hər sabah.

* * *

Neylərəm, belə munun mən... iqbal içinə,
Handa üz tutdum isə, düşdüm elə qal içinə,
Gündə yüz gəz düşə aşüftəlik əhval içinə,
Qorxum oldur ki, sabah ağ düşə saqqal içinə,
Hər sənəm görsə deyə kim... çal içinə.

Etməyə bir sənəmin kim, səni heç könlü qəbul,
Sən ona istər isən eyləyəsən canını qul,
Canına rəhm eləməz, yanasan oda yüz yol,
Saqqalı ağ olanın qiymətidir bir qara pul,
Gərçi girsən bəzənib gündə yaşıl, al içinə.

Kim ki, birçəklərini sünbülə timsal salır,
Xubların başına qovğa gətirir, qal salır.
Dami-təsxirə pəriruləri filhal salır,
Abirudən kişini dünyada saqqal salır,
Salma saqqalını əndamə onun sal içinə.

Sahibi–saqqal əgər yüz ola sahir sözlü,
Yəni başdan–ayağa ləhcəsi şirin, duzlu,
Ram olub baxmaz ona hiç bir ahu gözlü,
Nola saqqala yavuş gəlməsə bir gül üzlü,
Kim qıyar ki, düşə gül yarpağı qanqal içinə.

Demə, Vaqif ki, flən kimsənə çox zirəkdir,
Ya flən şer deyir, yazısı həm göyçəkdir,
Ya flən kəndxudanın simü zəri lək–ləkdir,
Xubların sevdicəyi sadəvü top birçəkdir,
... onlar xəttü şerü kəmalü mal içinə.

* * *

Ey gül, sənə yoxdur bu nəzakətdə qərinə,
Kuyin çəmənə tənə vurur xüldi–bərinə.
Sünbül onu görcək özünü saldı qəminə,
Pəh–pəh, nə əcəb, şükr xudanın kərəminə.
Olmaz belə qamət, belə gərdən, belə sinə.

Xoşdur gül üzərində tamaşası bu zülfün,
Hifzində, görüm, saxlaya mövlası bu zülfün,
Düşdü xütən əmlakına qovğası bu zülfün,
Ta düşdü mənim başımə sevdası bu zülfün,
Zəncirilə divanələrin çəkdi səfinə.

Zülfün qoxusu, çox dilərəm, canımə gəlməz,
Rəhmi məgər əhvali–pərişanimə gəlməz,
Bir gecə qulaq asmağa Əfğanimə gəlməz,
Bilməm nə olub, sevgili yar yanımə gəlməz,
Can çıxdı, xudaya, nə deyim mən bu gəlinə?

Bilməm, nə demiş dilbərə ədna genə məndən.
Kəsmiş nəzəri, ahü vaveyla, genə məndən,

Ün yetməz onun səminə əsla genə məndən,
Döndərdi üzün ol güli-rəna genə məndən,
Eyb olmaya söysəm belə iqbalın içinə.

İyman gətirib çün hərəm olmağına Vaqif,
Sürtər üzünü bu qapı torpağına Vaqif,
Gəh zülfün öpər, gəh düşər ayağına Vaqif,
Hərdəm baş əyər qaşlarının tağınə Vaqif,
Sənsən mənə həm qibləvü həm Məkkə, Mədinə.

* * *

Sevdayi-saçın, keçsə yüz il, sərdən üzülməz,
Can riştəsi geysuyi-sitəmkərdən üzülməz,
Məddi-nəzərim qəddi-sənubərdən üzülməz,
Dil şovqi-tamaşayi-səmənberdən üzülməz,
Xunin cigərim kirpiyi-xəncərdən üzülməz.

Rahində sənin dil nə qədər ki, düşə şərrə,
Tiğın ilə doğranə əgər bir neçə kərrə,
Torpağımı yellər dağıda bəhrlə bərrə,
Cümlə bədənim ruyi-zəmində ola zərrə,
Könlüm o ruxi-mehrü münəvvərdən üzülməz.

Yüz bağı-İrəm gər ola, yüz rövzeyi-gülşən,
Yüz xüldi-bərin, mənzili-əlavü müzəyyən,
Heç vəchlə sizdən üzümü döndərə bilməm,
Əvvəlü axır bil eşiyindir mənə məskən,
Ölsəm də, ayağım mənim ol dərdən üzülməz.

Nöqsan ki, ucundan çəkəm, ey qaşı hilalım,
Eylə sanıram, artar o gün fəzlü kəmalım,
İstər mənə mehr eyləmə heç, al elə, zalım,
Sənsən gecə gündüz həmişə fikrü xəyalım,
Dilimdə adın hər zaman əzbərdən üzülməz.

Sən də, gözün, allaha baxıb, zülmü az eylə,
Peyvəstə könül yıxsan əgər, bir də saz eylə.
Ahim tütünü gör neçədir etiraz eylə,
Öz Vaqifini lütf edibən sərəfraz eylə,
Hərçənd ola şah gözü–çakərdən üzülməz.

* * *

Dilbər, nə deyim, sən kimi canan ələ düşməz,
Zülfün kimi heç zülfi–pərişan ələ düşməz.
Ləlin kimi bir ləli–Bədəxşan ələ düşməz,
Bir yerdə belə hakimi–Loğman ələ düşməz,
Biçarələrin dərdinə dərman ələ düşməz.

Bir eylə nəzər ləşkəri–mücgan ələminə,
Gör necə keçib hökmü onun ruyi–zəminə.
Təbriz, Şəki, Gəncəvü, Kabil şəhərinə,
İran ilə Turan, Hələbü, Məkkə, Mədinə,
Bunlarda belə sən Ciləyin can ələ düşməz.

Mən aşiq idim, şövqi onun var idi məndə,
Öz aşıqının gərdənini saldı kəməndə,
Kişmir, Xəta, Misr, Buxaravü Xütəndə,
Movsul şəhəri, Çin ilə Maçinü Yəməndə,
Gərçi gəzələr Rum, Ərəbistan, ələ düşməz.

Əlqissə ki, yüz kafər ola, yüz də müsəlman
Tövrət ilə incil, zəbur, ayəti–quran,
Tiflis, İrəvan, Şamü Cəbəl, Cümlə Trabzan,
Dərbənd, Quba, Bakı, Şamaxilə Sifahan,
Yüz seyr oluna külli–Dağıstan, ələ düşməz.

Nə mazi, müzaredə nəvaxanü xoşəlhan,
Nə Məğribü Məşriqdə əcayib belə insan,

Fihinnə vəmin heysü hüvə leysə kamakan,
Bilsə qədirin Vaqifin, eylər ona ehsan,
Əz ruzi-əzəl mən kimi ətşan ələ düşməz.

* * *

Ah... bir sərxoş nigarın dağı öldürdü məni,
Günbəgündən hüsnünün rövnaqi öldürdü məni,
Ağ biləklərdə qızıl qolbağı öldürdü məni,
Eylədi şəhla gözün müştəği, öldürdü məni,
Hamıdan əla ki, qaşın tağı öldürdü məni.

Nə əcəb təsvir olur ağ əllərə əlvan həna,
Məxmuri gözlər piyalə, gərdəni misli mina,
Al sərəndazla qəsabə, üstə türfə ağ cuna,
Qol gümüş bazbəndli, beldə kəmər- üstü mina,
Məclis içrə bu nişanda saqi öldürdü məni.

Al yanaqların, sanasan ki, qızıl gül xərməni,
Tər zənəxdaninə baxdıqca cünun eylər məni,
Məst çeşminə əcayib rəng tutmuş sürməni,
Qurşayıb ol ağü nazik əllər ilə tirməni,
İki yandan ucların salmağı öldürdü məni.

Sallanıb yüz naz ilə hərdən çıxanda xanədən,
Hər tərəf baxsa, qırar həm dost, həm biganədən,
Əqlü huş ikrah olub getdi məni-divanədən,
Qara gözlər süzülüb sərməst olub peymanədən,
Ahu tək hərdəm dönüb baxmağı öldürdü məni.

Vaqifəm, qıldım bu şuxun hüsnünü fikrə xəyal,
Günbəgün incəlibən oldu tənim muyə misal,
Axırı verdi məni bərbadə bu qaşı hilal,
Qəbrimin daşına yazsın bu sözü əhli-kamal,
Dilbərin məndən uzaq olmağı öldürdü məni.

* * *

Ah kim, bir yarın istiğnası öldürdü məni,
Nazilən sərxoş xumar baxması öldürdü məni,
Cilveyi-rəngi-rüxün həmrası öldürdü məni,
Ol siyah kirpiklərin əlması öldürdü məni,
Hamıdan artıq saçın sevdası öldürdü məni.

Mən ha əvvəldən deyildim böylə biidrakü huş,
Eyləyən kimdir, bilirsənmi, məni bu dərdə tuş,
Ol güli-narınca məcərdir, o sərvə-səbzpuş,
Qaş ilə göz arasında badə verdim canı, xoş,
Bilmədim bu iki şuxun hansı öldürdü məni?

Haqq bilir, olsa əgər dünya sərəsər düşmənim,
Mütləqa gərdi-təərrüz tuta bilməz, damənim,
Ancaq eşqin atəşidir yandıran canü tənim,
Ey müsəlmanlar, deyildir hiç kəs qanlım mənim,
Xublar şəhbazının sonası öldürdü məni.

Zülfünə qeyrilərin iman verərdim mən mægər,
Dəysə min şəmşir, qətrə qan verərdim mən mægər,
Öz xoşumla əqlimə nöqsan verərdim mən mægər,
Hər yetən cəllada asan can verərdim mən mægər,
Onun iki nərgisi-şəhlası öldürdü məni.

Köçdü, heyf oldu, gözəl, Vaqif dəxi düşməz ələ,
Bir siyah kirpik ucundan bağrımı dələ-dələ
Həşrədək hərgiz məzarımdan kəsilməz vəlvələ,
Qəbrimin daşinə yazın, oxuya hər kəs gülə,
Bilə kim, yarın iraq olması öldürdü məni.

* * *

Aldı canım naz ilə ol gözləri şəhla pəri,
Ləbləri püstə, yanağı laleyi-həmra pəri,
Cismi gül, başdan ayağa qaməti rəna pəri,
Sərvdən yeyrək, sənubərdən dəxi bala pəri,
Yavru laçın gözlü, topğun sinəli sona pəri.

Gözləri məstan, sürahi tək çəkilməmiş gərdəni,
Qara zülfü müşkü ənbər, ağ bədən gül xərməni.
Saçları reyhan qoxulu, qoynu cənnət gülşəni,
Ləbləri kövsər məkanı, ağızı şəkkər mədəni,
Sözü şirin, özü amma xosrovü ələ pəri.

Al geyib əlvən ləçək örtər, gülabəfşan çıxar,
Sanasan, bürci-fələkdən bir məhi-taban çıxar,
Seyrinə aləm sərəsər hər tərəf, hər yan çıxar,
Əql uçar başdan, ürək oynar, cəsəddən can çıxar,
Göz ucuyla hər kimə eylər nihan ima pəri!

Ey mənim mahım, sənə bu şəhr, bu ellər fəda!
Basdığın torpağa hərdəm, lalələr, güllər fəda!
Saçının hər muyinə yüz saçı sünbüllər fəda!
Ləhceyi-göftarına gülşəndə bülbüllər fəda!
Qaşının bir tağınə qurban iki dünya, pəri.

Vaqifəm, canım sənə hərdəm fədalar eylərəm,
Ah çəkib hicrində qarğu tək sədalər eylərəm,
Dərgahində kəlbinə çox ilticalər eylərəm,
Gecə-gündüz ömrünə xeyrü düalar eylərəm,
Saxlasın dəhrin bəlasından səni mövla, pəri!

* * *

Ey səba, yarə də kim, avarə gördüm Vaqifi,
Qəm əlindən bikəsü biçarə gördüm Vaqifi,

Bağrı olmuş sərbəsər sədparə gördüm Vaqifi,
Aqibət salmış özün odlarə, gördüm Vaqifi,
Gecə–gündüz müntəzir didarə gördüm Vaqifi.

Bir yanar atəş salıb pərvanə tək əzasinə,
Oxşayıbdır dəhrdə aşıqlərin risvasinə,
Nalə eylər gecə–gündüz, yalvarır mövlasinə,
Baş qoşub eylə sənin ol zülfünün sevdasinə,
Bir zaman basmaz ayaq bazarə, gördüm Vaqifi,

Qaməti–mövzun ilə bir sərvə–gülşənsən, gözəl,
İki dünyanın səfavü zövqünə tənsən, gözəl!
İtməyə gözdən, könüldən ayırsan, gensən, gözəl!
Fikri, zikri, dediyi danışdığı sənsən, gözəl,
Mail olmaz hər yetən göftarə, gördüm Vaqifi.

Qaşlarından ayrı ol mehrabı görməz gözləri,
Eyləməz şəmsə nəzər, məhtabı görməz gözləri.
Arizin istər, güli–sirabı görməz gözləri.
Ağlar eylə gecə–gündüz, xabı görməz gözləri,
Yandırırbdır canını odlarə, gördüm Vaqifi.

Söylə kim, başın üçün, bir lütf qıl, ey gülüzar!
Sallanıb sərvə–rəvan tək bu yana eylə güzar,
Gecə–gündüz dərdü qəm etmiş məni candan bezar,
Görməyə didarını hərdəm çəkər çox intizar,
Gözlərin dikmiş baxar yollarə, gördüm Vaqifi.

* * *

Kim ki, zövq istər, büti–şirindəhan sevmək gərək,
Ləli xəndan, ləhcəsi şəkkərfəşan sevmək gərək.
Tubaqədd, topğunsinə, tutizəban sevmək gərək,
Zülfü müşk, amma yanağı ərğəvan sevmək gərək,
Ahugərdən, gülbədən, nazikmiyan sevmək gərək.

Səngi–dil saqilə mina tək edib xizü nişəst,
Heyfdir peyvəstə etmək şişeyi–könlü şikəst,
Şəhrdən şəhrə gəzib hər yay çalib çox pavü dəst,
Əhli–ürfan, nüktədan, şairsevən, aşıqpərəst,
Bir müvafiq məhliqayi–mehriban sevmək gərək.

Saidü saqi müləhhəm, simi–rəna tək bəyaz,
Qübbeyi–bətın–bülluri mövci–dərya tək bəyaz,
Beyzeyi–tər sinəsi lölöi–lala tək bəyaz,
Müşki çarqat, surəti mahi–müsəffa tək bəyaz,
Al sərəndazı sərində zərnişan sevmək gərək.

Gülnəfəs, bixarü xəş, məhbubi–növrəs, eyşbaz,
Xoşliqa, bürqigüşa əbrunuma, xatirnevaz,
Aşınadil, dosta mail, nazü istiğnası az,
Qəddi nazik, cismi fərbeh, üzü gen, zülfü diraz,
Çeşmi şux, mücganı ox, qaşu kaman sevmək gərək.

Aşinalıq hər gülən gül üzde sanmaqdır əbəs,
Hər nigahi–gərm üçün odlara yanmaqdır əbəs,
Halını bilmədiyin yara inanmaqdır əbəs,
Vaqifa, əvvəl sevib, sonra usanmaqdır əbəs,
Sevgili yarı səvən kəs, hər zaman sevmək gərək!

* * *

Çün bizim şalvarımız əlavü həm əfzəl gərək,
Rəngi yaşıl, bir qədər qəddi dəxi ətvəl gərək,
Əbrişimi zülfi–müşkəfşanə müstəmsəl gərək,
Toxuyan amma onu bir ağu nazik əl gərək,
Lənbəran məhvəşlərindən bu işə feysəl gərək.

Ağ gərək, simin bədən şalvarbafin sinəsi,
Olmaya eşq əhlinə bir zərrə büğzü kinəsi,

Mehribanlıq etmək ola adəti–dirinəsi,
Müttəsil ovqat əlində şənəvü ayinəsi,
Sənəti – zülfə, buxağa cilvəvü seyğəl gərək.

Bir pərisima gərəkdir dilbəri–şalvarduz,
Yaşı ya on dörd, ya iyirmi ola, ya otuz,
Eyləyə hüsnü bilə aşıq gecəsin misli–ruz,
Filməsəl, xurşidi–pürənvərə nisbət diləfruz,
Pərtövü rüxsarəsi manəndeyi–məşəl gərək.

Hər kimin ki, işi yaxşı, özü bir nakəs ola,
İstər onun daima toxuduğu bərkəs ola,
Haşalillah ki, ona rəğbət edən bir kəs ola,
Yəni şalvar toxuyan bir dilbəri–novrəs ola,
Yoxsa ki, mütləq deyil, ustadi–müstəməl gərək.

Vaqifəm, ruzi–əzəldən aşıqi–sövdaməzac,
İstərəm onu ki, onun saçı ola bir qulac.
Eylərəm bir elə yarın başmağın başıma tac,
Ey Məhəmməd Hüseyin ağa, edə gör sən bir əlac,
Düşdü bu şalvar işi, bir müşkül işdir, həl gərək.

* * *

Qış günü çünki dönər şol cənnətül –məvayə kürk,
Ol səbəbdən layiq olmuş firqeyi–mollayə kürk,
Görünür ədna əgərçi himməti–valayə kürk,
Eylə ki, püşak olur fəsli –şitə əzayə kürk,
Tən edər yüz faxiri–məlbuseyi–dibayə kürk!

Kürk olan yerdə cahanın rəxti–əlvanı nədir?
Eşməkü zərdabə, bəkrəs çuxa, baranı nədir?
Pəri–qunun döşəyi, yastığı, yorğanı nədir?
Gərmü nərm adamların qucağı, ya yanı nədir?
Rövzeyi–rizvanda bənzər hülleyi–hurayə kürk!

Gün bu gündən belə istər hiç təfvir etməsin,
Badü bərfin istəsə təbdilü təğyir etməsin,
Yazadək kimsə mənə otaq təmir etməsin,
Sovuğun hər nə əlindən gəlsə, təqsir etməsin,
Oldu bir cövşən xədəngi-şiddəti-sərmayə kürk.

Pusitini-bərrə ki, büzğalə vəxti filməsəl,
Eydi növrüzi əyan etməkdədir bürçi-Həməl,
Daxi sən lazım deyilsən, ey bahari-xoş əməl,
İstəməm şimdən geri xahi gəlmə, xahi gəl,
Artırıbdır yəni asayış qədi-balayə kürk.

Vaqifa, çox lütf qılmış həzrəti-sübhan sənə,
Kürk irsal eyləmiş ol sahibi-Şirvan sənə,
Xaneyi-ehsanı abadan ki, verdi can sənə,
Tutma kəm, kim çox kərəmdir həm əzimü şan sənə,
Fəxr qıl kim, padişahlardan gəlir paşayə kürk.

* * *

Dəhrdə oldu mənə dildaru dilbər bir tütəng,
Xoş qədi ayineyi-simü səmənber bir tütəng.
Çəkdi dudi-ahimi ta çərxi-çənber bir tütəng,
Canıma atəş salıb yaxdı sərəsər bir tütəng,
Yanə-yanə qaldım, olmadı müyəssər bir tütəng.

Qıvrılır könlüm tütəngdən dəm vuranda, mar tək,
Od çıxar ağızımdan ol çaxmağı-atəşbar tək,
Gülleyi-əşki atar çeşmi şərari nar tək,
Müşki barut ətrilə həm türreyi-tərrar tək,
Etmədi dimağimi mütləq müəttər bir tütəng.

Bu Qarabağ içrə çox çıxdım tələb meydanına,
Müşkül oldu çünki yol bulmaq onun imkanına,

Eylədim bu müşkülü izhar Şirvan xanına,
Göstərib lütfü kərəm mən bəndeyi-fərmanına,
Etdi vədə ol şəhinşahi-dilavər bir tüfəng.

Bavər etdim vədəyə, gəldim ki, mən ol həm gələ,
Gəlmədi, amma gözümlə yollarda qalıbdır hələ.
Nalişimdən hər zaman düşdü zəmanə zəlzələ,
Derlər ol bəylərbəyi həm axtarır düşməz ələ,
Qəhdə çıxmışdır məgər, allahü əkbər, bir tüfəng?

Hər kim istər kim, vücudi mərəkə ara gərək,
Kəndi zatından silahü əsləhə əla gərək,
Gülləsilə xuni-ədə tökməyə sevda gərək,
Gər tüfəng olsa bizə, mümtazü bihəmta gərək,
Vaqifa, yoxsa deyil, məqbulumuz hər bir tüfəng.

* * *

Ey məni eyləyən aləmdə pərişan, saqqal,
Səni yox eyləsin ol qadir-sübhan, saqqal.
Görəyim kim, olasan xak ilə yeksan; saqqal,
Ki, edibsən evimi sən belə viran, saqqal,
Dəydi səndən mənə yüz illətü nöqsan, saqqal.

Var idi bundan əzəl məndə ki, ta vəchi-Həsən,
Bir binaguşi-zənəxdani-səmən, sadə zəğən,
Həmdəm idi mənə hər ləl-ləbü qönçə dəhən,
Tüf sənin üzünə kim, xublar içində məni sən,
Bir kəs idim, elədin nakəsü nadan, saqqal.

Bəs ki, bədsəklənü başdan ayağa murdar,
Dəmbədəm səndən olur buyi-nəcasət izhar,
Necə etsin sənə rəğbət sənəmi-gülrüxsar,
Abirudan məni sən saldın elə, ey idbar,
Nagahan taki olub üzdə nüməyan saqqal.

Sən deyilsən belə bir şey ki, çıxasan üzə sən,
İstər hər bir telinə dürrü cəvahir düzəsən,
Yardən meylini bilmərrə gərəkdir üzəsən,
Girəməzsən daxı bir çəngə samanca gözə sən,
Filməsəl, gər olasan sünbülü reyhan, saqqal.

Qaradır, belədi, Vaqif, gələ gör kim, ağara,
Adəmi döndərəcək ağzı ağarmış zağara,
Bu sifətlə gələ gör kim, gedə toya, mağara.
Novcəvanlar edə söhbət, çala kusü nağara,
Edə aləmdə səni didəsi giryan, saqqal.

* * *

Tuba boylum, qamətindi sərvü ərərdən gözəl,
Gül üzün yanında zülfün sünbüli-tərdən gözəl,
Dişlərin dür, ləblərin yaquti-əhmərdən gözəl,
Hər sözün bir kəlməsi yüz qəndü şəkkərdən gözəl,
Müxtəsər şəhdi-dəhanın abi-kövsərdən gözəl.

Şanə kim, zülfü bölür, zahir olur göyçək qabaq,
Bərq urub oynar bulutlardan çıxan gün tək qabaq.

.....
.....

Vəsməli qaşlar çatılmış taqi-minbərdən gözəl.

Ala gözlər nərgisi-məstana tək şəhlələnir,
Elə ki, süzgünlənir, yüz mərtəbə zibalənir,
Görsə bu şux xəttini, billah mələk şeydalənir.
Şol siyah kirpiklərin qan tökməyə sevdalənir,
Zərnişan peykandan artıq, dəşnə xəncərdən gözəl.

Şöleyi-şəmsi-cəmalından münəvvərdir didəm,
Bəndivanın olmuşam, haşa, yanından mən gedəm,

Tutiyadır gözlərə – hər torpağa bassan qədəm,
Bir əcayib bu gəlir saçından, ey gül, dəmbədəm,
Məst edir dimağımı reyhanü ənbərdən gözəl.

Vaqifəm, bir aşiqi-kamil – yox əsla kəmliyim,
Hər zaman yarın xəyalilə olur xürrəmliyim,
Hiç tutmaz eşqdə nadan ilə həmdəmliyim,
Bəlkə, zahid, səndən artıqdır mənim adəmliyim,
Sevdiyimdir huridən əla, mələklərdən gözəl.

* * *

Ey pərisima, sənin didarının müştəqiyəm,
Zülfü ənbər buylu, gül rüxsarının müştəqiyəm,
Gərdəndə asılan şahmarının müştəqiyəm,
Şux qənzə, nərgisi-xumarının müştəqiyəm,
Şol sənubər qəddü xoşrəftarının müştəqiyəm.

Qaşların tağın qoyub, qeyri hilalə baxmaram,
Arizindən göz kəsib, ol vərdi-alə baxmaram,
Xeyli hiyranam sənə, özgə cəmalə baxmaram,
Tutinin ağzındakı şəkkər məqalə baxmaram,
Mən sənin şirin-şirin göftarının müştəqiyəm.

Hər yetən naməhrəmi özünə məhrəm eyləmə,
Yar, mənə qan ağladıb, əğyarı xürrəm eyləmə,
Özünü söz bilməyən nafəhmə həmdəm eyləmə,
Zülm qıl, canımdan ol azarını kəm eyləmə,
Şadiman eylər məni, azarının müştəqiyəm.

Olmasa bir ləhzə gər qəddin nəzərgahım mənim,
Asimani-niligunu titrədər ahım mənim,
Mən sənin bir çəkərin, sənsən gözəl şahım mənim,
Könlümü zülmatə salmış hicrin, ey mahım mənim.
Gəl ki, şimdi ruyi-pürənvarının müştəqiyəm.

Vaqifi öldürdü ol məhrulərin pərvizəsi,
Bağrıma mücganının sancıldı tirü nizəsi,
Zəxmi–sinəmdən töküldü üstüxanım rizəsi,
Ey Qarabağın yeni açmış güli–pakizəsi,
Xəstəyəm, qoynundakı ol narının müştəqiyəm!

* * *

Bir gözəl qamətli yarı–lalərəngi sevmişəm,
Yarə istiğnası şirin şuxü şəngi sevmişəm,
Qaşı yay, kirpikləri türfə xədəngi sevmişəm,
Ox atıb qanlar tökən türkanə cəngi sevmişəm,
Halə rəhmi gəlməyən bir bağırsəngi sevmişəm.

Naz ilə sərxoş gədəndə ol gözəllər sərvəri,
İki yandan mövc edir zərrin kəlağey ucləri,
Bir mələkdir, sanasan, uçmağa açmış şəhpəri,
Rövzeyi–kuyi Mədinə, qaşı Kəbə minbəri,
Arizi üzrə Həcər tərhində bəngi sevmişəm.

Bad əsib üzdən niqabı açılarda gah–gah,
Şöləsindən gün olur göydə xəcil, şərməndə mah,
Gərdəni, qəddi tamam göyçək, rüxü süni–ilah,
Sərbəsər əndamı ağ, qaşı, gözü, saçı siyah,
Al hənada lalərəng gülgünə çəngi sevmişəm.

Hər zaman kim, ol sənəm gedir qabağımdan mənim,
Başadək bir od düşər, yanar ayağımdan mənim,
Göy dəyir bir–birinə ahi–fəğanımdan mənim,
Kəsmə mina qülqülün, saqi, qulağımdan mənim,
Xəndeyi–cananə bənzər mən bu həngi sevmişəm.

Vaqifəm, hərdəm dilimdə əzbərim dost adıdır,
Qəddi xoş, rəftarı könlüm bağıının şümşadıdır.

Gözlərindən ələmən kim, canımın cəlladidir,
Mən sevən dilbər Məhəmmədin gözəl övladidir,
Deməyin, Sənan kimi azıb firəngi sevmişəm.

* * *

Mən cahan mülkündə, mütləq, doğru halət görmədim,
Hər nə gördüm, əyri gördüm, özgə babət görmədim,
Aşınalar ixtilatında sədaqət görmədim,
Biətü iqrarü imanü dəyanət görmədim.
Bivəfadan lacərəm təhsili-hacət görmədim.

Xah sultan, xah dərvişü gəda bilittifaq,
Özlərin qılmış giriftari-qəmə dərdü fəraq,
Cifeyi-dünyayədir hər ehtiyacü iştiyaq,
Munca kim, etdim tamaşa, sözlərə asdım qulaq,
Kizbü böhtandan səvayı bir hekayət görmədim.

Hər sədavü səs ki, dünyaya dolub əksər əqəl,
Cümlə məkrü alü fənnü fitnədir, cəngü cədəl,
Dirhəmə dinar üçündür hər şeyə yarışsa əl,
Müqtədilərdə itaət, müqtədalərdə əməl,
Bəndələrdə simü bəylərdə ədalət görmədim.

Xəlqi-aləm bir əcəb düstur tutmuş hər zaman,
Hansı qəmli könlü kim, sən edər olsan şadiman,
O sənə, əlbəttə ki, bədguluq eylər, bigüman,
Hər kəsə hər kəs ki, etsə yaxşılıq, olur yaman,
Bulmadım bir dost ki, ondan bir ədavət görmədim.

Alimü cahil, müridü mürşidü şagirdü pir,
Nəfsi-əmmarə əlində sərbəsər olmuş əsir,
Həqqi batil eyləmişlər, işlənir cürmi-kəbir,
Şeyxlər şəyyad, abidlər abusən qəmtərir,
Hiç kəsdə həqqə layiq bir ibadət görmədim.

Hər kişi hər şey ki, sevdi, onu behtər istədi,
Kimi təxti, kimi taci, kimi əfsər istədi.
Padşahlar dəmbədəm təsxiri–kişvər istədi,
Eşqə həm çox kimsə düşdü vəsli–dilbər istədi,
Heç birində aqibət, bir zövqü rahət görmədim.

Mən özüm çox kuzəkarı kimyagər eylədim,
Sikkələndirdim qübari–tirəni zər eylədim,
Qara daşı döndərib yaquti–əhmər eylədim,
Daneyi–xərmöhrəni dürrə bərabər eylədim,
Qədrü qiymət istəyib, qeyr əz xəsarət görmədim.

Eyləyən viranə Cəmşidi–Cəmin eyvanını,
Yola salmış, bil ki, bəzmi–işrətin çəndanını,
Kim qalıbdır ki, onun qəm tökməyibdir qanını,
Dönə–dönə imtahan etdim fələk dövranını,
Onda mən bərəkslikdən özgə adət görmədim.

Gün kimi bir şəxsə gündə xeyr versən səd həzər,
Zərrəcə etməz ədayi–şükri–nemət aşikar,
Qalmayıbdır qeyrəti şərmü həya, namusu ar,
Dedilər ki, etibarü etiqad aləmdə var,
Ondan ötrü mən də çox gəzdim, nəhayət, görmədim.

Müxtəsər kim, belə dünyadən gərək etmək həzər,
Ondan ötrü kim, deyildir öz yerində xeyrü şər,
Alilər xaki–məzəllətdə, dənilər mötəbər,
Sihibi–zərdə kərəm yoxdur, kərəm əhlində zər,
İşlənən işlərdə ehkamü ləyaqət görmədim.

Dövlətü iqbalü malın axırın gördüm tamam,
Həşmətü cahü cəlalın axırın gördüm tamam,
Zülfü ruyü xəttü xalın axırın gördüm tamam,
Həmdəmi–səhibcəmalın axırın gördüm tamam,
Başədək bir hüsnü–surət, qəddü qamət görmədim.

Ya imam-əl-insü vəlcinnü şahənşahi-ümur,
Getdi din əldən, bu gündən böylə sən eylə zühur,
Qoyma kim, şeytani-məlun eyləyə imanə zur,
Şöleyi-hüsnünlə bəxş et tazədən dünyayə nur
Kim, şərnat məşəлиндə istiqamət görmədim.

Baş ağardı, ruzigarım oldu gün-gündən siyah,
Etmədim, səd heyf kim, bir mahi rüxsarə nigah,
Qədr bilməz həmdəm ilə eylədim ömrü təbah,
Vaqifə, ya rəbbəna, öz lütfünü eylə pənah,
Səndən özgə kimsədə lütfü inayət görmədim.

* * *

Sənin, ey şux mələikzada, qurbanın olum,
Gəlmişəm dərgahına mən dada, qurbanın olum,
Nə olur, bir yetsən fəryada, qurbanın olum,
Məni gözdən salıb uyma yada, qurbanın olum,
Belə iş yaxşı deyil, heç ada, qurbanın olum!

Düşmüşəm dərdinə, çox möhnətü qayğü çəkirəm,
Deyə bilməm sənə, amma elə gizlu çəkirəm,
Neyləyim, çox görürəm zülmünü, qorxu çəkirəm,
Dolanıb mən qarına, busəyə arzu çəkirəm,
Sən özün bir yetəsən fəryada, qurbanın olum!

Ləblərin ləli-Yəmən, qönçeyi-tərdir dəhənin,
Tazə gül xərmənidir başdan-ayağa bədənin,
Lal edər tutiləri ləhceyi-şirin süxənin,
Gülşənin rövnəqisən, zinəti bağü çəməninin,
Boyun oxşar sənin ol şümşada, qurbanın olum!

Xəstənəm, çox dilərəm, yanıma bir dəm gələsən,
Çəkibən xəncəri, bağrım başını bir dələsən,

Baxıban bəndə çəkən cövrü cəfanı biləsən,
Bəlkə, bir rəhmə gəlib dərdimə çarə qıləsən,
Getməyə ah ilə ömrüm bada, qurbanın olum!

* * *

Ey mahi-şərəf, mehrü vəfalər gətiribsən,
Çox lütfü kərəm, cudü ətalər gətiribsən,
Xurşid kimi nurü ziyalar gətiribsən,
Bu şəhrə ki, təşrifü-bəqalər gətiribsən,
Sən xoş gəlibsən və səfalər gətiribsən.

Ey zati-şərifində olan cilveyi-təhsin,
Hicrin bizi etmişdi belə xəstəvü qəmgin,
Nə dərdinə həd var idi, nə cövrünə təxmin.
Biz müntəziri-rahin idik, gözümüz aydın,
Xaki-qədəmində tutiyalər gətiribsən!

Ey sahibi-təzim, sərü can sənə peşkəş!
Dürdaneyi-çeşmi-gövhərəfşan sənə peşkəş!
Bu təxtgəhi-sineyi-suzan sənə peşkəş!
Məcmueyi-mülki-dili-nalan sənə peşkəş!
Xoş mədilətü üqdəgüşalər gətiribsən!

Ey nüsxeysi-fərrux, rəqəmi-münşin-qüdrət,
Əbruyi-lətifin xəti-mənşuri-səadət,
Sərlövhi-rüxün məsdəri-dibaçeyi-fitrət,
Məzmuni-vücudun, bəli, imdadi-inayət,
Müxlislərə ehsanü səxalər gətiribsən!

Ey cani-müəlla, məhəli-sərvəri-Vaqif,
Fəğfurü Fridunu Cəmə qeysəri-Vaqif,
Əflaki-səadətdə səid, əkbəri-Vaqif,
Didarinə müştəq idi çeşmi-təri-Vaqif,
Əlminnətülillah ki, cilalər gətiribsən.

* * *

Əla ey təxtigahi-mədələt sultanı, xoş gəldin!
Xəyalım şəhrinin sərdari-zül-ehsanı, xoş gəldin!
Səvadi-Misir xalın Yusifi-Kənanı, xoş gəldin!
Gözüm, könlüm, əzizim, qəlbimin xaqanı, xoş gəldin!
Münəvvər eylədin bu dideyi-giryanı, xoş gəldin!

Səni badi-səbamı eylədi agah halımdan?
Eşitdin yoxsa bir səs naleyi-bietidalımdan?
Nə müddətdir xəyalın çıxmamışdır xud xəyalımdan,
Fəğanım guşinə yetdi, xəbər verdi məlalımdan,
Kim ərz etdi, gətirdin dərdimə dərmanı, xoş gəldin!?

Şəha, lütfün füzun olsun ki, əltafi-ziyad etdin,
Bu gün müştəqi-didarın olanı bərmürad etdin,
Əzəldən ha unutmuşdun, nə yaxşı sonra yad etdin,
Qədəm basdın səadətə, bizi əlhəqq şad etdin.
Şərəfli Bürçi-iqbalın məhi-tabanı, xoş gəldin!

Ləbi-abi-həyatın Vaqifə canpərvər istərdim,
Skəndərdən də yüz qatla zülalın behtər istərdim,
Nə zövqi-cənnətül-məva, nə abi-kövsər istərdim,
Məqalından mükərrər tutilər tək şəkkər istərdim,
Gözüm üstə qədəm basdın, məlahət kanı , xoş gəldin!

* * *

Mərhəba, sən bizə, ey türfə cavan, xoş gəldin!
Payinə peşkeş ola baş ilə can, xoş gəldin!
Bas gözüm üstə qədəm, sərv-i-rəvan, xoş gəldin!
Sənə müştəqdı dil, qönçədəhan, xoş gəldin!
Gəl-gəl, ey qumri səda, tutizəban, xoş gəldin!

Həqdən istərdim əya yarü vəfadar səni,
Xoş yetirdi mənə ol qadirü qəffar səni,
Qoymanam getməyə kim, ta nəfəsim var, səni,
Görmədi yolda, nə yaxşı, rəqib, əğyar səni,
Belə bivaxtəvü pünhanü nihan, xoş gəldin!

Surətin kilki–qəzanın xəti–mənquşəsidir,
Ömrü cavid qılan ləli–ləbin tuşəsidir,
Zülfünün badi–səba aşiqi mədhuşəsidir,
Bəndə xanə sənin öz mətbəxinin guşəsidir.
Əfvi–təqsir buyur şahi–cahan, xoş gəldin!

Nə zaman ki, deyəsən ey güli–xəndan, gedərəm,
Bil ki, mən həm düşübən dalına giryan gedərəm,
Yəni zülfün kimi çox halı pərişan gedərəm,
Öz ayağınla gəlibsən, sənə qurban, gedərəm,
Ey qara kirpiyi ox, qaşı kaman, xoş gəldin!

Çün gəlibsən, kərəm et, sən dəxi bizdən getmə!
Görməsəm gər səni bir dəm, ölərəm mən, getmə!
Dolanım başına, allahı seversən, getmə!
Gedər olsan yenə gəl, bizdən elə gen getmə!
Qoyma gəl Vaqifi çox da nigəran, xoş gəldin!

* * *

Ol mahi–münəvvər ki, səhərdən gedəcəkdir,
Şəmi rüxi–pürnuri nəzərdən gedəcəkdir,
Xaki–qədəmi dideyi–tərdən gedəcəkdir,
Ey heyf səadət ki, bu yerdən gedəcəkdir,
Təşrifü onun yəni şəhərdən gedəcəkdir.

Məndə nəzəri var idi bu türfə cəvanın.
Didarinə çox müştəq idim mən dəxi anın,

Sinəm hədəfiydi müceyi–xunfəşanın,
Qan ağla, gözüm kim, sabah ol qaşı kamanın,
Peykanı çıxıb zəxmi–ciyərdən gedəcəkdir.

Oldur mənim arami–dilim, yarü nigarım,
Onsuz ola bilməz fərəhim, səbrü qərarım,
Türfə sənəmi sərvə–qədim, lalə üzarım,
Nola gələ bir də mənim ol şahsüvarım,
Hala ki, səlamət bu səfərdən gedəcəkdir.

Saqi, nə durubsan, sölə, dövrən yola düşsün,
Çalsın dəfə ney, naləvü əfğan yola düşsün,
Olsun bu vilayət hamı viran, yola düşsün,
Bu gecə gərəkdir irəli can yola düşsün,
Fərda ki, sürəhi qədü gərdən gedəcəkdir.

Yarın sənə iqrari gər iqrar isə, Vaqif,
Hər dərdi–dilindən ki, xəbərdar isə, Vaqif,
Tərk eyləmə, hərçənd sitəmkar isə, Vaqif,
Çək başına, bir fikrin əgər var isə, Vaqif,
Ol sərvə–qədin sayəsi sərdən gedəcəkdir!

* * *

Dərdin öldürdü məni, ey novcəvanım, gələ gör,
Həsərətindən oda yandı din, imanım, gələ gör,
Yoluna baxa–baxa üzüldü canım, gələ gör,
Ey gülüm, ey nərgisim, sərvə–rəvanım, gələ gör,
Ey dodağı şəkkərim, şirin dəhanım, gələ gör!

Səndən ayrı kəsilib səbrü qərarım gecələr,
Yuxu gəlməz gözümə, artır azarım gecələr,
Asimanə dayanır naləvü zarım gecələr,
Sübhəcən qan ağlaram, ey gülüzarım, gecələr,
Dərdin öldürdü məni, ey novcəvanım gələ gör!

Müştaqam qamətinə, gərdəninə, qollarına,
Qaşına, qabağına, ağ üzünə, xallarına,
Zülfünə, buxağına, yanağına, əllərinə,
Ey gözəllər sərvəri, qurban olum yollarına,
Həsərinlə oda yandı din–imanım, gələ gör!

Mən səni görməkdən ötrü bari bir gəz, ey sənəm,
Canımın hövlündən, aya, neyləyim heç bilmənəm,
Dərdim artıb az qalıbdır ki, o İsayə dönəm,
İstərəm gündə kəlisa qarısında əylənəm,
Ey gülüm, ey nərgisim, sərvi–rəvanım, gələ gör!

Könlümü tutmuş sərəsər dərdü möhnətlər mənim,
Hər işim Məcnun kimi olmuş hekayətlər mənim,
Ara yerdə başıma qopmuş qiyamətlər mənim,
Könlümün gülzarına dəymiş çox afətlər mənim,
Yoluna baxa–baxa üzüldü canım, gələ gör!

Vaqifə hicrin sənin çox zülmü bidad eylədi,
Olmadı dərmanı bunca dadü fəryad eylədi,
Bu qəziyə cümleyi–düşmənləri şad eylədi,
Aqibət eşqin məni, ey şux, Fərhad eylədi,
Ey dodağı şəkkərim, şirin dəhanım, gələ gör!

* * *

Ey qaşı kaman, kirpiyi peykan, qaraçarqat!
Olsun belə canım sənə qurban, qaraçarqat!
Sənsən nə gözəl gözləri məstan qaraçarqat!
Dərdindən olubdur ciyərim qan, qaraçarqat!
Dönüm başına zülfü pərişan, qaraçarqat!

Məclisdə sənəmlər başıdır, şahı–hümayun,
Gərdən çəkibən oturu mina kimi movzun,

Nimtənəsi nilufəri, pırahəni gülgün,
Buxağı, zənəxdanı, qabağı dolu altun,
Qılmış özünü cümlə zərəfşan qaraçarqat.

Gör necə gülab ilə qılıb zülfünü pürnəm,
Durub dönəsən başına şanə kimi hər dəm,
Didarı mübarək, qaşdır qibleyi–aləm,
Dünyada axır, mən dəxi çox görmüşəm adəm,
Bir türfə mələkdir, deyil nisan qaraçarqat.

Cəm etsən əgər yanına xubani–cahanı,
Bir zərrəcə sevməm dəxi qeyrini, səvanı,
Sən saxla pənahında, xudaya, bu cavanı,
Yolunda payəndaz edərəm baş ilə canı,
Olsaydı bizə bir gecə mehman qaraçarqat.

Şahbaz oturub, sayə salıb əncümən üstə,
Salmış iki yandan ləçəyi gül bədən üstə.
Bir lalədir ol san açılıbdır çəmən üstə,
Qönçə kimi yaşmağı çəkibdir dəhən üstə,
Vaqıfdən edir üzünü pünhan qaraçarqat.

* * *

Valinin çeşmi–çırağı, vəh nə türfə can imiş,
Küllü–Gürcüstanın üstə sayeyi–sübhan imiş,
Düşməni pamal edən sərdari–valaşan imiş,
Aləmin sərdəftəriymiş, adı Eulon xan imiş,
Saxlasın allah pənahında, əcəb oğlan imiş.

Heç yoxdur nisbəti, özgə diyarın xanına,
Bir cavandır kim, yaraşır padşahlıq şanına.
Dəyməsin afət yeli, yarəb, güli–xəndanına,
Sərbəsər aləm gərəkdir baş əyə fərmanına,
Taqi–əbruyi–lətifi qibleyi–iman imiş.

Xoş tamaşa eylədim, gördüm tamam ətvərini,
Çox bəyəndim özünü, həm ləhceyi–göftərini,
Maşaallah, zahir etmiş ululuq asarını,
Belə sandım kim, mələkdir əvvəla didarını,
Xeyli çağdan sonra bildim kim, gözəl insan imiş.

Sayır oğlundan xanın gər olmadıq bir ruşinas,
Manei yox, onları həm eylədik bundan qiyas,
Bu ocaq böylə ocaqdır, eyləmiş nur iqtibas,
Vaqifa, sən qıl xudayə hər zaman şükrü sipas,
Valinin ocağı böylə gün kimi taban imiş.

* * *

Vəh, bu bağı nə əcəb sərvə dilaraları var
Hər tərəf tazə açılmış güli–rənalari var,
Qönçeyi–nərgisi–tər laleyi–həmraları var,
Yeni Tiflisin əcəb dilbəri–zibaları var,
Ey könül, seyr elə kim, türfə tamaşaları var.

Mərhəba, Tiflis imiş cənnəti dünya yerinin,
Yığılıbdır ona cəmiyyəti huri pərinin,
Mən bu şəhrin nə deyim vəsfini dilbərlərinin,
Filməsəl, şəkli şəmayildə, bəli, hər birinin
Məhi–tabanə bərabər sərü simaları var.

Ol qədərdir büti–nazıkbədənü incəmiyan,
Eyləmək olmaz onun sanını məlumi əyan,
Hər biri nazü nəzakət ilə min afəti–can,
Cümlə bir cüvədə, bir şivədə, xoş sərvə–rəvan,
Məst tavus kimi gərdəni–minaları var.

Üzləri pərtövi–mehri–cahanara kimidir,
Səfheyi–sinələri simi–müsəffa kimidir,

Ləzzəti-ləhcələri nitqi-məsiha kimidir,
Əlləri möcüzeyi-həzrəti-Musa kimidir,
Dilrübaliqda əcayib yədi-beyzaları var.

Ala gözlər süzülüb nərgisi-sirabə dönüb,
Ağ qabaqda xəmi-əbruləri mehrabə dönüb,
Qönçə tək ləblərinin rəngi meyi-nabə dönüb,
Tökülüb gərdənə tellər ucu qüllabə dönüb,
Sona cıqqası kimi zülfi-mütərraları var,

Nə qədər varisə buxaqü zənəxdanü yanaq,
Tazə gül yarpağı tək qırmızıdır nazikü ağ,
Bir-birindən götürüb şöləsini misli-çirağ,
Görməyib kimsə belə qaşü gözü dişü dodaq,
Özgə babət sifəti surəti əzaları var.

Baği-rizvanda əgər huriyü qılman çoxdur.
Bu cavanlar kimi məqbulu müzəyyən yoxdur,
Nəsl-bər-nəsl gözəllik bulara buyruqdur,
Mən görənlər ki, mələkdən, pəridən artıqdur
Hələ derlər ki, bunlardan dəxi əlaları var.

Kəsəti-hüsn ki, xoş mərtəbədir insanə,
Bəxş edibdir onu həqq dilbəri-Gürcüstanə,
Yox, sual etmək əgər məsləhəti-yezdanə,
Nola, yarəb, səbəbi, baysi bu ehsanə,
Belə surətlərin, əlbəttə ki, mənaları var.

Qalmışam valehü matü mütəhəyyir, dili lal,
Ey xudavəndi-cahan, gizli deyildir sənə hal,
Bu necə nuri-liqadır, bu necə zibü cəmal
Ki, veribsən bu qədər bunlara bi nəqsü zaval,
Necə kim, var cahan, hüsni-mühəyyaları var.

Bədəni-pakı çəkib abi-rəvan tək sulara,
Ağarıb təzəvü tər cümlə dönübdür qulara,

Abi-Kür nisbət edib boylarını qarğulara,
Neçə şeydən belə zahir ki, xudanın bulara
Nəzəri-mərhəməti, lütfi-hüveydarları var.

Biri həmmam ki, qüdrətdən olub bəzlü bərat,
Biri Kur suyi ki, hər cürəsidir abi-həyat,
Biri bu xubluğu göyçəkligü pakizə sifət,
Biri odur ki, nəcib, əsldə alidərəcət,
Aləmin sərvəri vali kimi ağaları var!

Yeddi həmmam, nə həmmam ki, sərmənzili-hur,
Həşt cənnət kimi hər guşəsi bir mətləi-nur,
Bir əcəb abi-rəvan gərm qılıb onda zühur,
Şükr təqdirinə, ey qadirü qəyyumu qəfur,
Lütfünün bəndələrə neməti-üzmaları var.

Mənbəi-cudü kərəmdən açılır nəhri xoşab,
Basəfa hövza dəmadəm tökülür misli-gülab,
Girsə bir kərrə ona mən kimi bir xanəxərab,
Çıxmaz ondan dəxi bir canibə manəndi-hübab,
Getsə də badə nə ki, mənzilü məvaları var.

Gərçi, ey Xizr, bulubsan şərəfi-feyzi-əzəl,
Verməyibdir könül asayışı amma sənə əl,
İstəsən ömri-dübarə, görəsən türfə gözəl,
Bircə təşrif buyur Tiflisin həmmamına gəl,
Gör necə rahəti-canbəxşi-tənasaları var.

Bu ocaq böylə ocaqdır ki, işıq ayə salır,
Gün kimi şöləsini cümleyi-dünyayə salır,
Tez tutar xainü bədxahları vayə salır,
Hər kimin başına kim, mərhəmətünü sayə salır,
Bilsin onlar ki, tamam din ilə dünyaları var.

Vaqifa, səndə ki, yoxdur, bilirəm, zöhdü riya,
Şərti-ixlas gərəkdir edəsən şimdi əda,

Elə bu valiyə, oğlanlarına xeyrü dua!
Saxlasın bunları öz hifzi-amanında xuda,
Hasil etsin nə qədər dildə təmənnaları var.

* * *

Naz ilə ta ol büti-ziba kəlisadan çıxar,
Sərkəşü xəndanü bipərva kəlisadan çıxar,
Şahdır guya, deyib diba, kəlisadan çıxar,
Açıban tələt günəş asa, kəlisadan çıxar,
Şölə salmış aləmə kim, ta kəlisadan çıxar.

Şanəvəş seyğəl verib zülfi-bənəfşə nisbətə,
Pərdə mütləq tütmayıb simavü sədrü surətə,
Qıl tamaşa gərdənə, seyr eylə qəddü qamətə,
Qaşü göz, qəmzə, məazəllah, dönübdür afətə,
Etməyə din mülkünü yəğma, kəlisadan çıxar.

Ləhzə-ləhzə eylədikcə mahrüxsarı zühur,
Ləmə-ləmə ziri-bürqədən düşər dünyayə nur,
Onu bir kərrə görən dindən olur, əlbəttə, dur,
Necə kim, cənnət sarayından çıxar, qılmanü hur,
O şəkil bu düxtəri-tərsa kəlisadan çıxar.

Gül kimi nərmilə nazik pirəhəndə ağ bədən -
Bilmənəm kim, şölədir, ya xərməni-bərgi-səmən,
Dişləri qəltan sədəf, çün ağzıdır ləli-Yəmən,
Ağ qabaqda bir gəz onun taqi-əbrusun görən
Meyli-məscid eyləməz, haşa, kəlisadan çıxar.

Vaqifəm, ta ki, gözüm sataşdı onun qaşına,
İstədi mehrabü mənbərdən xəyalım daşına,
İndi bildim kim, nə gəlmiş Şeyx Sənan başına,
Ya budur kim, Tiflisi qərq eylərəm göz yaşına,
Ol sənəm vəsli mənimçün ya kəlisadan çıxar.

Verdi ağa mənə bir çuxa ki, min donə dəyər,
Qeysəri–Rum geyən rəxti–humayinə dəyər,
Filməsəl, xələti–xaqani–Fridunə dəyər,
Yaxası yaxa dolu lölöi məknunə dəyər,
Müxtəsər hər ətəyi bir ətək altunə dəyər.

Çuxa çox görmüşəm, amma ki, bu babət, nə deyim,
Kimsədə görməmişəm – qabili–qamət nə deyim,
Eləyibdir kişi bu işdə qiyamət nə deyim,
Göstərib dərzi bir əcazü kəramət, nə deyim
Ki, tamam kari–Ərəstuyü Fəlatunə dəyər.

Cənnət əsbabına, zahid, bu qədər müştərisən,
Az danış, başım aparma, kişi, sən sərsərisən,
Kor deyilsən, hələ bir sil gözünü, bax bəri sən,
Sündüsi–xüzlilə tut bu çuxeyi–əxməri sən,
Gör bunun hansı biri qiyməti–əfzunə dəyər.

Belə kim, bu çuxardır zivəri–fərxəndəliqa,
Görməyib kimsə dəxi səlli–əla–ali–əba,
Versin allah bunu bəxş eyləyənə ömri–bəqa,
Ləffü nəşrində mürəttəb fərəhü zibü səfa,
Pəri–tovusa olan adəti–qanunə dəyər.

Gər mənə başdan ayağa verələr hülleyi–hur,
İç üzü gün kimi zər katibi, içi səmmur,
Haqq bilir, bilməz idim zərrəcə mən nazü qürur,
Əl verib könlümə indi o qədər zövqü sürur,
Cami–Cəmdə içilən badeyi–gülgunə dəyər.

Var imiş məndə əcəb taleyi–xoş, bəxti–niku,
Bəxşi–ərzani olub eylə ki, gəldi mənə bu,

Bundan iraq ola, yarəb, nəzəri-çəşmi-ədu,
Hər geyib durmağı bir dilbərilə rubəru,
Bağı-cənnətdə olan tubiyi-movzunə dəyər.

Nə əcayib çuxadır bu, nə gözəl sovbi-şərif
Tələti tazəvü tər, şivəsi xoş, buyi lətif.
Şairin təbi kimi nazikü-zibavü zərif,
Mətlən-«Məsənəviyə» çaki-giribani rədif,
Caminin səci kəlamindəki mövzunə dəyər.

Hər kimin caməsi mahut və ya bəkrəs olur,
Xalq arasında məkanı fələki-ətləs olur,
Gərçi xar olsa özü, yarı güli-növrəs olur,
Mahvəşlərdən onun müştərisi çox kəs olur.
Bu hesab üzrə liqa məxzəni-Qarunə dəyər.

Kimsə bilməz bu giranmayə mətai-Həsəni,
Çuxadır qırmızı, ya daneyi-ləli-Yəməni,
Dilbərin sərvi qədi, lalərxün gül bədəni,
Yusifin, yoxsa ki, Yəqubə gələn pirəhəni?
Çəşmi-tarə çəkilən pərdeyi-pürxunə dəyər.

Nökəri yaxşı bəyin misli-ağazadə gəzər,
Qəmi-dünyanı yeməz, necə ki, dünyadə gəzər,
Rütbəsi mərəkədə – mənzili-ələdə gəzər,
Vaqifi bilmənəm aya neçün üftadə gəzər.
Belə çuxa keyənin kəlləsi gərdunə dəyər.

* * *

Üzündən ol günəş rüxsar ta məcər çəkib durmuş,
Özün bir guşəyə ondan məhi-ənvər çəkib durmuş,
Mələkdir övci-ələdə, sanarsan, pər çəkib durmuş,
Sənubər tək əcəb tərzilə qəddü sər çəkib durmuş,
Cəbinində kəman əbrulərin xoştər çəkib durmuş.

Zənəxdan çevrəsində zülfi–müşkəfşanmıdır, yarəb?
Gülün yanında yoxsa dəsteyi–reyhanmıdır, yarəb?
Bu nazik ləli–ləb ol qönçeyi–xəndanmıdır, yarəb?
Sədəf ağzındakı dürdaneyi–dəndanmıdır, yarəb?
Və ya sərraf nəzmə bin neçə gövhər çəkib durmuş.

Nihan bir göz ucuylə eyelədi nagah, nigah, çeşmi,
Məni öldürməyə onun edər sabit günəş çeşmi,
Belə pürnazü qəmzə ola bilməz padişəh çeşmi,
Zərəfşan tirü mücgan içrə ol şuxin siyəh çeşmi
Sanasan, rəhmsiz cəlladdır xəncər çəkib durmuş.

Rüxi izhar qılmışdır hərərət, nəm gəlir ondan,
Məgər gül bərgidir kim, üqdeyi–şəbnəm gəlir ondan,
Məsiha nitqidir, dil dağına məhrəm gəlir ondan,
Nəsimi–canfəza hər ləhzəvü hərdəm gəlir ondan,
Müsəlsəl türreyi–tərrarinə ənbər çəkib durmuş.

Şirin sözlü cavanın getsə hüsnü, ləzzəti getməz,
Şəkər nisbət durur hərçənd qədrü qiyməti getməz,
Kəsilməz zövqi, xatirdən səfavü ülfəti getməz,
Bu hurü tələtin Vaqif əlindən şövkəti getməz,
Mələklər səf dərində ta dəmi–məhşər, çəkib durmuş.

* * *

Bu hal ilə, həbibim, həsrətindən can keçsinmi?
Cigər pürkaləsindən navüki–mücgan keçsinmi?
Fələk səqfindən ahü naləvü əfğan keçsinmi?
Dəlib peyvəstə bağrım başını peykan keçsinmi?
Həmişə sinə büryandır, könül viran, keçsinmi?

Mənə bir şəfqətin var, günüm ya zar olsunmu?
Əvvəlkindən betər, yoxsa, dili–bimar olsunmu?

Sinəmdə yerbəyerdən yarələr xunbar olsunmu?
Gecələr gözlərim ta sübhətən bidar olsunmu?
Səhər axşamətək möhnətdə bağrım qan keçsinmi ?

Ucundan, ey güli-rəna ömrüm badə getsinmi?
Axıb bu qanlı yaşım, sel olub bərbadə getsinmi?
Mənə bu çəkdiyən dağlarilə dünyadə getsinmi?
Gəlirsənmi, könül yoxsa əlindən dadə getsinmi?
Pərişanlıqda halım, ey şəhi-xuban, keçsinmi?

Bu zülmü tərək edib rəhm etməyi adət edərsənmi?
Mən öldüm həsrətindən sən də bir mürvət edərsənmi?
Ləbindən busə bir yol almağa rüsxət edərsənmi?
Mənimlə yar olub, mehr eyləyib ülfət edərsənmi?
Dəlib peyvəstə bağrım başını peykan keçsinmi?

Vücludim xahi-rahində qübari-payə dönsünmü?
Saralıb həsrətindən surəti-heyvayə dönsünmü?
Fərağindən işim hər ləhzə ahü vayə dönsünmü?
Çəkib qaşın qəmin Vaqif, əyilib yayə dönsünmü?
Kəbab olmuş cigər çün təşneyi-suzan keçsinmi?

MÜSTƏZADLAR

* * *

Yarım nə gözəl geyinib, əlvən bəzənibdir,
Balapuşi-yaşıl,
Gülşəndə, sanasan, güli-xəndan bəzənibdir,
Xurşidə müqabil.

Sübhi duruban cılvə verir iki yanağə,
Dünyaya salır nur,
Bir hüsni-bədi-tələti-taban bəzənibdir,
Xoş rəvnəqi kamil.

Fitnə gözünə sürmə çəkib, qaşınə vəsmə,
Can almağa durmuş,
Hər qəməsi bir afəti–dövrən bəzənibdir,
Bir qəməsi qatil.

Ənbərmi və ya müşki–Xətəi, reyhan iyidir,
Hərdəm gəlir ondan,
Səndəl qoxulu zülfü pərişan bəzənibdir
Qarətgəri–kamil.

Vaqif, nə tamaşə, nə əcayib, nə qiyamət,
Ərər xəcil oldu,
Ta gördü ki, ol sərvə–xuraman bəzənibdir,
Aləm ona mail.

* * *

Ya rəbbi, bu şəhrə, o üzü mah gələydi,
Gedəydi bu zülmət,
Məcmueyi–xubana şəhənşah gələydi,
Edəydi ədələt.

Hicran, mənə sən çox elədin zülmü sitəmlər,
Səndən edərəm mən,
Fəryadıma ol xosrovi–dərgah gələydi,
Gör kim, nə şikayət,

Biləydi ki, Fərhad kimi təlxməzacəm,
Bir dadə yetəydi.
Ol ağzı şəkər, sözü şirin xah gələydi,
Edəydi inəyət.

Vaqif, gecələr eyləmək olmaz qəmə dərman
Gər olmasa həmdəm,

Allahdan olub lütf o həmrəh gələydi,
Qıl gündə mübahət.

* * *

Ey zülfü siyəh, sinəsi əbyəz, gözü alə,
Nə türfə cavansan!
Görsə üzünü məh yetər, əlbəttə, zəvalə,
Xurşidi–cahansan!
Heç bəndə sənə olmaya, yarəb ki, həvalə,
Sən afəti–cansan!
Söz yox bu zənəxdanəvü ruxə, xətü xalə,
Xubluqda əyansan!

Dibaçeyi–lövhü–qələmə katibi–qüdrət
Yazmış səni əvvəl.
Heç adəmə üz verməmiş əsla belə surət,
Pürzinətü seyğəl,
Zülfün sözü hər nüsxədədir, ey pəri tələt,
Bir şərhi–mütəvvəl.
Göydə yetirir müttəsil ayə, günə, xiclət,
Hüsnündəki məşəl.
Mücganın urar tənə oxun göydə hilalə,
Xub qaşı kamansan!

Rəftari–qədin eylədi sayə kimi pamal
Şümşadı çəməndə.
Qan ağladır ol qönçeyi–xəndani məhü sal,
Ləlindəki xəndə.
Sultani–cahan sərvərisən – sahibi–iqbal,
Aləm sənə bəndə,
Göftarın edər tutiyi–şəkkərşikəni lal,
Hər nitqə gələndə.
Sən Xosrov olubsan, vəli, hər şəhd məqalə
Şirini–zəmansan!

Sənsən, sənəmə, cümleyi-xubanə şəhənşah,
Yox sən kimi dilbər.
Bərqi-üfükündən ki, üzün bir çıxma nığah,
Xürşidə bərabər,
Salır özünü ziri-niqabə şəfəqü məh,
Mənəndiyi-əxtər.
İnsan ol bilməz bu sifət pak, münəzzəh,
Cəm olsa sərəsər,
Sən cinsi-mələksən yetişibsən bu kəmalə,
Ya ruhi-rəvansan?

İsna əşərə çakəri-kəmtər ola Vaqif,
Sərdaridir əla,
Xaki-dəri-evladi-peyəmbər ola Vaqif,
Neylər dəxi dünya?
Ol gündə ki, rəngameyi-məhşər ola Vaqif,
Tut daməni-mövla,
Fəryadrəsin Heydəri-səfdər ola, Vaqif,
Xof eyləmə əsla!
Sən qərqsən hərçənd ki, dəryayi-vəbalə,
Tövfiq bularsan.

* * *

Sən qönçə kimi hər bir edən dəmdə yaşınmaq,
Artar bizə yüz mərtəbə odlarına yanmaq,
Mən aşiqəm, ey gül sənə, olmaz bunu danmaq,
Ölən günədək eyləməzəm səndən usanmaq,
Daxi nə yaşınmaq, nə bürünmək, nə utanmaq?
Bəsdir bu dayanmaq!

Allaha şükür, lalə yanağında eyib yox,
Dişində, dəhanində, dodağında eyib yox...

Bir zərrəcə zülfündə, buxağında eyib yox,
Qaşında, gözündə, qabağında eyib yox,
Daxi nə yaşınmaq, nə bürünmək, nə utanmaq?
Bəsdir bu dayanmaq!

Mən ha sənin ol məh üzünü görmüşəm yüz yol,
Ox kirpiyini, şux gözünü görmüşəm yüz yol,
Həm yoldaşını, həm özünü görmüşəm yüz yol,
Şəkkər kimi şirin sözünü görmüşəm yüz yol,
Daxi nə yaşınmaq, nə bürünmək, nə utanmaq?
Bəsdir bu dayanmaq!

Mən xud deyiləm bədnəzər, ey gözləri şəhla,
Məndən üzünü yaşırısan sən elə bica.
Qoysan, eləyim üzünə doyunca tamaşa,
Öldürdün axır, məndə ki, can qalmadı əslə,
Daxi nə yaşınmaq, nə bürünmək, nə utanmaq?
Bəsdir bu dayanmaq!

Qeyridən əgər ki, edəsən sən bu hicabı,
Billəm ki, sözündür vəli məqbulu hesabı,
Yoxsa, məni görcək, üzünə çəkmə niqabı,
Gəl, tanrı üçün, Vaqifə çox vermə əzabı,
Daxi nə yaşınmaq, nə bürünmək, nə utanmaq?
Bəsdir bu dayanmaq!

* * *

Bir nimtənə kim, ta ola zərbəftü nikutər,
Diba ona möhtac,
Mətnində tamam rabbitə mövzunu sərasər,
Tək haşiyə qiyqac;
Üstündə onun aşiqü məşuq müsəvvər,
Dil şövqünə minhac;
Ulduza şəbih nəqşi, yeri göy kimi əxzər,

Nəzzarəsi bəhhac;
Tiri-nəzəri-əhli-təmaşayə müqərrər,
Hər butəsi amac;
İçində onun şölə verə tələti-dilbər,
Ta bəndeyi-vəhhac;
Görən deyə bu mahdır, ol çərxi-pürəxtər,
Ya bəhri-purəmvac;
Kəbə evinin örtüyünə duta bərabər
Simasını hüccac;
Gər düşsə ətəyi ələ, əlbəttə, tez eylər,
Bizdən kəmi ixrac;
Əndişə nə itdir, çıxax bir də çəkə ləşkər,
Könlü edə tarac.

Şənü əşrəfi xələti-şahanədən artıq,
Pirayeyi-şövkət;
Fərru fərəhi zibi-ərusanədən artıq,
Sər dəftəri-ziyənət;
Tənü tərəbi nəşəyi-peymanədən artıq,
Zövqi-meyi-cənnət;
Zər düymə giribanına dürdanədən artıq,
Mənzum ola, əlbət;
Əqli gedə, sərxoş divanədən artıq,
Onu geyən övrət,
Dönə ərinin başına pərvanədən artıq,
İşlər tapa surət;
Zülfə bu dönüm sarmaşa əl şanədən artıq,
Candan çıxax həsrət;
Oxuna bucaqlarda kütubxanədən artıq,
Ehkami-şəriət;
Tərifi düşə dillərə əfsanədən artıq,
Ta ruzi-qiyamət;
Cəm olsa əgər bir yerə yüz cameyi-əkbər,
Cümləsinə sərtac.

Ol vaxt ki, şod hazirü mövcudü mühəyya,

Inrəxti–dilaviz,
Bayəd ki, fūrüstədə şəvəd zud bəinca
Əz peyk səbükxiz,
Əz bəhri–hüsuləş binişin, fikri bifərma
Gu çareyi–təcviz,
Nəleyin–bə papuş ze–ahən bəkəf əmma
Dərgir əsa niz,
Ziri–qədəm əfkən həmə məxluq sərəpa
Ba nikü bəd amiz,
Mipors zi–hər millətü hər cins, xüsusa
Əz mərdümi–Təbriz,
Rov zəhməti, imruz bikəş əz peyi–fərda
Ey puri–dilaviz!
Nə ğüssə zi pəs xorü, nə əz piş qəm əsla
Bi pərdəvü pəhriz,
Tən deh bəqəza baş peyapey peyi–sevda
Məngəh bə digər niz,
Ta anki bizayi pesəri ey Əbu–Cəfər
Çün düxtəri–sərrac.

Zahir ki, mənə tənü təərrüz yetən eylər,
Yəni ki, flani,
İmdən geri arayışi–əsbabi–zən eylər
Tevri–Sefəhani,
Bu bidəti nə ləzgi və nə şəhsevən eylər
Nə kürdi–Kolani,
Derlərdi ki, kulfətlərinə pirəhən eylər
Kirbasü kətani,
O böylə diyildi görəsən ki, nədən eylər,
Kim azdırıb ani;
Seyrani gülüstanə məgər ki, gələn eylər
Təğyir həvanı,
Özün ki, qocalmış kimi xoy dəyşirən eylər
Oğlani–zəmanı,
Rişxənd edibən daxi neçin çöp dərən eylər
Haqəm xan ağanı,

Neylim, tuturam mən qələt anı deyən eylər
Fərmani–xudanı,
Böylə buyurubdur ər edə övrətə zivər
Ol xaliqi–əzvac.

Vaqif ər olan övrətə heyran necə olmaz,
Çağ etsə damağın?
Heyran ki, olur bəndeyi–fərman necə olmaz?
Sözün sölə sağın.
Sevməzmi, nə sözdür, dili suzan necə olmaz
Pərvanə çirağın?
Dönməzmi hübabə, evi viran necə olmaz,
Yıxmazmı otağın?
Həmdəmsiz igid çaki–giriban necə olmaz,
Açmaz yaxa bağın?
Al qana boyar, qərqeyi–tufan necə olmaz,
Göz qarasın, ağın?
Qönçə dəhənin görməsə, giryan necə olmaz,
Xəndan dodağın?
Ol xanəxərabın ciyəri can necə olmaz,
Boş görsə qucağın?
Peşkəş belə yoldaşına baş, can necə olmaz?
Onun ki, ayağın
Götürmüş ola çiyinə peyğəmbəri–sərvər
Ol sahibi–merac.

MÜƏŞŞƏRLƏR

* * *

Ey büti–tütizəban, gəl ki, məqalın istərəm,
Təşneyi–didarinəm, abi–zülalın istərəm,
Nazi–gərmü qəmzeyi–çeşmi–qəzalın istərəm,
Üz bəyazında sənin öz xəttü xalın istərəm,
Mətləi–vəchində əbruyi–hilalın istərəm,

Sayeyi-sərvi-qədi-tuba misalın istərəm,
Dəmbədəm zövqi-tamaşayi-camalın istərəm,
Tari-zülfi-müşkrəngü ruyi-alın istərəm,
Qalmışam hicrində, gülzari-visalın istərəm,
Ey büti-tutizəban, gəl ki, məqalın istərəm!

Güllər açılmış, bu gün eyşü nişatın vəqtidir,
Guşeyi-gülzardə fərşi-büsatın vəqtidir,
Tazədən təcidi-üqdi-irtibatın vəqtidir,
Bəzmi-eydi-vəslə tərtibi-nişatın vəqtidir,
İnqizayi-fəsli-güldən ehtiyatın vəqtidir,
İlləti-eşqə ilaci-buqratın vəqtidir,
Rövzeyi-rizvan üçün seyri-siratın vəqtidir,
Aşiqü məşuq ara xoş inbisatın vəqtidir,
Hər zaman şirin-şirin ixtilatın vəqtidir,
Ey büti-tutizəban, gəl ki, məqalın istərəm!

Rahi eşqində sənin mən canü sərdən keçmişəm,
Parə-parə qılmışam könlü, ciyərdən keçmişəm,
Yanmışam pərvanələr tək, balü pərdən keçmişəm,
Hər səmənsə türredən, hər simbərdən keçmişəm,
Dilbəri-qönçədəhən, nərgisnəzərdən keçmişəm,
Lalədən əl çəkmişəm, gülbərgi-tərdən keçmişəm,
Tərk edib dəhrin səfasın xeyrü şərdən keçmişəm,
Dişləri çün məxzəni-dürrü gühərdən keçmişəm,
Kövsəri unutmuşam, şəhdü şəkərdən keçmişəm,
Təşneyi-didarınəm, abi-zülalın istərəm!

Mən sənin bir aşiqi-biixtiyarın olmuşam,
Bidilü-bicanü bisəbrü qərarın olmuşam,
Şanəvəş müştəqi-zülfi-tabidarın olmuşam,
İncəlib saətbəsaət tarü marın olmuşam,
Uzun illər payibəndi-rəhgüzarın olmuşam,
Valehi-xali-zənəxdanü üzərən olmuşam,
Şux nigahından düşüb şirin şikarın olmuşam,
Nazi-gərmü qəmzeyi-çeşmi-qəzalın istərəm!

Çünki müştəq olmuşam sən sərvi-siməndamə mən,
Eylərəm mücganımı xun ilə zərrin xamə mən,
Yazaram hər gün sənə mehri-vəfadən namə mən,
Çox dedim, həmrəng olum ol arizi-gulfamə mən,
Qoymaz amma çərxi-gərdün tez yetəm bu kamə mən,
Yox əcəb, desəm siyəh ru gərdişi-əyyamə mən,
Düşmüşəm sərhəlqeyi-zülfün ucundan damə mən,
Nə şərabi-ləligunə mayiləm, nə camə mən,
Tikmişəm göz ruzi-vəslindən gələn bayramə mən,
Mətləi-vəchində əbruyi hilalın istərəm!

Ta gəlir gəh-gəh mənə badi-səbadən kağızın,
Canımı mədhuş edər ənbər həvadən kağızın.
Bərgi-gül tək düşməz ol ətri-fəzadan kağızın,
Sanki bir əttardir gəlmiş Xətadən kağızın,
Dəm vurur İsa kimi ömri-bəqadən kağızın,
Bir əcəb sərməşqdır mehri-vəfadən kağızın,
İşləsin qasid, kəsilməsin aradən kağızın,
Kəm deyildir lövhi-tumari-qəzadən kağızın,
Alsa min zinət əgər müşkin qəradən kağızın,
Üz bəyazında sənün öz xəttü xalın istərəm!

Göstəribdir, bilməzəm, ləlin nə ləzzət könlümə,
Dönə-dönə onu fikr etməkdir adət könlümə,
Ondan özgə gəlməyib şirin hekayət könlümə,
Firqətindən qalmayıbdır səbrü taqət könlümə,
Qamətindən ayrı zahirdir qiyamət könlümə,
Vədeyi-vəslin ha versin istiqamət könlümə,
Sən özün ta etməyincə bir inayət könlümə,
Çox yetər əğyaridən cövrü ihanət könlümə,
Səyeyi-sərvi-qədi-tuba misalın istərəm!

Çün müradi-xatirimdir ləli-ləbdən sudi-eşq,
Eylərəm hərdəm qara bağrımı xunaludi-eşq,
Ərşə başımdan çıxar tük başına min dudi-eşq,

Hər rəkimdir abi-sevdadən dolu bir rudi-eşq,
Zahidi-bibak tək mən olmazam mərdudi-eşq,
Haliya mülki-mələhətdə mənəm Məhmudi-eşq,
Var ümidim ki, olam mən müqtədai-cudi-eşq,
Hər, mənə etmiş müsəlləm çünki hər mövcudi-eşq
Vaqifəm, saldı məni atəşlərə Nəmrudi-eşq,
Qalmışam hicrində gülzari-visalın istərəm!

* * *

Ey rəngi-rüxi-alına heyran gülü lalə,
Can qurban ola sən kimi bir qaşi hilalə,
Vəh, cilvəyi-eşqin yetişibdir nə kəmalə,
Təhsin gətirər göydə məlayik bu cəmalə,
Seyr eyləmişəm çox sənəmi-hurimisalə,
Amma, nə deyim, olmamışam bəndə həvalə
Bir sən kimi şəkkər dəhənü tuti məqalə,
Ta aşiq olubdur könül ol arizi-alə,
Həm silsileyi-kakilə, həm daneyi-xalə,
Daim çəkərəm sübhə təkin hər gecə nalə.

Səndən ki, cüda nuş edərəm sağəri-gülzar,
Tünd olma, dönüm gözlərinə, özgə səbəb var,
Ərz eyləyim, ol türreyi-ənbər güli-rüxsar
Qılmış məni bir müşkül olan dərdə giriftar,
Amma yanaram atəşə pərvanə kimi zar,
Yeni ki, olalı sənə mən aşiqi-didar,
Hərgiz deyil əhvalıma bir kimsə xəbərdar,
Naçar edərəm dərdi-dilim saqiyyə izhar,
Ləlin ki, düşər yadıma, ey gözləri xummar,
Bu zövqlə gahi içərəm neçə piyalə.

Minavü sürahində ki, vardır bu lətafət,
Gər çəkməyələr qamətü gərdən sənə nisbət,
Hərgiz mən edərdimmi dəxi onlara ülfət,

Hicrində yetər canıma çox möhnətü külfət,
İstərsə mənə gündə çəkib tiği–siyasət
Öldürmək üçün üz qoya qatil kimi firqət,
Şirin dəhənin ta ola bir dəm edəm bizə qismət,
Sabir oluram var nə qədər canda səlamət,
Sənsiz, nə rəvadır, mən edəm eyşlə işrət,
Bəsdir mənə şövqüm ki, olur cami–visalə.

Oxşar, deyirəm, ləblərinə badeyi–gülgün,
Onunçün olur hər dəm ona rəğbətım əfzun,
Məzur tut, oldum belə şuridə cigərxun,
Çox olmuşam aşüftə, pərişan, dilü məhzun,
Zira ki, sənin daneyi–xalindəki əfsun
Dil mürğünü etmiş girehi–zülfünə məftun,
Cəm olsa əgər bir yerə Loğmanü Fəlatun,
Yox çarə dəxi badədən özgə mənə əknun,
Hicran günü dil xəstə olan dəmdə bu məcun
Bir vasitədir dəfi–qəmü dərdü məlalə.

Vaqif kimi kim, dəm vuraram zülfi–siyadən,
Əzamə düşər lərzə sərəsər bu nəvadən,
Tənbur sifət cuş edərəm zərđi–həvadən,
İndi məni hər kəs görər olsa rüfəqadən
Bir tarə bərabər tutar ol cəngi dütadən,
Qanun belədir firqeyi–üşşaqə binadən,
Sən cahilsən, yox hələ elmin bu ədadən,
Yoxdur xəbərin, hiç deməzsən, fütqəradən;
Bir kərrə düşəndə xəbər al badi–səbadən,
Saçın həvəsi gör ki, məni saldı nə halə?

* * *

Nagahan bir dərdə düşdün olmadı dərman, Cavad!
Yüz fəraqü həsrətü dərd ilə verdin can, Cavad!
Yetməyib məqsudə, getdin belə novcavan, Cavad!

Qaldı İbrahim xan, qan–yaş töküb giryan, Cavad!
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad!
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövran, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Ey əziza, bir cavan idin əcəb bəxşi–xuda,
İzzü rifət sahibi, bir xoşnüma, xəndan liqa,
Gəlməmişdir sən kimi pakizə tinət mütləqa,
Oldu heyfa dərdi–bidərman, bu dəhri–bivəfa,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövran, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Neylədi, ey vay, sənə dövrani–kəc, bədruzigar,
Getdi gül rəngin solub, nazik vücudın xarü zar,
Gəldi bəxtin qarə, oldu taci–təxtin tarümar
Neçə gözlər qaldı həsrət, neçə canlar intizar,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövran, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xam ilə yeksan, Cavad!

Firqətindən xan baban qəddi bükülmüş dal olub,
Baş açıq, üz–sinə məcruh validən bədhal olub,
Fərş edib torpağa üz həmşirələr pamal olub,
Gündə bir məşhər qopar, gəl, gör necə əhval olub,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövran, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Od düşüb, köşkü saraylar guyiya tağlar yanar,
Səs virir səngü şəcərlər, od tutub dağlar yanar,
Yasa girmiş səbzələr, geymiş qara bağlar, yanar,
Cümleyi–xəlqi–cahan qan yaş töküb ağlar, yanar,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad!
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövran, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Dəmbədəm ağlar görənlər xəttü xalın yad edib,
Şövkətü şanın anıb, o qəddi–dalın yad edib,
Xoş deyib–danışmağın, əqlü kamalın yad edib,
Yandırır odlara cismin, gül camalın yad edib,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövrən, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Bu müsibətdə Qarabağa düşübdür va səsi,
Dərdi–bidərmanü dağü suzi–bipərva səsi,
Kim, çıxar ərşi–bərinə ruzü şəb nala səsi,
Şəhrü səhradən kəsilməz ahü vaveyla səsi,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövrən, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Düşdü çün qürbət diyarə mənzilin, oldu uzaq,
Günbəgün artar ciyərdə atəşi–ahi–fəraq,
İstəyənlər eyləsin pəs halını kimdən soraq?
Atəşi–həsərət vücudın eylədikcə dağ–dağ,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövrən, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Ey dü çəmşi–validə, ey qürrətül–eyni–pədar!
Ey süruri–sinə, ey ruhi–rəvan, nuri–bəsər!
Qaldı həsrət, göz üzün görməz, könül bilməz xəbər,
Yana–yana ta əbəd büryan olub yanar ciyər,
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövrən, Cavad!
Oldu çün nazik vücudın xak ilə yeksan, Cavad!

Yetmədin imdadına bu Vaqifin, dustaqdır,
Fərşi–payindən cüda düşmüş, o bir torpaqdır,
Ahü fəryadı kəsilməz ta vücudi sağdır,

Od düşüb hərdəm yanar, cismi tamam pürdağdır;
Səndən ötrü, xan Cavad, sərdar Cavad, sultan Cavad,
Sərbəsər geysin qara bundan geri dövran, Cavad!
Oldu çün nazik vücudin xak ilə yeksan, Cavad!